

Executive Board

President:

Nga T. Vu, DMD

VP in Medicine:

Myhanh Nguyen, MD

VP in Dentistry:

Long Hoang, DMD

VP in Pharmacy:

Jenny Nguyen, PharmD

Secretary General:

Kathlyn Tran, DDS

Treasurer:

Heidi Tran, PharmD

Standing Committees

News & Publications:

Tung Manh Tran, MD

Art & Cultures:

Tam Nguyen, PharmD

Constitution & By Laws:

Cam Hoang, MD

Web site:

Myhanh Nguyen, MD

Hanson Nguyen, MD

Marketing:

Jenny Nguyen, PharmD

Forum Administrator:

Tai Quyen Nguyen, MD

Membership:

Myhanh Nguyen, MD

Board of Directors

Chairman:

An Duc Nguyen, MD

Vice Chairman:

Tam Nguyen, PharmD

Members:

Tuan Nguyen, DMD

Nguyen Hoang, DMD

Ngoc M. Nguyen, PharmD

Mark Uy Hoang MD

Thong Tran, PharmD

Tết Canh Tý 2020 năm nay, cội mai vàng ở vườn sau nhà tôi nở sớm hơn thường lệ, mới vào tháng mười một ta những đóa mai vàng 5 cánh đã nở tóe trước khi tôi ngắt lá. Hàng năm, cứ vào độ giữa tháng Chạp thì tôi ngắt hết lá, để cho những nụ non còn xanh căng mọng, mơn mớn sẽ nở đúng vào những ngày đầu năm mới. Nhưng năm nay mai đã nở quá sớm, nên vào đầu năm thì không còn một đóa mai nào ở lại trên cành! Khí hậu đổi thay, hay có điềm gỡ báo trước: không có Tết, không có mùa xuân, năm nay?

Đúng vào những ngày cuối tháng chạp, tin tức về một cơn dịch cúm lan truyền rất mau ở thành phố Vũ Hán (Wuhan), tỉnh Hồ Bắc (Hubei) bên Tàu. Bao nhiêu là người chết, tin tức đi rất nhanh. Những video clip được truyền tay nhau xem trên smartphone, những thầy người đang đi chậm chậm chọt ngã gục. Xác chết nằm la liệt đầy đường phố... trông khiếp đảm quá! Giống như cảnh trong các phim về zombie, những xác chết vô hồn biết đi. Nhưng không nghe Trung Cộng loan tin "Mắc Dịch", mà chỉ nghe tin là có 1 bác sĩ nhãn khoa tên Li Wenliang (Lý Văn Lượng) cùng 7 đồng nghiệp bị công an bắt nhốt vì "loan tin thất thiệt" là đang có một dịch cúm mới rất nguy hiểm đang lây lan trong cộng đồng. Lại có tin là 5 triệu dân Vũ Hán đã thoát khỏi thành phố (11 triệu dân), chạy sang Thượng Hải, đáp máy bay đi tứ tán khắp Năm Châu. Ngày 21 tháng 1, Một người

Mỹ gốc Tàu từ TC trở về Seattle là người đầu tiên bị nhiễm ở Mỹ. Ngày 23 Tháng 1: TC lập hàng rào y tế cách ly (quarantine) phong tỏa toàn thành phố Vũ Hán và vùng phụ cận nội bất xuất ngoại bất nhập. Như vậy đã có 5 triệu dân Vũ Hán đã mang virus Vũ Hán đi gieo rắc khắp thế giới trước khi ban hành lệnh phong tỏa thành phố. Rõ ràng là ĐCSTC đã có âm mưu tính toán trước.

Những tưởng là Dân Tàu không ăn Tết Canh Tý tưng bừng như mọi năm. Năm Canh Tý là năm con Chuột Chết! Nhưng không, ngày 25 tháng 1 là Mùng 1 Tết Canh Tý, Thị trường Vũ Hán cho phép tổ chức lễ hội lớn với sự tham dự của 40.000 gia đình, bắt chấp dịch và lệnh phong tỏa.

Ngày 30 tháng 1, tức mùng 6 Tết, TC ra lệnh phong tỏa toàn tỉnh Hồ Bắc vì dịch lây lan ra toàn tỉnh. WHO ban bố tình trạng y tế khẩn trương trên toàn thế giới.

Nhưng Dịch Vũ Hán virus còn ở xa xôi quá, chúng ta bên Mỹ nghe chuyện Dịch Cúm Vũ Hán như là một truyện nghe qua rồi bỏ, không liên quan gì đến mình! Ngày mùng 1 Tết, Chợ Tết Về nguồn của Công Giáo vẫn nhộn nhịp, tưng bừng ở Fair-ground thành phố Orlando. Dân Tàu bị kỳ thị khắp nơi (người gốc Á cũng bị vạ lây). Thiên hạ ở khắp năm châu đã bảo nhau đừng đi ăn nhà hàng Tàu, khiến tiệm cơm Tàu ế ẩm lạ thường.

Ngày 31 Tháng 1, TT Trump ra lệnh cấm những người đã ở hay ghé TC trong vòng 14 ngày trước đó không được nhập cảnh Mỹ. TT Trump bị gán tội kỳ thị người Tàu!

Ngày 7 tháng 2: BS Li Wenliang, người đã báo động bệnh cúm lạ corona-

(Xin xem tiếp Trang 3)

virus đầu tiên, được công bố là bị thiệt mạng vì nhiễm dịch Corona virus (hay vì bị tra tấn?).

The World Health Organization (WHO), vào ngày March 11, 2020, mới mạnh dạn tuyên bố COVID-19 (tên mới của con Wuhan Virus do WHO đặt tên) là Đại Dịch toàn cầu (global pandemic)

Đến giờ phút này thì Đại Dịch Corona Wuhan Virus đã lan khắp nước Mỹ và đứng đầu thế giới về số người chết! Những tiểu bang bị nặng nhất là những tiểu bang có cộng đồng người Tàu cư trú đông nhất, như New York, California,...

Ở Âu Châu, Đại dịch có số tử vong cao nhất ở vùng Lombardy nước Ý, có thủ đô thế giới thời trang Milan, là vùng có nhiều người Tàu và có mối liên hệ mật thiết với Trung Cộng, vì nằm trong chiến lược toàn cầu hóa “Một Vành Đai Một Con Đường (One Belt One Road) của Tập Cận Bình (Xí Jinping)”.

Nhìn đường phố ở Mỹ, cũng như các thành phố lớn trên toàn thế giới, giờ đây sao vắng vẻ, ảm đạm, thê lương giống như thành phố Sài Gòn của chúng ta sau ngày 30 tháng tư năm 1975...

Năm nay, toàn thế giới đã đánh mất mùa xuân! Lỗi này tại ai? Rất dễ đáp: Tại Đảng Cộng Sản Trung Cộng đã đem gieo rắc Dịch Virus Vũ Hán trên toàn cầu với chủ đích đoạt ngôi bá chủ Thế Giới! Nước VN đã bị ĐCSTC khống chế từ hồi mới thành lập ĐCSVN. Muốn thoát khỏi sự cai trị của Tàu, phải chống ĐCSTC. Ai là người lãnh đạo chống lại ĐCSTC ta phải ủng hộ. Nhưng ai chống đối người lãnh đạo chống ĐCSTC phải là người không có đầu óc minh mẫn, lương tâm không lương thiện, và chỉ có thể cất nghĩa bằng nguyên cớ: vì tham tiền! Người Tàu rất giỏi về nghề đút lót, mua chuộc bằng ngón nghề “Dầm xà, xính xái!”. Có tiền trà nước rồi thì việc gì cũng bỏ qua hết! Kể cả lòng ái quốc, lòng tự trọng.

Để kỷ niệm ngày quốc hận 30 tháng Tư năm 1975, hằng năm, chúng ta, những người Việt tỵ nạn CS, thường tổ chức những buổi lễ tụ tập đông đảo đồng hương để nhắc nhở nhau không quên ngày uất hận nước mất, nhà tan. Nhưng năm nay, do Đại Dịch Vũ Hán với biện pháp cách ly phòng bệnh, chúng ta chỉ còn ngồi nhà hồi tưởng lại ngày đau thương trong trí nhớ, và trao đổi với bạn bè, đồng hương qua email, điện thoại để trút bầu tâm sự u hoài...

Sau trận Đại Dịch, phải có thay đổi!

Thay đổi cho cuộc sống hiện tại của chúng ta và cho quê hương yêu dấu.

Hy vọng đã vươn lên trong màn đêm bao ưu phiền!

BS Trần Mạnh Tung
Ban Báo Chí Hội YNDVNF

Sinh viên VNCH du học Paris, Pháp vào ngày 27 Tháng Tư, 1975, làm một cuộc xuống đường qua các dãy phố thành phố Paris, để ủng hộ miền Nam Việt Nam và tưởng nhớ tới những chiến sĩ thân yêu đang hy sinh trong giai đoạn mịt mù khói lửa này, lại là một tấm hình lịch sử, đánh dấu sớm ngày tang thương của đất nước. Chỉ sớm trước có 3 ngày.

Những năm 1970, nhiều sinh viên Việt Nam được chính phủ Việt Nam Cộng Hòa tài trợ đi du học ở Nhật. Vào tháng 1/1974, sau khi Trung Quốc chiếm quần đảo Hoàng Sa, nhiều sinh viên đã tổ chức một cuộc biểu tình ở Tokyo, Nhật Bản.

Lá Thư Chủ Tịch The President's Letter

Dear all members and friends,

As we face the Covid-19 challenge as a community, a country and as a human race, we stumble upon questions, emotions, and decisions which we have never would think we would have to face in our lifetime.

As a medical professionals, all of us are used to managing and treating pain and disease but not to this extent. The covid-19 outbreak was like a sudden comet that stroke, causing a tremendous impact on everyone's routine, challenging our knowledge, judgement, and view of life. Specifically in the field of dentistry, dentists are instructed to only see patients on an emergency basis, this in turn causes a restriction in scope of practice, patient flow, and thus revenue.

As a result many offices are forced to lay off their employees, and close down their office. Particularly for my office, while we remain open for emergencies, a stricter screening process applies to patients who wish to be seen and proper PPE is a must. One of the goals of staying open is to prevent patients w/ dental pain from clogging up emergency rooms, who in the end may not be able to treat that dental problem, but instead may expose those patients to unnecessary encounters of other covid-19 infected patients in the ER waiting room. However we also cannot ignore the possibility that by staying open and treating patients, dental offices are ourselves at risk for contracting the virus, spreading to other patients, and our family members. Which is the greater harm? I am sure just like myself, many of us face similar questions of risks/ benefits of doing what we decide to do.

At the heart of it, we all just want to be healthcare providers, to treat our patients with the best knowledge that we have, and to return home safely to our family with a peaceful night of sleep. Those of you who are still practicing in your realm of expertise in this time of great need, I commend you for your commitment to patient care and pray that you will have the perseverance to complete your mission safely and soon return to "normal life", and those of you who are not working, we hope that you stay safe, and find some usefulness with your time off.

While YND events are postponed indefinitely, we hope that once life gets back to normal, we will return energized, united, and stronger than ever before.

Best Wishes,
Nga Vu, DMD
President of VAPDPF

Ophthalmology & COVID-19

In March, as the COVID-19 pandemic began to spread, the American Academy of Ophthalmology advised that all ophthalmologists should cease providing any treatment other than urgent or emergent care. As a result, ophthalmologists nationwide are adapting the way they manage their practices, instituting changes to ensure patient and staff safety. At Florida Eye Clinic where I work, all routine medical and surgical visits are postponed. Schedules are lightened to only see urgent follow ups and acute eye emergencies. Half of our offices are closed for the time being. Most of our staff have been furloughed. Associate doctor salaries have been cut; owner doctors are not taking a paycheck. The COVID-19 pandemic has altered life significantly for everyone.

Six of our Florida Eye Clinics are still open and available to see patients who have eye problems or emergencies. To ensure the safety of patients and staff, we perform screening temperatures, ask questions about symptoms, and limit the number of patients in our waiting rooms. We stand behind our patients and will continue to provide eye care to those who absolutely need us. However, we do encourage those with stable eye conditions to stay home to slow the spread of the virus. Symptoms of COVID-19 do not always show up in everyone. Asymptomatic carriers can spread the disease that is especially dangerous to older adults and people with other underlying medical conditions.

Gone are those carefree months of early 2020 when we were hanging out, shaking hands, hugging, and giving each other small, daily gestures to show we are connected and loved. We live in a different world now. Social distancing, frequently washing our hands, and containing our germs are our new normal. However, I am hopeful that together, we will live through this pandemic. Infected cases will decline, immunity will increase, and life will slowly open again.

Mỹ Hạnh Nguyễn, MD - Ophthalmologist
Vice President in Medicine

(Xin xem tiếp Trang 4)

Pharmacy & COVID 19

Pharmacy is no exception. We are front line responders for COVID-19 Patient care.

Our current COVID-19 Procedures:

- We will be open regular hours - Mon-Fri, 9am-6pm
- Only Curbside service is available. Please have your credit card on file.
- As always, we can mail your prescription right to your front door free of charge.

Millennium Specialty Pharmacy thanks you for your continued patronage and is dedicated to making sure that medicine will be available to our patients and community throughout the COVID-19 pandemic.

Be safe and hope to see you all soon.

Jenny Anh Thu Nguyễn, PharmD

Dentistry & COVID 19

Tôi là Nha Sĩ nên lúc này tôi chỉ gặp những bệnh nhân đang đau răng. Tôi đi làm 1-2 ngày trong tuần để khám cho những bệnh nhân cần gặp Nha Sĩ gấp. Những ngày còn lại thì phòng khám đóng cửa và chỉ trả lời những cuộc gọi cũng như là trả lời những thắc mắc của bệnh nhân.

Rất nhiều phòng khám nha khoa phải đóng cửa và nhiều nhân viên bị nghỉ việc. Nhưng để hạn chế số lượng bệnh nhân đến bệnh viện chỉ vì đau răng hay có vấn đề về răng miệng, một số phòng khám nha khoa vẫn mở cửa. Mỗi khi gặp bệnh nhân, tất cả Nha Sĩ và Phụ Tá nha khoa đều trang bị dụng cụ bảo hộ (PPE: Personal protective equipment) đầy đủ như khẩu trang y tế N-95, đồ bọc tóc, găng tay, áo khoác y tế để phòng chống nguy cơ lây nhiễm Covid-19 cho người làm việc và bệnh nhân. Đa phần bệnh nhân cũng rất ngại đi ra đường hoặc là đến phòng khám vì họ sợ tiếp xúc với nhiều người.

Công tác lau dọn phòng khám và giữ khoảng cách 6 feet giữa mọi người cũng được chấp hành rất nghiêm ngặt.

Tất cả chúng ta là nhân viên y tế sẵn sàng giúp đỡ và chữa trị cho bệnh nhân. Chúng ta không ngại làm việc để giúp đỡ bệnh nhân nói riêng và chung tay giúp sức cho nước Mỹ nói chung mặc dù môi trường y tế có nguy cơ lây nhiễm Covid-19 rất cao.

Tôi rất mong mọi người làm việc nhưng không quên bảo vệ và tăng cường sức khỏe cho bản thân mình và cho những người thân yêu của mình. Giữ cho bản thân không bị nhiễm bệnh là một trong

những cách tốt nhất chống sự lây lan của đại dịch Covid-19.

Thân mến,
Kathlyn Tran DDS
TTK Hội YNDVNF

THE WORLD IS AT WAR

Virus Corona

Phát xuất từ China

Bọn Tàu cộng che giấu

Để virus lan xa

The world is at war

Quân thù Corona

Chiến tranh không tiếng súng

Xác ngập bãi tha ma

The world is at war

Cách ly khắp gần xa

Các bệnh viện quá tải

Thuốc chủng chưa tìm ra

The world is at war

với Virus Corona

Vô hình mà nguy hiểm

Sát hại chẳng xót xa.

KD

Florida, đêm 30 tháng 3 năm 2020

Covid-19 disease

Dr. Đinh Đại Kha, MD

Overview

This is a new disease caused by a virus infecting the respiratory system. It was first detected in December 2019, in the city of Wu Han, capital of the Province of Hu Bei, Mainland China. This was the first time that this virus infected humans.

The Wu Han virus is highly contagious, leading to 2 important problems:

1) The danger of it affecting a huge number of patients, China being the most populous country in the world, with a very high population density.

2) The danger of a pandemic. Nowadays, air traffic is moving a big number of people, every day, to all destinations. If some of them carry the Wu Han virus, they can spread the disease everywhere.

Unfortunately, these potential problems are now reality. We are dealing with a pandemic causing death and social disturbances all over the globe.

Let's find out how to protect ourselves in case the Covid-19 disease expands to our neighbourhood, either as an epidemic or a small number of cases. Knowledge of the disease can prevent panic when all sort of rumour about it would likely flood the Internet.

Cause

Chinese virology labs ascertained that this disease is due to a coronavirus. What is it? According to virology classification, coronavirus is a virus with an outer layer made of ribonucleic acid (RNA). They are a very big group of virus living inside many animals without causing sickness. On rare occasions, they are transmitted to humans then mutate to adapt themselves to our body, multiply to a large number and start a disease. Our immune system usually responds to the infection and destroy the viruses within 1 or 2 weeks. But the disease can be fatal for people with a weakened immune system.

In humans, the common cold is caused by a group of around 30 harmless coronavirus. On the other hand, these 2 coronavirus are responsible for serious acute respiratory illness with high death rate:

1) Coronavirus-SARS caused the "serious acute respiratory syndrome", epidemic in the Province of Kwang Tung (China) in 2002. The disease expanded to a few countries for a short time then disappeared. The statistics: the total number of cases was around 8000 and the number of deaths was 750, with a death rate around 9.5%. Coronavirus-SARS lives inside bats, transmits to cats then onto humans.

2) Coronavirus-MERS caused the "mid-eastern respiratory syndrome", epidemic in Jordan in 2012

for the first time, then expanded to a few Arab countries. Nowadays, it still remains in clusters (small groups of patients) among countries of the Arab Bloc. Statistics: more than 2000 cases in total with more than 700 deaths, meaning a very high death rate of about 30%. Coronavirus-MERS lives inside bats, camels and dromedaries. It infects humans through the intermediary of dromedaries.

Back to the Wu Han coronavirus, WHO gave it the official name of Covid-19.

Diagnosis

Clinical examination cannot ascertain Covid-19 infection since its symptoms are similar to those of the flu:

- Fever
- Runny nose
- Sore throat
- Cough
- Fatigue
- Shortness of breath

Diagnosis of the Covid-19 then is based on lab tests:

1) Looking for antigens in the blood. This test is highly specific but lacks in sensitivity, giving out false negative results (present coronavirus not detected).

2) Apply polymerase chain reaction (PCR) to increase the quantity of antibodies for easier detection.

3) Virus culture from body fluids samples. Most accurate detection test that needs specialized labs available only in the US, Russia, Canada and China.

One rare symptom of Covid-19 is sudden loss of smell or taste. Although this isn't specific to Covid-19, if you have flu symptoms and loss of smell or taste, the probability of your harboring this virus is about 90%.

Treatment

Currently there is no medicine nor vaccine against the Covid-19 disease. Treatment of this infection comes down to support of the body functions and easing of the symptoms:

- Rest
- Antipyretics (treat the fever)
- Analgesics (treat the pain)
- Good diet
- IV if dehydration or chemical imbalance
- Oxygen therapy if necessary
- Respirator use if necessary

Questions and answers

1) Is the Covid-19 disease as dangerous as the SARS?

Covid-19 disease is obviously more dangerous than SARS, being a pandemic. But if we look at the death rate, 1% to 3% for Covid-19 compared to 9.5% for SARS, this pandemic isn't too devastating. The meaning is: a Covid-19 epidemic is deadly, but clusters of it is relatively benign.

Let's now compare the Covid-19 disease to the flu that we get every Winter. For BC, the worst flu season just a few years ago killed 520 people over 10000 cases in

total. With the same number of patients getting the Covid-19, total deaths would be around 300. But the problem with Covid-19 is its easier transmission, affecting many many more patients than flu, bringing the total deaths up to 900!

2) Where does Covid-19 come from?

This type of virus is naturally present inside bats and boars. Theoretically, people eating undercooked bats or boars are at risk of getting infected with this germ. Or, traditional Wu Han cuisine includes whole bat (including internal organs) in soup and boar's meat in various preparations. Then recently over there, boar's meat was consumed marinated and possibly not well done. Bats were also offered by street vendors as finger food cooked instantly by ways of a welding torch.

Presumably, Wu Han people got sick with Covid-19 from eating undercooked bats or boars, starting the epidemic.

Actually, bats carry quite a big number of coronavirus, including Covid-19, coronavirus-SARS and coronavirus-MERS.

3) How does the Covid-19 transmit from human to human?

Generally, there are 3 ways viral respiratory diseases spread from patient to healthy people:

-When patients cough, sneeze or laugh loudly, tiny droplets of sputum or mucus are projected out around them to a distance of about 1.5 meters (maximum projection to 3 meters). Someone inhaling these droplets or receiving them on their face or neck would get infected. Viruses inside mucus cells would slowly move to get to people's mouth or nose to start the pathology process.

-Patients' body fluids carrying coronavirus stay on their clothes and are contagious for some time. Medical and service personnel can get infected by contact with these clothes. Viruses persist until body fluids dry out.

- Patients' body fluids carrying coronavirus can be deposited on their surrounding and are contagious for a few hours. Healthy people touching these fluids can get infected when they happen to touch their face or neck.

4) How do I protect myself against Covid-19?

For healthy people, the measures to apply are:

-Wash your hands many times a day (5 times or more) using soap and water. Rub the soap all over your hands for 20 seconds before rinsing. The use of hand sanitizer gets the same result.

-When going out, avoid touching things around you, do not touch your face or neck. Wash your hands right upon return.

-When going out, keep a safe distance of 2 metres (6 feet) from other people.

-Avoid contact with people with a cold.

-Meats and eggs should be well cooked.

-Avoid contact with animals in farms or in the wild.

5) Are face masks necessary?

You only need face mask when in contact with patients infected with Covid-19 within a distance of 3 meters.

Wearing a face mask when going out isn't necessary. Reason: the viruses stay in the droplets of sputum or mucus coming from the patient, they are not airborne. After a few hours, the infecting droplets dry up, the cells within them die from lack of moisture and the viruses are also destroyed.

If you are out and happen to touch the infecting droplets, washing your hands is the only ways to avoid infection. Remember not to touch your face or neck.

On the other hand, do wear a face mask when you have respiratory disease symptoms to avoid infecting other people.

6) I just come back from a trip. What do I do now?

You may or may not have the Covid-19 infection. But we don't have enough testing resource for everybody. You just have to wait and see. And it is now mandatory to apply self-isolation.

Since the incubation period for the Covid-19 disease is between 5 and 10 days, the duration of isolation is set at 14 days with these details to apply: stay inside in a separate room, maintain 3 meters distance from everybody, all family members wash hands many times a day.

If you are asymptomatic for 2 weeks, you sure don't have Covid-19.

If you run a fever, cough, feel weak, wear a face mask, call 911 or the dedicated phone line for Covid-19 or your family Doctor to get immediate medical attention: testing, home or hospital isolation.

7) What is community immunity?

This is a theory based on clinical experience with infectious diseases: if more than 60% of people in a community have immunity against a disease, this disease may cause clusters of the pathology but cannot start an epidemic.

Recently, some German epidemic specialists proposed to reopen schools soon, with the intention of infecting some students and teachers with Covid-19. They then recovered from the virus and constitute the community immunity to stop the pandemic. The argument is that these young patients would have very little risk of morbidity and mortality.

Well, all this looks logical if we believe that "risking the life of a few to protect the whole society" is acceptable. I just don't see any government keen on doing that yet.

famous for his discovery of HIV, cause of AIDS. For that, he was awarded the Nobel prize of Medicine in 2008. His original opinion

8) Is Covid-19 man-made?

Since the beginning of the Covid-19 pandemic, people wonder if this is a biological weapon launched upon the world by the Chinese.

The topic was debated on French TV with Dr. Luc Montagnier. Dr. Montagnier is on the pandemic: Covid-19 is man-made in China during the research for HIV vaccine and got out of the lab by lack of precautions.

But then Dr. Montagnier modified his views a bit during the TV interview:

-I believe that Covid-19 is man-made. Argument: This virus has a genome with a long string of genes that cannot happen naturally. Also, the genome of Covid-19 contains genes from HIV and from the malaria germ.

-Covid-19 is Chinese made. I don't know what they wanted to do with the virus. I believe that Covid-19 escaped the lab due to lack of precautions.

-Nature doesn't like biological anomalies and is weakening Covid-19 by cutting off part of its genome when it multiplies. This is evidenced by comparing

the genome of Covid-19 in Wu Han (early in the pandemic) and in Seattle (more recent). I hope that this intervention by Nature continues on to eliminate the virulence of Covid-19.

Airing of the interview met with strong criticism from French scientists. Their counter-arguments:

-You cannot classify Covid-19 as man-made based only on the length of its genome. Nobody can predict the length of the genome of a natural mutation.
(Dr. Đinh Đại Kha)

Đại cương

Đây là 1 loại bệnh mới do siêu vi trùng xâm nhập bộ hô hấp gây ra. Bệnh này phát hiện hồi tháng 12 năm 2019 tại thành phố Vũ Hán là thủ đô của tỉnh Hồ Bắc bên Trung Quốc. Bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán được coi là bệnh mới vì đây là lần đầu tiên loại siêu vi trùng này gây bệnh cho loài người.

Bệnh này lây lan rất mau lẹ nên ngay từ lúc khởi đầu đã nêu ra hai vấn đề sau đây:

1) Nguy cơ gây bệnh dịch cho một số rất đông người tại Trung Quốc vì nước này vừa có dân số nhiều nhất thế giới vừa có mật độ cư ngụ cao, làm gia tăng sự tiếp cận giữa mọi người.

2) Nguy cơ gây ra đại dịch vì hiện nay sự giao thông bằng đường hàng không thường xuyên di chuyển một số rất đông du khách, ngày nọ qua ngày kia. Nếu có bệnh nhân hô hấp cấp tính Vũ Hán trong nhóm người này thì mầm bệnh có nguy cơ lan tới mọi nơi trên thế giới.

Tới nay thì cả hai điều kể trên đều đã thành sự thực, gây kinh hoàng và tổn hại về mọi mặt cho toàn cầu.

Chúng ta hãy tìm hiểu về bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán để biết cách phòng ngừa khi bệnh này lan tới địa phương mình cư ngụ, bất kỳ đã trở thành bệnh dịch hay chỉ là một số ít dân chúng bị lây bệnh. Rồi khi hiểu rõ mọi chuyện, chúng ta sẽ không lo sợ quá độ vì những tin đồn đại phổ biến hàng ngày trên mạng.

Nguyên nhân

Các cơ sở vi trùng học Trung Quốc xác định nguyên nhân bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán là 1 siêu vi trùng thuộc loại coronavirus. Vậy thì coronavirus là gì? Theo cách phân loại siêu vi trùng thì coronavirus là những siêu vi trùng có chất ribonucleic acid (RNA) bao bọc chung quanh. Chúng là một nhóm rất nhiều siêu vi trùng sống trong cơ thể thú vật mà không gây bệnh cho các thú vật này. Đôi khi chúng truyền sang cơ thể loài người rồi đột biến để thích nghi với môi trường mới, sau đó sinh sản mau lẹ mà gây bệnh.

Hệ miễn nhiễm của chúng ta sẽ tiêu diệt các coronavirus này trong thời gian từ 1 tới 2 tuần lễ. Những bệnh nhân bị suy yếu miễn nhiễm có thể bị tử vong.

Có một nhóm ít chục coronavirus thỉnh thoảng gây bệnh cảm thường, không nguy hiểm cho bệnh nhân. Tuy nhiên có 2 loại coronavirus sau đây đã gây ra bệnh dịch hô hấp nghiêm trọng có tỷ số tử vong cao:

1) Coronavirus SARS gây ra “hội chứng hô hấp cấp tính nghiêm trọng”. Siêu vi trùng này gây bệnh dịch hô hấp tại tỉnh Quảng Đông (Trung Quốc) năm 2002 và lan ra nhiều quốc gia khác rồi sau ít năm đã ngưng xuất hiện. Nói chung thì tổng số bệnh nhân bị bệnh này lồi 8 ngàn người và số tử vong là 750 người, nghĩa là tỷ số tử vong lồi 9,5%. Coronavirus SARS là một trong nhiều loại coronavirus sống trong cơ thể loài dơi. Siêu vi trùng này truyền qua trung gian loài mèo rồi lây lan tới cơ thể loài người.

2) Coronavirus MERS gây ra “hội chứng hô hấp Trung Đông”. Siêu vi trùng này gây bệnh dịch hô hấp tại Jordan năm 2012 rồi lây lan ra các quốc gia thuộc khối Ả-Rập, hiện nay chỉ còn gây bệnh từng nhóm nhỏ chứ không kể là bệnh dịch nữa. Theo thống kê thì cho tới nay có hơn 2 ngàn người mắc bệnh này và số tử vong trên 700 người. Như vậy thì tỷ số tử vong này rất cao, lồi 30%. Coronavirus MERS hiện diện trong cơ thể loài dơi và loài lạc đà, rồi do lạc đà 1 bước truyền siêu vi trùng qua loài người.

Trở lại chuyện Vũ Hán, siêu vi trùng gây ra bệnh dịch hô hấp đương thời được tổ chức Y tế quốc tế đặt tên là “COVID-19”.

Chẩn đoán

Khám nghiệm lâm sàng không xác định được bệnh hô hấp là do COVID-19 gây ra vì triệu chứng của bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán cũng tương tự như triệu chứng của bệnh cúm:

- Nóng sốt
- Sổ mũi
- Đau họng
- Ho
- Yếu mệt
- Khó thở

Vì vậy việc chẩn đoán bệnh này cần tới các xét nghiệm sau đây:

1) Tìm kháng nguyên trong máu bệnh nhân. Xét nghiệm này có tính cách đặc trưng nhưng lại có độ nhạy cảm thấp, nhiều khi có siêu vi trùng mà không tìm được.

2) Áp dụng kỹ thuật gia tăng dấu vết vi sinh vật. Loại xét nghiệm này có độ chính xác cao, hiện áp dụng phổ thông tại các quốc gia phát triển.

3) Cấy siêu vi trùng trong các mẫu bệnh lý. Xét nghiệm này chính xác hơn hết nhưng trên thế giới chỉ có 4 phòng thí nghiệm đầy đủ uy tín về vấn đề này hiện hữu tại Hoa Kỳ, Nga, Canada và Trung Quốc.

Bệnh Covid-19 còn có một triệu chứng rất đặc biệt nhưng ít khi xảy ra: bệnh nhân đột nhiên mất khứu giác (không ngửi thấy các mùi) hoặc mất vị

giác (không nếm thấy các vị thức ăn, thức uống). Nếu bệnh nhân có triệu chứng bệnh cúm mà có thêm triệu chứng này thì gần như chắc chắn là bị nhiễm Covid-19.

Trị liệu

Bệnh dịch hô hấp cấp tính Vũ Hán hiện nay không có thuốc diệt siêu vi trùng và cũng không có thuốc tiêm chủng. Vì vậy, sự trị liệu chỉ là hỗ trợ cơ thể bệnh nhân và giảm triệu chứng như sau đây:

- Nằm nghỉ
- Dùng thuốc hạ nhiệt
- Dùng thuốc giảm đau
- Dinh dưỡng cho đầy đủ
- Truyền dịch nếu cần tiếp nước hoặc một vài hóa chất cần bản
- Thở hít dưỡng khí nếu cần
- Dùng thiết bị hô hấp nhân tạo nếu cần

Giải đáp thắc mắc về bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán

1) Bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán có nguy hiểm giống như hội chứng hô hấp cấp tính nghiêm trọng không?

Bệnh Covid-19 đã trở thành đại dịch nên rõ ràng là nguy hiểm hơn hội chứng hô hấp cấp tính nghiêm trọng. Tuy nhiên, nếu so sánh tỷ số tử vong của 2 loại bệnh này thì hội chứng hô hấp cấp tính nghiêm trọng có tỷ số tử vong lồi 9,5%, bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán có tỷ số tử vong lồi từ 1% tới 3%. Vì vậy, bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán hết sức nguy hiểm khi có một số đông người bị lây bệnh. Còn ở nơi nào chỉ có ít người mắc bệnh này nghĩa là không có bệnh dịch thì số tử vong tương đối ít.

Nói một cách cụ thể hơn, chúng ta hãy so sánh bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán với dịch cúm tại vùng Greater Vancouver, tỉnh bang British Columbia, Canada, có dân số là 1 triệu 500 ngàn người. Theo thống kê chính thức của địa phương trong 10 năm vừa qua thì có một dịch cúm nặng hơn hết, gồm lồi 10 ngàn người bị cúm và 520 người chết do bệnh này. Nếu cũng số bệnh nhân này mà mắc phải bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán thì số tử vong sẽ vào khoảng 300 người. Nhưng điều nguy hiểm của bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán là khi trở thành bệnh dịch thì lây lan rất mau lẹ khiến cho tổng số bệnh nhân lên cao gấp lồi 3 lần so với dịch cúm. Vậy theo thí dụ trên đây thì số tử vong có thể lên tới 900 người.

Nói tóm lại: nếu bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán chỉ lây lan cho từng nhóm nhỏ bệnh nhân thì không nguy hiểm như hội chứng hô hấp cấp tính nghiêm trọng hồi năm 2002, và cũng còn ít nguy hiểm hơn cả bệnh cúm xảy ra thường niên tại các nước khí hậu lạnh. Nhưng ngược lại, những nơi có dịch bệnh này thì sự lây lan mạnh mẽ khiến cho tổng số bệnh nhân lên cao hơn bệnh SARS rất nhiều và tổng số tử vong cũng rất cao. Bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán nguy hiểm hơn hội chứng hô hấp cấp tính nghiêm trọng là như vậy.

2) Nguồn gốc COVID-19 ở đâu?

Loại coronavirus này sống trong cơ thể loài dơi và loài rắn. Theo lý thuyết, khi người ta ăn thịt dơi

hoặc thịt rắn mà không nấu kỹ thì có thể bị nhiễm siêu vi trùng đó. Trong các món ăn đặc sản của người dân Vũ Hán có món canh dơi nấu nguyên con (không mổ để bỏ ruột, gan) và thịt trần nấu nướng đủ cách. Trong thời gian gần đây, họ có thêm món dơi ngâm gia vị và không nấu kỹ như món canh. Chợ Vũ Hán còn có món dơi ăn chơi, để nguyên con, xiên que tre rồi nướng cấp tốc bằng đèn hàn xì.

Vì vậy, có lẽ vì ăn thịt dơi hoặc thịt trần không nấu thật chín để diệt hết siêu vi trùng nên người dân Vũ Hán bị nhiễm loại coronavirus này, mở đầu cho bệnh dịch hô hấp hiện tại.

Trên thực tế, cơ thể loài dơi chứa khá nhiều loại siêu vi trùng, kể luôn COVID-19, coronavirus SARS và coronavirus MERS.

3) Bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán lây lan cách nào?

Nói chung thì các bệnh hô hấp cấp tính do siêu vi trùng lây lan theo 3 cách:

· Khi bệnh nhân nói, cười, ho hoặc hắt hơi sẽ có những giọt đàm hoặc chất nhầy nhỏ li ti mang theo nhiều tế bào chứa siêu vi trùng phóng ra tới khoảng cách trung bình là 1 mét rưỡi và tối đa là 3 mét. Người tiếp cận với bệnh nhân sẽ lây bệnh khi hít thở phải các giọt chất lỏng này hoặc khi bị chúng dính trên mặt hoặc trên cổ. Siêu vi trùng dính trên mặt hoặc trên cổ chúng ta sẽ từ từ di chuyển tới miệng hoặc mũi để gây bệnh.

· Các dịch cơ thể của bệnh nhân chứa siêu vi trùng nhiễm vào quần áo của họ rồi có thể lây bệnh cho các nhân viên y tế tiếp xúc với quần áo này. Khi dịch cơ thể còn có độ ẩm thì các tế bào chất nhầy còn sống và siêu vi trùng còn tồn tại.

· Dịch cơ thể của bệnh nhân có tế bào chứa siêu vi trùng dính vào môi trường chung quanh họ và có khả năng gây bệnh trong ít tiếng đồng hồ. Khi các dịch này bị khô hết nước thì tế bào chứa siêu vi trùng sẽ chết và siêu vi trùng cũng bị tiêu diệt luôn. Người vô bệnh sờ phải các chất lỏng này rồi vô ý sờ lên mặt hoặc cổ mình sẽ bị lây bệnh.

4) Nên phòng bệnh cách nào?

Người khỏe mạnh phòng bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán như sau đây:

- Mỗi ngày rửa tay nhiều lần dùng nước và xà bông, chà xà bông trong 20 giây đồng hồ trước khi sôi nước để diệt siêu vi trùng và vi khuẩn. Dùng dung dịch sát trùng tay (hand sanitizer) cũng có hiệu lực như vậy.

- Khi cần ra khỏi nhà, tránh sờ vào mọi vật chung quanh mình, tránh sờ vào mặt và cổ mình. Về tới nhà phải rửa tay ngay.

- Khi ra khỏi nhà, cần giữ khoảng cách 2 mét (6 feet) với mọi người.

- Tránh tiếp xúc với người có triệu chứng cảm cúm.- Phải nấu chín kỹ các loại thịt và trứng.

- Tránh tiếp xúc với thú vật tại nông trường hay nơi hoang dã.

5) Mang khẩu trang có ích lợi phòng bệnh không?

Người mạnh khỏe chỉ cần mang khẩu trang khi tiếp cận (tới gần lối 3 mét trở lại) với bệnh nhân bị bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán.

Mang khẩu trang mỗi khi ra khỏi nhà không ích lợi gì vì lý do sau đây: siêu vi trùng chỉ sống được ở trong các tế bào của đờm hoặc chất nhầy, các giọt chất lỏng này phát ra khi bệnh nhân ho sẽ rớt xuống rồi dính vào mọi vật chứ không bay lơ lửng trong không khí. Sau ít tiếng đồng hồ, các giọt chất nhầy này sẽ bị khô khiến tế bào đờm nhớt chết và siêu vi trùng cũng bị tiêu diệt luôn.

Nếu bạn đi ra khỏi nhà mà sờ trúng chỗ có siêu vi trùng còn sống thì rửa tay mới là cách phòng bệnh hữu hiệu. Cũng nên ghi nhớ khi ra đường, tránh sờ lên mặt hoặc cổ mình.

Ngược lại, nếu bạn có triệu chứng cảm cúm là lúc phải mang khẩu trang liên tục để khỏi reo rắc siêu vi trùng ra chung quanh mình.

6) Tôi mới du lịch trở về, vậy phải phòng bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán cách nào?

Hiện nay chưa có thuốc diệt COVID-19 thực sự hữu hiệu, thí dụ bạn có bị nhiễm siêu vi trùng này rồi cũng chỉ có cách là chờ xem nếu bệnh phát ra thì trị liệu.

Theo lý thuyết thì thời gian nung bệnh này trung bình từ 7 ngày tới 10 ngày. Vậy nếu sau 2 tuần lễ chờ xem mà bạn vẫn vô bệnh thì không cần quan tâm nữa. Ngược lại nếu bạn có triệu chứng bệnh cúm (sốt, mệt, ho) thì phải gọi điện thoại cho bác sĩ gia đình hoặc cơ quan y tế. Sẽ có người chỉ dẫn cách trị liệu và cách ly. Bạn cũng lập tức mang khẩu trang thường xuyên.

Trong 2 tuần lễ chờ xem, bạn nên áp dụng biện pháp cách ly tại gia. Các chi tiết của biện pháp này:

- Đứng ra khỏi nhà
- Trong nhà, bạn ở trong phòng riêng và tránh tiếp cận với thân nhân (cách xa trên 3 mét)
- Mọi người trong nhà cần rửa tay nhiều lần mỗi ngày

7) Miễn nhiễm cộng đồng là gì?

Đây là lý thuyết về miễn nhiễm phỏng theo kinh nghiệm đối với một số bệnh nhiễm trùng: nếu trong cộng đồng có trên 60% dân chúng có miễn nhiễm chống một loại bệnh thì bệnh này chỉ lây lan từng nhóm nhỏ chứ không biến thành bệnh dịch.

Có một nhóm chuyên viên dịch tễ bên Đức đề nghị áp dụng lý thuyết trên đây để chống bệnh Covid-19. Họ chủ trương mở lại các trường học, để cho một số trẻ em và thầy giáo lây Covid-19 rồi khi khỏi bệnh sẽ tăng miễn nhiễm cho cộng đồng. Họ lý luận là bệnh nhân trẻ rất ít khi bị tử vong do siêu vi trùng này nên có thể chấp nhận sự nguy hiểm cho một nhóm để giúp ích cho tập thể.

Chủ trương này nghe thì có lý nhưng không biết có chính phủ nào dám áp dụng hay không.

8 Covid-19 có phải là siêu vi trùng nhân tạo không?

Kể từ khi đại dịch Covid-19 xảy ra, có nhiều người thắc mắc: siêu vi trùng này có do Trung Quốc

tung ra làm hại thế giới không?

Câu hỏi này được truyền hình Pháp khơi động lại trong buổi phỏng vấn bác sĩ Luc Montagnier, người được giải Nobel Y học vì tìm ra nguồn gốc của bệnh AIDS (SIDA). Là vì họ muốn ông Montagnier khẳng định lời tuyên bố khi đại dịch Covid-19 mới bắt đầu: “Covid-19 là siêu vi trùng nhân tạo do người Tàu làm ra, với mục đích điều chế thuốc tiêm chủng chống HIV rồi bị thất thoát ra ngoài phòng thí nghiệm mà gây đại dịch”.

Trong buổi phỏng vấn nói trên, bác sĩ Montagnier đã sửa đổi lại lập luận của mình như sau đây:

- Tôi tin rằng Covid-19 là nhân tạo. Lý luận: khi có đột biến (mutation) thiên nhiên, các vi thể di truyền (genes) sẽ tăng thêm một chuỗi ngắn chứ không thể thêm chuỗi dài như Covid-19 so với các coronavirus của loài dơi. Ngoài ra, chuỗi vi thể di truyền mới này lại có khúc giống như HIV, có khúc giống như vi trùng bệnh sốt rét.

- Covid-19 do người Tàu làm ra, còn mục đích của họ để làm gì tôi không biết. Do họ bắt cần nên Covid-19 thoát ra ngoài gây đại dịch.

- Hiện nay Covid-19 đã bớt nguy hiểm vì thiên nhiên không chấp thuận những thứ gì khác lạ nên chuỗi vi thể di truyền mới tự nhiên ngắn bớt lại khi Covid-19 sinh sản thêm. Điều này hiển nhiên khi so sánh Covid-19 trong các mẫu bệnh phẩm của bệnh nhân tại Seattle với Covid-19 của bệnh nhân Vũ Hán. Tôi hy vọng rằng thiên nhiên sẽ tiếp tục phá các vi thể di truyền của Covid-19 cho tới khi siêu vi trùng này không còn gây bệnh nữa.

Sau buổi phỏng vấn bác sĩ Montagnier, giới khoa học Pháp phản bác mạnh. Họ lý luận: nếu chỉ vì siêu vi trùng thêm chuỗi vi thể di truyền dài mà kết luận đó là do nhân tạo thì không đúng vì các đột biến thiên nhiên không ai tính trước được. Rồi nếu chỉ dựa vào một số rất ít vi thể di truyền mà cho rằng chúng thuộc về siêu vi trùng HIV thì không ổn. Thí dụ như bạn đọc cuốn sách A trong đó có mấy tiếng “chúng tôi đi trên đường” rồi cho rằng sách A chịu ảnh hưởng của sách B vì trong sách B cũng có “chúng tôi đi trên đường” thì thật là sai lầm.

Kết luận chung của giới khoa học về vấn đề này cũng chẳng đi đến đâu: Covid-19 có thể là thiên nhiên hoặc nhân tạo, không ai biết được. Siêu vi trùng này có thể từ trung tâm nghiên cứu siêu vi trùng của Vũ Hán thất thoát ra ngoài mà gây họa cho thế giới, nhưng cũng có thể do loài dơi truyền cho loài người.

Phụ chú: Thân thế và sự nghiệp của bác sĩ Luc Montagnier

Bác sĩ Luc Montagnier là bác học có tiếng trên thế giới nhờ khám phá ra siêu vi trùng HIV là nguyên nhân bệnh AIDS (SIDA). Nhờ vậy mà ông được giải thưởng Nobel Y học năm 2008.

Về chuyện HIV thì trong năm 1982 có 2 nhóm

Truyện bên lề Corona virus 19 và sự chào kính BS Vũ Văn Dzi

BS Anthony Fauci trong một cuộc họp báo đã xác nhận là trong cuộc chiến hiện nay với siêu vi Covid 19 thì chỉ có mỗi phương pháp chống lại là cách ly xã hội, social distancing, nghĩa là mỗi người phải cách xa nhau 6 feet tại các nơi công cộng. Vì chưa có thuốc chủng ngừa và thuốc trị bệnh cũng chưa có gì chắc chắn khiến việc cách ly hoàn toàn bế tắc... Biện pháp đóng cửa cả nước, lockdown, đã làm cho kinh tế cả nước lao đao, thất nghiệp leo thang, số người chết tại New York tràn ngập các nhà xác và nghĩa trang... Để tránh sự lây lan siêu vi Covid 19, BS Fauci khuyến cáo người dân Mỹ nên từ bỏ thói quen bắt tay nhau khi chào kính...nhưng ông không nói là nên thay thế bằng cách nào? Dùng hai bàn tay nắm lại hay đưa khuỷu tay đụng vào nhau cũng không ổn, thiếu lễ độ nhất là trong giới ngoại giao. Còn cái trò ôm nhau hugging càng không nên vì một khảo cứu cho biết là trao đổi một nụ hôn là trao đổi 250 triệu con vi trùng hay siêu vi trùng trong đó có covid 19.

Lịch sử của sự bắt tay.

Cử chỉ bắt tay bắt nguồn từ thời Trung Cổ ở các nước Tây Âu khi các nhà hiệp sĩ gặp nhau thì phải xòe hai bàn tay để chứng tỏ không có vũ khí ám hại nhau, một điều thường xuyên trong một xã hội phong kiến đầy rẫy dối trá, phản phúc. Cẩn thận và "thân mật" hơn khi hai bàn tay nắm vào nhau thì bàn tay kia phải nắm lấy vai để kiểm soát có mang dao gươm không như trường hợp hoàng đế Jules Cesar bị hãm hại bởi người con nuôi Brutus. Từ đó trở đi tục lệ bắt tay trở nên phổ biến và lan tràn đi khắp thế giới khi các nước Tây Âu như Anh, Pháp chinh phục thế giới Âu, Á... vì được coi như một cử chỉ "văn minh" và lịch sự thay thế những cử chỉ xã giao cổ truyền tại các nước Á châu như cúi đầu, chấp tay...

Tục lệ bắt tay đã ăn sâu vào tiềm thức khiến trở thành một phản xạ khó tránh khỏi và khi một nhà ngoại giao từ chối bắt tay được đưa ra thì đây là một điều vô cùng bất lịch sự với những hậu quả hết sức tai hại. Năm 1954 trong một bữa tiếp tân do Tòa đại sứ Anh tổ chức tại Geneva thì khi thủ tướng Chu Ân Lai đến gần ngoại trưởng Mỹ John Foster Dulles và đưa tay ra hồng giảng hòa thì vị ngoại trưởng nổi tiếng chống Cộng Sản tìm cách quay lưng làm như không biết. Ông kể lại với báo chí rằng tôi không muốn chạm vào những bàn tay vấy máu các chiến sĩ Mỹ tại Triều Tiên. Cử chỉ này đã khiến cho hai nước Mỹ và Hoa hận thù trong gần 20 năm... cho đến khi

TT Nixon sang thăm Bắc Kinh tháng 10 năm 1971 ông đã đưa tay ra trước để bắt tay Chu Ân Lai đứng đón ở phi trường. Trong dịp tâm tình với Kissinger thì Chu Ân Lai đã nói "tôi chờ đợi cái bắt tay này từ 20 năm qua...". Lịch sử thế giới đã thay đổi sau cái bắt tay này và cuối cùng đưa đến sự sụp đổ của chủ nghĩa Cộng Sản !

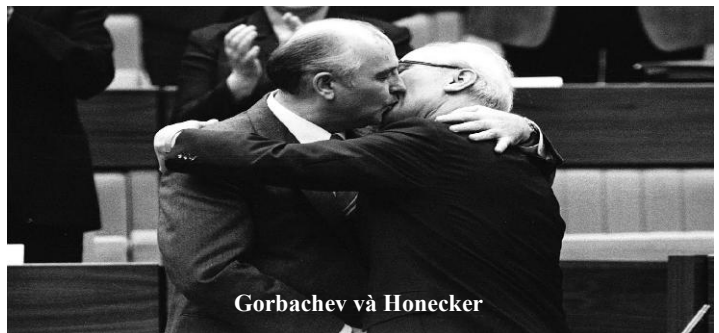
Những nụ hôn "xã hội chủ nghĩa"!

Trong thời kỳ chiến tranh lạnh thì các lãnh tụ nước Cộng Sản và Xã hội khi đón tiếp nhau tại phi trường thường có cái trò ôm ấp nhau, hôn hít nồng nhiệt một cách lố bịch gọi là Socialist Fraternal Kiss. Trò ôm hôn này được thực hiện 3 lần mỗi lần một bên má và đôi khi hôn môi nữa như trường hợp của Brezhnev, Gorbachev và Honecker! Cử chỉ thân thiện bề ngoài này đều phải được dàn cảnh từ trước tùy theo vị thế chính trị giữa hai bên.

Tại các nước Á châu thì trò ôm hôn chỉ được thực hiện một cách gượng gạo có hình thức và chỉ có các nước Cộng sản thực sự như Việt Nam, Bắc Hàn, Kampuchea, Lào, Cuba tuân thủ mà thôi. Khi

Brezhnev và Honecker

Gorbachev và Honecker

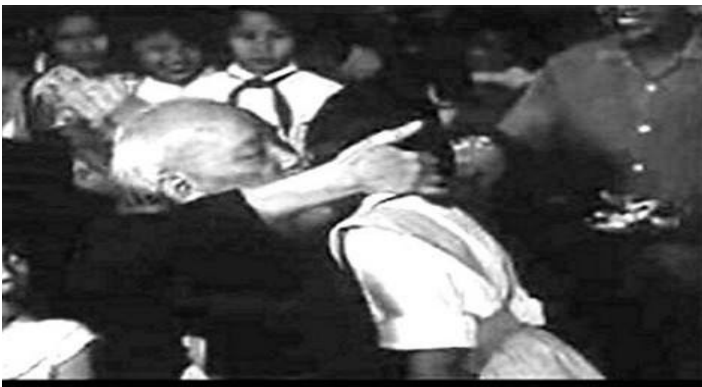
Krushchev sang thăm Tàu vào năm 1959 để giảng hòa thì đã bước tới để ôm hôn Mao thì đã bị từ chối khi Mao lùi lại và chỉ cho phép bắt tay thôi! Ngược lại khi Mao bắt tay Nixon và Kissinger thì đã nắm tay rất lâu để chứng tỏ quan hệ hai nước đã thay đổi.

Đặng Tiểu Bình và Kim Nhật Thành

Mặc dù tục lệ ôm hôn "xã hội chủ nghĩa" được phổ biến tại những nước Cộng sản nhưng thực ra có nguồn gốc tại những nước Trung Đông từ xa xưa gọi là Kiss of Peace nhưng chỉ có giữa Nam và Nam (brother kiss) và Nữ với Nữ (sister kiss), tuyệt đối không bao giờ giữa hai phái khác nhau, nhất là tại các nước Hồi Giáo.

Tục lệ ôm hôn được phổ biến tại Nga và các nước Đông Âu hồng tăng cường tình đoàn kết "chuyên chính vô sản" chứ thực ra không có một giá trị lịch sử gì cụ thể và dĩ nhiên khi các lãnh tụ CS còn lại khi giao tiếp với các nước tư bản hay trung lập thì cũng không được bày ra cái trò ôm hôn kỳ cục và lố bịch này! Năm 1955 khi Hồ chí Minh sang thăm Indonesia tại hội nghị Bandung thì cũng bày trò ôm hôn các em thiếu nhi, lớn bé già trẻ đến nỗi báo chí địa phương phải lên tiếng đòi tên Dê Xồm này phải chấm dứt trò này. Indonesia là một nước Hồi Giáo nên rất kỵ cái trò ôm hôn sai phép. Khi Sukarno cùng bà vợ xinh đẹp Ratna Sari Dewi đón Hồ chí Minh tại phi trường thì hẳn cũng lại giở trò nham nhở ôm hôn bà Dewi khiến Sukarno một người nóng tính hay ghen phải phẫn nộ và cắt ngắn thời gian thăm viếng và đuổi phái đoàn Hồ chí Minh về nước!

Namaste...

BS Fauci khi được hỏi làm thế nào để "cách ly xã hội" bằng cách tránh bắt tay thì ông đã không có câu trả lời vì vấn đề này vô cùng nan giải trong khi phải chờ đợi một thời gian lâu dài có thuốc chủng ngừa, vaccine! Trong một buổi nói chuyện với các nhà kinh tế gia ở New York thì TS Narendra Wadah thuộc Đại Học Columbia đã trình bày lối chào kính của văn minh Ấn Độ là Namaste nghĩa là "tôi kính chào chân tâm của quý vị". Namaste dùng hai bàn tay chắp lại trước ngực và cúi đầu một cách cung kính. Cử chỉ này được gọi là anjali mudra (bất ấn) khi các bàn tay chắp vào nhau và 10 đầu ngón tay chạm nhau. Namaste có thể áp dụng cho tất cả mọi người không phân biệt già trẻ, nam phụ lão ấu trong bất kể hoàn cảnh nào. Một số các nước Á châu, nhất

là Đông Nam Á cũng dùng lối chào kính Namaste một cách tự nhiên, cung kính... cho đến khi bị văn minh Tây Âu xâm nhập. Hiện nay lối chào kính Namaste được dùng đến tại các lớp yoga mỗi lúc càng phổ biến trên cả nước và với luật lệ quản thúc tại gia shelter in place hay lockdown thì để tránh sự lây lan covidc 19 và cùng một lúc thư giãn chống lại sự tử túng cabin fever thì tập yoga mudra cũng là một hình thức tốt!

BS Vũ văn Dzi, MD

Bệnh hô hấp cấp tính Vũ Hán
(Tiếp theo trang 9)

khoa học gia trưởng trình là khám phá được siêu vi trùng mới: nhóm ông Luc Montagnier thuộc viện Pasteur tại Paris và nhóm ông Robert Gallo thuộc phòng thí nghiệm sinh vật học tế bào ung thư (Laboratory of Tumor Cell Biology) tại Maryland bên Mỹ. Lúc đó 2 bên đều chưa biết là họ cùng tìm được HIV. Mỗi nhóm đặt cho siêu vi trùng này một tên khác và cho rằng nó gây 2 loại bệnh khác nhau. Thực ra thì HIV xuất phát từ viện Pasteur Paris rồi tình cờ nhiễm vào mẫu bệnh phẩm của một người Pháp bị ung thư. Mẫu bệnh phẩm này gửi sang Mỹ rồi HIV lan tràn trong nhiều mẫu bệnh phẩm khác đang xét nghiệm tại phòng thí nghiệm của nhóm ông Gallo. Họ nhận biết đây là siêu vi trùng mới, rất dễ lan tràn tới các tế bào bạch huyết. Tới năm 1983 thì nhóm ông Gallo xác định được là HIV gây bệnh AIDS.

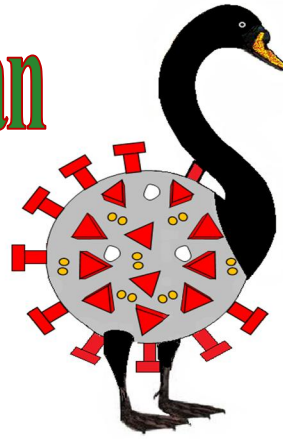
Sau này, ông Montagnier bị giới khoa học Pháp tẩy chay vì ông đã đưa ra nhiều lý thuyết mà không có chứng cứ gì về khoa học. Năm 1997, ông Montagnier bị ép buộc về hưu khi tới tuổi 65. Khi đó, ông dời qua Mỹ để tiếp tục nghiên cứu về HIV rồi tới năm 2010 thì sang Tàu, nhận làm giáo sư đại học toàn thời gian trường đại học Shang Hai Jiao Tong tại Thượng Hải. Ông cũng tiếp tục nghiên cứu về HIV để tìm thuốc tiêm chủng chống bệnh AIDS.

BS Đinh Đại Kha

Hiện tượng Black Swan

và covid 19

BS Xuân Sơn

thể hệ, không buông tha một ai. Tuy Black swan thường đem lại tai vạ cho nhân loại cũng đôi khi cũng đem lại phúc lợi tùy theo hoàn cảnh ví dụ như biến cố tháng 8/1991 làm Liên Xô bị tan vỡ, chủ nghĩa Cộng Sản bị dẹp sạch trên thế giới, chấm dứt chiến tranh lạnh. Biến cố năm 1492 khi ông Columbus "tìm ra" Mỹ châu, làm thay đổi lịch sử nhân loại có thể coi là một Black swan đối với các sắc dân Da đỏ, Maya, Aztec bị

tiêu diệt tới 90 % (vì các bệnh dịch) nhưng cũng đem lại sự hình thành của siêu cường Hoa Kỳ ngày nay, lãnh đạo cả thế giới về khoa học kỹ thuật lẫn kinh tế... với cái kho bạc khổng lồ Wall Street tại New York!

- Sau khi kiểm điểm lại và nhìn lại quá khứ (retrospective) thì thực ra hiện tượng Black swan cũng có một vài dấu hiệu báo trước nhưng vì không ai quan tâm hoặc không tin khiến xảy ra đại họa. Ví dụ như covid 19 đã được báo trước qua những dịch SARS, Ebola, Zika, Hanta... chưa kể bệnh AIDS vào năm 1979 (cũng là một Black swan) nhưng không ai quan tâm và có biện pháp đề phòng. TS Taleb kiểm điểm sau này những Black swan khác như biến cố 9/11, Pearl Harbor, Sarajevo 1914, Vũ Xương 1911 (Tân Hợi), Cách Mạng tháng 10 năm 1917, ngày 14 tháng 7 năm 1789 tại Paris...

- Tuy không ai có thể tiên đoán được những Black swan nhưng trong lịch sử đã có những nhà tiên tri như Nostradamus, các nhà yogis, các bậc thánh nhân như Khổng Minh, Trạng Trình dùng Kinh Dịch đã tiên đoán được các Black swan nhưng phải mất vài trăm năm sau mới giải nghĩa được. Lời tiên tri "Hoành Sơn nhất đái, vạn đại dung thân" đã tiên đoán sự hình thành của nước Việt Nam ngày nay nhưng cũng là một Black swan đối với dân tộc Chiêm Thành, Khmer...

Sau cùng TS Taleb đưa ra một vài phương pháp để phòng chống lại những Black swan trong tương lai mặc dù là một hiện tượng "không thể tiên đoán" được, thiên cơ bất khả lậu.

Trước hết phải xây dựng một xã hội, kinh tế vững mạnh (robust). Không thể trao vào tay một vài tập đoàn tư bản, lợi ích nhóm như Enron, Lehman, JP Morgan, Boeing, Wal Mart... vì những tập đoàn này chỉ biết quyền lợi riêng tư của họ. Cần học lại những lời dạy của thánh hiền đã được chứng minh từ cả ngàn năm qua như Kinh Thánh, Lão tử, Khổng Tử, Bhagavad Gita. Tôn kính thiên nhiên, mother nature, tránh khai thác bừa bãi rừng Amazon, Phi Châu, Đông Nam Á là những nơi chứa đựng nhiều thú rừng và vi khuẩn trong đó có những loại corona virus. Sự việc các nhà khí tượng học sớm tìm ra được lỗ hổng ozone bị soi mòn và đã sớm có biện

Trong cuốn sách best seller xuất bản năm 2010, The Black Swan, TS Nassim Taleb (Đại học MIT), một nhà toán học kiêm kinh tế gia và đầu tư đã tiên đoán rằng:

"With globalization we need to be aware of possible side effects. I see the risks of a very strange acute VIRUS spreading around the planet..."

Với sự xuất hiện của siêu vi corona virus covid 19 thì quả thật lời tiên tri trên đã trở thành sự thật! Vậy thì Black swan là hiện tượng gì?

Black swan, đại họa cho nhân loại?

TS Taleb đã dùng biểu tượng Black swan (thiên nga đen) để mô tả một biến cố hết sức hiếm có, không thể nào tiên đoán được vì đi ra ngoài công thức toán học Gauss curve và sẽ có những hậu quả to tát làm thay đổi lịch sử thế giới. Vì giống chim thiên nga bao giờ cũng chỉ có lông màu trắng và không thể nào có màu đen nên hiện tượng Black swan được coi là một điềm gở, trăm năm mới có một lần, báo hiệu một thiên tai sắp xảy ra! Tuy vậy vào năm 1687, một khoa học gia đã tìm ra được một giống thiên nga đen tại Úc châu do hiện tượng đột biến (mutation) nhưng danh xưng Black swan đã ăn sâu vào giới đầu tư tài chính quốc tế là một điềm gở...

TS Taleb sau khi nghiên cứu các hiện tượng Black swan trong lịch sử thế giới thì đã tìm ra được những điểm như sau:

- Black swan hết sức hiếm có, xảy ra một cách bất ngờ, bất thường nên không thể đề phòng được. Những công thức toán học rộng lớn của môn dự đoán thống kê cũng không tiên đoán nổi (Gauss). Một khi đã xảy ra thì cả thế giới bị ảnh hưởng với những thiệt hại vô cùng nguy hiểm, loạn lạc, đói kém, bệnh dịch... như hiện nay tại New York, Detroit, Chicago, Milano, Paris, Luân Đôn... khởi đầu từ Vũ Hán.

- Hậu quả của Black swan vô cùng to lớn, làm đảo lộn hoàn toàn bộ mặt của cả thế giới, những hậu quả kéo dài rất lâu và ảnh hưởng lên nhiều

pháp đề phòng như bãi bỏ chất fluor trong công nghiệp nên đã tránh được cho nhân loại tai vạ Black swan của những tia cực tím UV. Hiện nay còn nhiều hiện tượng đáng sợ báo hiệu nhiều Black swan khác nhưng chưa được quan tâm đúng mức như trái đất bị hâm nóng, tầng băng Nam Bắc cực bị tan thành nước, thán khí gia tăng, đất đai bị nhiễm mặn. Về phần từng cá nhân, TS Taleb chủ trương theo thuyết của triết gia La Mã thời xưa Seneca là stoicism (chịu đựng) trước nghịch cảnh, "được không ham, mất không tiếc". Ông là một người giàu có và tài giỏi nhất La Mã và ông được Hoàng đế Nero tôn làm quân sư nhưng cuối đời bị phản bội và phải tự tử. Trong bản chúc thư của ông chỉ vồn vện có 1 câu VALE nghĩa là "be strong, be worthy". Trong cuốn sách kế tiếp Antifragile ông còn đề nghị phải có sẵn những chiến thuật chống lại nghịch cảnh như "biến đau thương thành hành động".

Black swan và ngày 30 tháng 4.

BS Jeremy Adams đã so sánh dịch covid 19 với trận đánh úp tại Trân châu cảng (Pearl Harbor) khi hạm đội Nagumo của Nhật đánh chìm gần như toàn bộ hạm đội Thái bình dương của Mỹ, châm ngòi cho sự tham chiến của nước Mỹ vào đệ Nhị thế chiến rồi toàn thắng vào năm 1945 nhưng rồi lại mở đầu cho cuộc tranh chấp với Cộng Sản! Pearl Harbor quả thật là một Black swan với những hậu quả kéo dài đến tận ngày hôm nay với những cuộc chiến tại Triều Tiên, Phi luật tân, Đài Loan và cuối cùng Việt Nam và Miên, Lào...

Cuộc chiến tranh Việt Nam đã kết thúc vào ngày 30 tháng 4 năm 1975 và nhìn lại thì quả thật đây là một Black swan ít ai nghĩ đến. Tuy vậy sau 41 năm thì hậu quả của biến cố này đã không như sự dự đoán vênh vác của CS Bắc Việt. Tuy chiến thắng về quân sự nhưng CS Bắc Việt đã hoàn toàn thua về mặt kinh tế, văn hóa khoa học, nghệ thuật, chưa kể bị thế giới ghét bỏ và cuối cùng bị quan thầy Trung Cộng dạy cho một bài học đích đáng vào năm 1979, một Black swan thứ hai trong lịch sử Việt Nam.

BS Xuân Sơn

MÙA DỊCH

BUỒN TRONG CẢ TIẾNG THƠ

Mùa dịch buồn trong cả tiếng thơ
Bầy chim tu hú gọi ơ hồ

Lũy tre xanh biếc không còn nữa
Đồng nội hoa màu cũng xác xơ.

Mùa dịch buồn trong cả tiếng ve
Nỉ non điệp khúc của trưa hè
Thầy Cô vắng bóng sau hàng phượng
Vắng áo thư sinh dưới bóng me.

Mùa dịch buồn trong cả tiếng cười
Của chàng trai trẻ tuổi đôi mươi
Tự cách ly mình sau cửa kính
Nụ cười là giọt lệ chia phôi.

Mùa dịch buồn trong cả tuổi xuân
Cô đơn sầu muộn của giai nhân
Thương khóc người yêu vừa lỗi hẹn
Lặng lẽ ra đi chẳng mộ phần.

Mùa dịch buồn trong cả những lời
Đọc kinh Nhật tụng của em tôi
Nguyện cầu Đức Chúa Cha từ ái
Xua hết ma binh cứu giúp người.

Mùa dịch buồn trong cả tiếng chuông
Lời kinh Bát Nhã vọng đêm sương
Nguyện cầu Phật Tổ từ bi độ
Cứu sinh linh thoát quỷ vô thường.

Mùa dịch buồn trong cả ước mơ
Gửi người trong mộng chẳng mong chờ
Đời như huyền mộng, như bào ảnh
Ảo vọng hư danh sợ khói hồ.

Vinh Hồ
Mar. 27, 2020

Mùa Xuân.. mắc dịch

Nguyễn Quyền Quới

Ở những quốc gia thuộc Bắc Bán cầu mùa Xuân năm 2020 bắt đầu ngày thứ Năm 19 tháng 3 và chấm dứt ngày thứ Bảy 20 tháng Sáu.

Thông thường sau những ngày dài âm u giá lạnh của mùa Đông cây cỏ khô chết vạn vật tiêu điều mùa Xuân được mong đợi như là mùa của khí hậu mát mẻ, cây, cỏ, hoa đâm chồi nảy lộc đem lại sức sống mới bắt đầu cho một năm mới thịnh vượng.

Nhưng mùa Xuân năm 2020 không là mùa Xuân mong đợi hạnh phúc như truyền thống từ trước mà là một mùa Xuân bất an chết chóc từ khi đại dịch do siêu vi corona lan truyền từ Vũ Hán (Wuhan) thủ đô của tỉnh Hồ Bắc (Hubei) Trung quốc. Có những bằng chứng cho thấy bệnh dịch đã bắt đầu từ tháng 11 năm 2019 nhưng nhà cầm quyền cộng sản Bắc kinh đã cố tình dấu nhẹm và chỉ loan báo vào tháng 12 ngày trước lễ Giáng Sinh (Christmas eve) năm 2019 và tin tức loan báo chỉ là những trường hợp bệnh phổi nặng và "siêu vi không lan truyền từ người sang người" .

Bác sĩ Lý Văn Lượng (Li Wenliang) 34 tuổi chuyên khoa mắt (nhãn khoa) người Trung quốc đã cảnh báo sớm về bệnh dịch trong những ngày đầu khi dịch bùng phát đã bị công an làm khó dễ và bắt phải im miệng. Sau đó chính ông đã bị nhiễm corona virus và qua đời trong 1 bệnh viện ở Vũ Hán.

Bất hạnh thay, tổ chức y tế quốc tế (WHO) đã sử dụng những thông tin sai lạc dấu nhẹm này của Trung cộng để loan báo khắp thế giới gây ra một sự thiếu đề phòng cần thiết trong lúc đầu, đưa đến thảm họa bệnh dịch lan truyền khắp thế giới với số tử vong quá cao.

Corona virus thuộc nhóm virus gây ra nhiều bệnh về hô hấp kể cả bệnh cảm thông thường (common cold) nhưng corona virus gây đại dịch hiện nay là dòng virus mới nên lúc đầu có tên là nCoV 2019, n là chữ tắt của novel tức là new = mới, CoV = corona virus. Lúc đầu còn có tên là Wu Han corona virus vì dịch lan truyền từ Vũ Hán.

Ngày 11 tháng 2, 2020 Tổ chức Y tế Thế Giới (WHO), đứng đầu là tổng giám đốc Tedros Adhanom Ghebreyesus, đổi tên Wuhan virus thành tên chính thức là Covid 19 = Corona Virus Disease phát hiện năm 2019, lấy lý do theo guidelines của World Organisation for Animal Health (OIE) và the Food and Agriculture Organization of the United Nations

(FAO), mặc dầu trước đây có 1 số bệnh do virus đã được đặt tên theo địa danh nơi phát xuất bệnh dịch thí dụ Ebola virus disease lấy tên Ebola là tên con sông thuộc nước Cộng Hoà Dân Chủ Congo hay Zika virus lấy tên Zika 1 khu rừng thuộc quốc gia Uganda Phi Châu, hay MERS-CoV (ME = Middle East /Trung Đông) v.v mà vẫn không thấy WHO quan tâm thay đổi. Có người cho là có lí do chánh trị, WHO không muốn làm Trung cộng nổi giận, nếu dùng tên wuhan virus ?

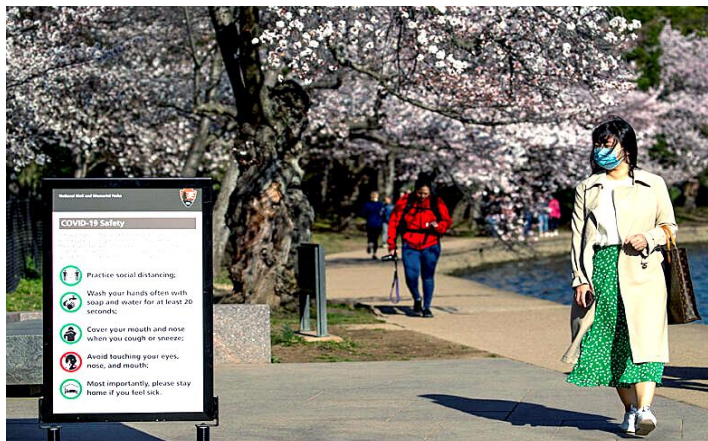
Theo thống kê của CDC (U.S. Centers for Disease Control) tính đến ngày 16 tháng 4, 2020 tại Hoa Kỳ đã có 661, 712 trường hợp đã được xác nhận nhiễm corona virus, số tử vong 33,049 .

WHO loan báo có 2,078, 605 trường hợp xác nhận bị nhiễm trên 213 quốc gia trên thế giới. Số tử vong 154,200.

Trường học đóng cửa, kinh tế thế giới suy thoái, nhà hàng vắng khách, các trung tâm thương mại lớn đóng cửa, các thành phố trước nạn dịch luôn tấp nập nhộn nhịp như Los Angeles, San Francisco, New York ..hay Paris nay không người đến trông như các thành phố ma (ghost town)

Mỗi năm vào mùa hoa Anh Đào nở tại Washington DC, từ 15 tháng 3 đến 18 tháng 4 thiên hạ đổ xô về Tidal Basin và National Mall, Washington DC để xem hoa nở nhưng năm nay 2 nơi này lại hoang vắng lạ thường

Cháy nhà mới lòì mặt chuột . Tổ chức Y tế quốc tế (WHO) cơ quan có trách nhiệm giám sát về y tế chăm lo sức khỏe cho toàn thế giới và phải công bình không thiên vị nhưng qua nạn dịch corona19 này thế giới thấy rõ ràng người lãnh đạo cơ quan đã đứng về phía Trung cộng khi bao che cho các hành vi chậm trễ, dấu diếm sự thật của Trung cộng về nạn dịch góp phần không nhỏ về sự lan tràn dịch và tử vong cao. Người lãnh đạo phải chịu trách nhiệm.

Liên Hiệp Quốc cũng vậy, năm 2013 Phi Luật Tân đã kiện đến Liên Hiệp Quốc về việc Trung cộng lấn chiếm bất hợp pháp các bãi san hô của họ và Tòa Án Trọng Tài thường trực của Liên Hiệp Quốc phán quyết Phi Luật Tân thắng kiện. Nhưng Trung cộng phản đối phán quyết, Liên Hiệp Quốc vẫn không dám làm gì!

Còn ai dám tin tưởng United Nations và WHO?

Nạn dịch corona là cơ hội cho 2 nhóm cuồng "Trump" và chống "Trump" có cơ hội hoạt động hăng say hơn! Nhóm chống ông Trump cho là ông đã chậm trễ trong phản ứng chống dịch, Nhóm ủng hộ ông Trump thì cho là ông đã làm rất tốt.

Theo thiên ý của người viết bài này, trong giai đoạn "dầu sôi lửa bỏng" hiện nay mọi người nên tạm dẹp cái "cuồng" hay "chống" mà nên bắt tay nhau cùng chống dịch và chống kẻ xấu. Ông Trump có phản ứng chậm hay không thì cũng là chuyện đã qua. Hiện nay ông Trump đã làm và ông Trump chứng tỏ có thiện chí.

Người viết không cuồng mà cũng không chống ông Trump, không Cộng hoà hay Dân Chủ. Người viết chỉ theo dõi những việc làm, lời nói của ông Trump, cái nào ông ta làm tốt có lợi cho nước Mỹ cho thế giới, dựa trên những dữ kiện, những con số có chứng thật thì người viết ủng hộ ông ta hết mình. Cái nào ông Trump làm sai, có hại cho nước Mỹ cho thế giới thì người viết cũng chống ông ta hết mình. Người viết không vợ đũa cả nắm". Cái gì cũng chống, cái gì cũng khen!

Chúng ta có ngồi đây bàn qua tán lại, chửi bới thì cũng chỉ chúng ta nghe với nhau không đưa đến kết quả gì. Trung cộng vẫn tiếp tục bành trướng. Thay vào đó theo suy nghĩ của người viết thì chúng ta có thể làm những việc thiết thực hơn:

1/ ủng hộ ông Trump trong việc chống Trung cộng.

2/ tiếp tục không dùng hàng hoá "made in China" cho dầu giá có rẻ cách mấy, hình dáng bên ngoài có đẹp cách mấy và dầu cho sản phẩm có bền đi nữa thì cũng không mua.

3/ nhất định không đi du lịch Trung cộng. Có người nói tôi chỉ đi du lịch Trung quốc để xem cảnh đẹp của nước Tàu, xem Vạn Lý Trường Thành, ngắm núi Nga Mi hùng vĩ, xem chùa Thiếu Lâm, xem phong cảnh đẹp Hàng châu, Tô châu, xem văn minh của Thượng Hải, v.v..., chớ tôi đâu có ủng hộ cộng sản Tàu. Lý luận như vậy liệu có đúng không?

Một chút về Việt Nam. Ngày 30 tháng 4 lại đến. Thời gian 46 năm, hơn nửa đời người! Những người Việt Nam bỏ nước ra đi vẫn còn lang thang khắp thế giới và người trong nước vẫn tiếp tục ra đi. Thảm kịch 39 người Việt Nam chết vì lạnh trong các thùng lạnh trên xe tải trên đường trốn sang Anh quốc. Những lời cuối mà cô gái trẻ Phạm Thị Trà My nhắn tin là, "con xin lỗi bố mẹ nhiều. Con đường đi nước ngoài không thành. Con chết vì không thờ được."

Cô gái trẻ đã xin lỗi bố mẹ dầu đó không phải là lỗi của cô. Những người cảm quyền quê hương Việt Nam của cô ít ra cũng nợ cô và những người xấu số kia một lời xin lỗi.

Dầu cho lý do ra đi của những người Việt Nam nói trên là gì thì điểm chánh là họ vẫn cảm thấy bất an trên chính quê hương của mình. Và những người có trách nhiệm điều hành đất nước đã làm gì để người dân của mình không bỏ nước ra đi nữa?

Xin cầu nguyện cho thế giới mau thoát họa đại dịch và cho nước Việt Nam sớm thật sự có tự do, độc lập, no ấm, hạnh phúc

Nguyễn Quyền Quới
Mùa Xuân 2020

VÌ ĐÂU NÊN NỖI?

Vì đâu thế giới này đau thương ?
 Người khóc người trong các thánh đường.
 Người cách ly người khi xế bóng
 Người xa lạ người lúc tình sương.
 Người thù hận người thêm đứt ruột
 Người ám hại người quá đoạn trường !
 Nộ khí xung thiên mờ trái đất
 Vì đâu nên nỗi phải cùng đường!

VINH HỒ
 April 3, 2020

KỶ NÀY TRUMP MÀ THẤT CỬ THÌ GAME IS OVER

BS Nguyễn Tiến Cảnh

Cuối năm 2019 bước qua năm 2020, tình hình thế giới và nhất là Hoa Kỳ khá đặc biệt và sôi động. Không cần nói ai cũng biết đó là đại dịch Corona virus / Covid-19.

Nếu triều đại Trump vẫn an bình thành thời xuôi sản thì không nói làm chi. Nhưng TT Trump luôn luôn bị phe tả và kẻ thù tìm mọi cách, cả những chiêu ty tiện nhất để quấy rối bôi nhọ, khiến cho Trump ăn mất ngon ngủ mất yên. Nay thì nạn dịch Covid-19 lại như đám cháy rừng bùng lên giúp sức cho phe tả. Lợi dụng nước đục thả câu, phe tả thừa thắng xông lên. Nội ngoại hợp lực thành một mũi nhọn đánh Trump.

Vậy thì tại sao lại nói nếu Trump thất cử thì game is over?

Lý do, chỉ có Trump mới nhất quyết đánh Tàu. Nếu Trump thất cử thì Tàu hết sợ. Tập Cận Bình và cộng sản Chệt tha hồ hoành hành, mộng bá vương có dịp tiếp tục đi lên.

Làm sao biết Trump quyết đánh Tàu: Khẩu hiệu của Trump là MAGA (làm cho Hoa Kỳ vĩ đại trở lại) và Clean swamp ở DC (làm sạch vũng lầy ở thủ đô Hoa Thịnh Đốn) thì phải hiểu Hoa Kỳ hay các chính phủ trước đó đã tham những thói nát tệ hại thế nào rồi, đã đi với Tàu quá sâu thế nào rồi để đến nỗi Hoa Kỳ bê bết như ngày nay.

Và, khi vừa thắng cử, Trump lên tiếng ủng hộ và ca tụng tổng thống Đài Loan bà Thái Văn Anh. Lúc đó phe Dân Chủ và truyền thông ngành chính Media la toáng lên là Trump không có politics vì như vậy là làm mất lòng Trung Cộng. Không biết họ có hiểu thâm ý của Trump là sẽ đánh Tàu Cộng không hay vẫn còn mơ mộng nằm chung chăn với Tàu?

Mà đánh Tàu thì chỉ có dùng Kinh tế. Trump đã chơi lá bài kinh tế. Với vài hiệp đầu Trung Cộng / Tập Cận Bình đã luống cuống. Hiệp sắp tới Trump cho Tàu bốn tháng để suy nghĩ và thi hành thì Tập Cận Bình cảm thấy quá nguy bèn chơi trước trò Covid-19.

Đúng như mọi người nghĩ, Tập Cận Bình thấy nguy quá nếu kinh tế Tàu bị xum, bị Mỹ chèn ép quá thì hết đường chạy bèn chơi trò Corona virus trước

dù chưa muốn làm cho Hoa Kỳ và thế giới rối mù. Có thể hấn tính để khi nào trào thật cao đi thật sâu đủ vào nội tình Hoa Kỳ trong mọi ngành nghề mọi cơ quan, lúc đó mới hành sử, và bắt chiến sẽ tự nhiên thành.

Nói vậy, bởi vì cho đến giờ ai cũng biết: Trung Cộng đã và đang len lỏi vào mọi tổ chức của Hoa Kỳ với đủ kiểu chìm nổi, từ kinh tế đến chính trị, quân sự, văn hóa, truyền thông và hệ thống giáo dục lớn nhỏ/ university, khoa học, giới trí thức khoa bảng... cho đến cộng đồng...và cả điện ảnh. Ít người biết Hollywood đã để Tàu cộng nhảy vào nắm cổ phần khá lớn trong các phim giá trị...Tàu tha hồ mà tuyên truyền. Tài phiệt Tàu đã mua mất phim trường MGM rồi. Các tài tử Mỹ giờ này đều là nhân công của Tàu. Đại học Harvard nổi danh thế giới về mọi ngành nghề giờ đây ít nhiều đã chịu ảnh hưởng của Tàu Cộng. Viện trưởng vừa nhận chức xong là sang Tàu thăm Tập cận Bình. Để làm gì? Để xin tiền? Để có thêm lương? Tàu nó bỏ tiền ra để mua chuộc nhân tài, mua chuộc ảnh hưởng. Một giáo sư trưởng ngành sinh học của Havard bị bắt vì đã từng nhận tiền tài trợ của Tàu, lãnh lương của Tàu. Một khi đã nhận tiền thì phải trả lại bằng kiến thức. Viện trưởng, các giáo sư danh tiếng đều là bạn thân của Tập cận Bình. Con gái Tập cận Bình là sinh viên của Havard. Sinh viên Tàu đây rầy ở Havard và ở khắp mọi đại học. Chúng đi học chữ hay làm tình báo? Hay cả hai ai mà biết. Tài nguyên trí thức của Mỹ từ đó đã bị chuyển sang Tàu. Ngoài ra cứ lâu lâu lại thấy một tên Tàu bị bắt vì ăn cắp tài liệu quân sự, kỹ thuật... đem về Tàu. Chỉ kể vài ba chuyện hiển nhiên, trong bóng tối thì biết bao nhiêu thứ bí mật quốc gia khác bị đánh cắp. Ngoài ra không chỉ ăn cắp mà còn mua một cách công khai. Các anh muốn có công nhân của chúng tôi rề thì phải nhượng tác quyền cho chúng tôi.

Tại sao Tàu cộng trào cao đi sâu được như vậy? Bởi vì Hoa Kỳ / Tư Bản chỉ biết có tiền thôi. Khởi đầu Kissinger / Nixon lý luận là nếu bắt tay được với Tàu có ba bốn tỷ người thì chỉ cần bán cho chúng mỗi người một cái bàn chải và ống thuốc đánh răng là cũng có mấy tỷ bạc rồi. Họ suy luận theo model/

formular kiểu Dr Fauci tính Mỹ sẽ chết cả triệu người vì Covid-19...Đâu có biết rằng Tàu nó chẳng mua bán chài, thuốc đánh răng của Mỹ mà nó còn làm ra và bán lại cho Mỹ... Có lẽ sau này vì vỡ lẽ ra mà Kissinger có lần trong một cuộc phỏng vấn đã nói chỉ có Trump mới dám chơi lại Tàu thôi.

Sau khi bắt tay với Tàu rồi thì Hoa Kỳ tung ra kế hoạch Toàn cầu hóa (khởi đầu là Bush cha, rồi Bush con, sâu đậm hơn đến Clinton, Obama). Tài phiệt bắt đầu “hồ hởi”, hí hửng đổ xô vào Tàu để buôn bán, lợi dụng nhân công rẻ, lợi nhuận nhiều, bất cần hậu quả tai hại cho đất nước. Họ đâu có biết rằng Tàu nó nghĩ bụng: cho chúng mày vào nước tao lợi dụng nhân công nhiều lại rẻ..thì tao sẽ ăn cắp kỹ thuật của chúng mày. Ngoài ra tao sẽ vào chính nước chúng mày buôn bán cạnh tranh với chúng mày luôn, đem nhân công Tàu của tao sang. Tao sẽ mua các xí nghiệp, mua các cổ phần trong đủ mọi ngành nghề từ buôn bán nhỏ đến lớn...nghĩa là hầu hết mọi sinh hoạt liên quan đến kinh tế thế giới và Hoa Kỳ nằm tại Hoa Kỳ, Tàu đều có chân và tạo cơ sở tại Hoa Kỳ. Ngay cả WallStreet cũng đã trở thành nguồn chảy tiền vào các công ty của Tàu một cách rõ ràng và tấp nập. Trong đó có bao nhiêu ông bà tai to mặt lớn ở Hoa Kỳ, trong chính phủ tham gia. Một khi đã vào sâu, có muốn rút ra đâu có dễ. Hoa Kỳ ham tiền, vì tiền rồi cũng sẽ chết vì tiền. Chỉ dân là khổ. Có khác gì cộng sản đâu.

Trở lại vấn đề game của Trump. Khổ nỗi là Trump một mình một chợ bị tứ bề thọ địch. Ngoài thì Tàu chơi, trong thì tài phiệt, Dân Chủ truyền thông đánh. Bây giờ lại bị nạn Covid-19 cũng vừa do Tàu chơi vừa do DC/Media hiệp sức đánh... Ngoại thù trở thành nội thù. Nội thù và ngoại thù hợp lực thành một kẻ thù chung đánh Trump. Họ không ra mặt nhưng dùng cùng một loại khí giới, một chiến thuật. Cứu cánh biện minh cho phương tiện. Lật đổ Trump bằng mọi cách không cần biết xấu tốt. Fake news là vì đó cho Trump chết mới chịu. Không tha. Thế là con ngựa thành Troie đương nhiên đã được xếp đặt đợi đêm tối, cơ hội tốt là hành động.

Nếu tài phiệt, Dân Chủ, truyền thông tố tả Media đem con ngựa thành Troie vào được tòa Bạch Ốc, và Trump ra đi thì Game is over. Tàu cộng sẽ không còn kẻ thù là Trump nữa, Tàu hay đúng hơn Tập cận Bình sẽ hết mối lo. Chúng ta là dân ty nạn cộng sản, Tàu là kẻ thù truyền kiếp của Việt Nam chúng ta, Nước Việt quốc nội đã bị Tàu nuốt rồi, bị bọn Bắc Bộ Phủ bán cho giặc rồi. Chẳng lẽ đến giờ này, là công dân Mỹ của một cường quốc số một lại để cho Tàu chệch thắng nữa sao? Để cho Trump, người duy nhất quyết chí giết Tàu bị thua chẳng?

Dân Mỹ thì rất dễ quên lại thuộc loại vô ơn (ingrate), chỉ biết có tiền. Dựa vào tâm lý này phe dân chủ quyết đánh Trump để dành lại ghế tổng thống. Cô Vi Rút là khí giới của Tàu và phe Dân Chủ đổ thêm dầu vào lửa để ăn có... Trump nai lưng ra chống đỡ. Trong kỳ bầu cử sắp tới, Trump thắng thì

thắng Tàu chết bỏ mẹ, thua thì game is over. Nước Mỹ sẽ ra sao? Hạ hồi phân giải.

Bây giờ xin Trời Phật phù hộ, giúp cho nước Mỹ. Trump thắng, game tiếp tục và hy vọng nó hoàn thành! Thắng Tàu sẽ chết chìm. Hãy hy vọng. Nhưng phải cương quyết. Bầu cho Trump. Gạt bỏ bất cứ ứng viên hạ viện, thượng viện nào không thuộc phe của Trump. Amen

BS Nguyễn Tiến Cảnh

CÔRÔNA! CÔRÔNA! CÔRÔNA!

Vì ai mà phải lo âu ?

Vì ai mà phải âu sầu hãi kinh ?

Côrona, đẹp bóng hình

Mà sao ghê gớm (gây) tội tình dân ta

Chập chờn như một bóng ma

Tử thần chụp xuống ai đã chẳng hay

Người người áy náy thán ngày

Đường xá vắng bóng, đời nay bỗng buồn

Thuốc tẩy,tay rửa luôn luôn

Khẩu trang che mặt như tuồng Zôô

Siêu thị chen lấn đẩy xô

Đồ ăn, khăn (lau) mặt chật vô đầy nhà

Thất nghiệp đi vô đi ra

Hết nằm rồi đứng muốn ra diên rồ

Nỗi buồn nay nuốt chẳng vô

Tìm đến Chúa, Phật may hồ ủi an

Xin Ngài ban ơn bình an

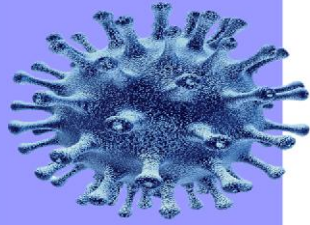
Cho chúng con được an toàn thoát qua.

Trần Chính Trực

3/19/2020

THÔNGIỆP CỦA COVID 19

Mùi Quý Bông

Tôi đã suy nghĩ nhiều mấy hôm nay.
Cố gắng để tìm ra một ý nghĩa.
Bởi phải có một cái gì hợp lý
Trong hoàn cảnh rất vô lý chúng ta
Hiện đang bị bắt buộc phải trải qua.
Tôi tưởng tượng Corona biết nói
Và những gì nó muốn diễn tả với
Chúng ta qua hình thái một lá thư
Nếu nó có khả năng như chúng ta.
Và sau đây là lá thư tôi nghĩ
Con virus sẽ viết, những lời nhắn nhủ:
"Chào các bạn, tôi xin tự giải bày.
Tôi chính là Covid 19 đây.
Hay Corona, chắc tên này không lạ
Với các bạn. Tôi xin lỗi, vì đã
Xuất hiện một cách vội vã, bất ngờ,
Không báo trước là dưới hình thức nào
Và với mãnh lực nào tôi sẽ đến.
Các bạn sẽ hỏi: Sao tôi xuất hiện?
Vâng! Tôi xin thưa tôi đến là vì
Tôi đã quá sức mệt mỗi khi mà
Cứ mãi chứng kiến những gì các bạn
Đã, đang làm: Đã kích nhau tán loạn,
Thay vì giúp đỡ, tôn trọng lẫn nhau.
Tôi đã quá mệt mỗi khi thấy địa cầu
Bị hủy hoại dưới bàn tay các bạn.
Ngôn từ đối đáp các bạn sử dụng
Đã khiến cho tôi ngán ngảm vô cùng.
Tôi hết sức mệt vì bạo cuồng
Vì sự lạm dụng, chiến tranh, xung đột
Và vì những định kiến, sự chấp nhất.
Tôi mệt vì thái độ giả nhân,
Lòng ích kỷ và tâm tính ghét ghen.
Tôi bất mãn vì thời gian ít ỏi
Bạn dành cho mình và cho con cái,
Sự thiếu lưu tâm đối với gia đình.
Tôi chán ngán sự hời hợt, dừng dừng,
Tôi bức bối vì bạn dành tâm trí
Cho những thứ tầm thường, không đáng kể,
Thay vì cho những thứ đáng quan tâm.
Tôi ngán ngảm vì bạn luôn cố tìm
Những y phục hợp thời trang, đẹp đẽ,
Những chiếc điện thoại đi động mới mẻ,
Những chiếc xe lộng lẫy, để khoe khoang.
Tôi chán ngấy những lừa lọc, dối gian.
Những hà tiện trong thời gian giao tiếp.
Tôi mệt vì những liên tục hỏi tiếc
Mà bạn than, nhưng lại nhất định không
Làm cái gì để mà hồng thay đổi
Cuộc sống bạn cho đúng đường, đúng lối.
Tôi ngán ngảm những cãi cọ vắn vờ,
Những ẩu đả vì nguyên do ngu ngờ
Tôi mệt vì những nhà lãnh đạo
Dành thế, tranh quyền trong vòng điên đảo.
Tôi chán ngán thấy bao kẻ điên cuồng,
Chửi bới, chém giết nhau vì trận banh.

Tôi biết thế. Tôi sẽ làm bạn khổ.
Và khổ lắm lắm nữa, rất có thể.
Nhưng chuyện đó không đáng kể với tôi.
Vì tôi là một con virus, bạn ơi!
Bài học này làm mất đi sinh mạng.
Nhưng tôi muốn bạn hiểu thật đích đáng
Một lần và mãi mãi, bạn phải mau
Thay đổi phương cách sống, ngõ hầu
Còn hy vọng một tương lai tốt đẹp.
Rất giản dị, tôi gửi bạn thông điệp,
Cho thấy khả năng hạn hẹp, nhỏ nhoi,
Của cái xã hội bạn sống, bạn ơi.
Để mong bạn có cơ may loại bỏ.
Tôi muốn làm ngưng đọng hết mọi thứ
Để bạn hiểu là chỉ có một điều
Thật quan trọng là tất cả bao nhiêu
Năng lực bạn kể từ nay sắp tới
Bạn phải dành cho một điều đáng nói
Là đời sống, chỉ giản dị thế thôi.
Đời sống bạn, con cái bạn, những gì
Cần bảo vệ, nâng niu, và chia sẻ.
Tôi đã muốn họ phải chịu đơn lẻ,
Và cách ly với tất cả gia đình
Ông bà, cha mẹ, các cháu, các con...
Càng cách xa nhiều, thì càng hiệu quả.
Như thế cốt để mà bạn sẽ hiểu
Sự quan trọng của một vòng tay ôm,
Một sự tiếp cận giữa những người thân,
Một cái xiết tay ân cần nồng nhiệt,
Một bữa ăn tối bạn bè thân thiết,
Một buổi cùng đi dạo mát thanh thoi,
Một bữa cơm bát chọt đầu đó thôi,
Hay cuộc chạy ờ vườn chơi công cộng.
Từ những sự việc này, thì tự động
Mọi thứ khác sẽ nhanh chóng thành hình.
Xin hãy nhớ, các bạn ơi, thật tình,
Các bạn giống nhau từ hình tới bóng.
Các bạn thấy đó, tôi đã minh chứng
Là khoảng cách thật chẳng có nghĩa gì.
Tôi vượt hàng hàng cây số đường xa
Trong chớp mắt, không ai kịp nhận thức
Tôi chỉ đến đây trong vài giây phút
Nhưng cái cảm nhận thân mật, yêu thương,
Gần gũi và tương tác sẽ trường tồn
Mãi mãi trong đáy tâm hồn các bạn.
Hãy sống một cuộc sống thật đơn giản.
Hãy bước đi, hít thở. Bạn đừng quên
Làm điều tốt, và luôn có lòng nhân,
Vì điều tốt và lòng nhân sẽ mãi
Đem lại cho bạn rất nhiều lời, lãi.
Hãy trân quý, hoà hợp với thiên nhiên.
Làm những gì bạn yêu thích từ tâm,
Những gì làm bạn hài lòng, bạn nhé.
Hãy tự tạo lấy những tình huống để
Bạn không phải lệ thuộc một thứ gì.
Khi bạn thực hiện được những điều ni.
Tôi sẽ ra đi. Nhưng tiện đây nhắc bạn
Đừng chỉ làm người tốt trong giai đoạn
Có mặt tôi ở đây, bạn nhớ cho.
Thôi, xin tạm biệt bạn,
ORONA."

MÙI QUÝ BÔNG
(phóng tác)

những quyết định khó khăn trong đời

KD

Năm 1977, tôi ra tù, trở lại Sài Gòn, nơi mà vợ con tôi đang trú ngụ tạm nhà bà chị vợ. Chúng tôi còn được 5 lượng vàng, nhờ ông anh vợ mua hộ một căn nhà nhỏ trên đường Bùi Thị Xuân. Tôi ở quận 1 mà sở Y Tế cộng sản Sài Gòn buộc tôi làm việc ở quận 6, xa nhà cả chục cây số. Một năm làm việc ở bệnh viện quận 6, nhiều y tá rủ tôi vượt biển nhưng tôi không còn tiền hay vàng để đóng cho chủ ghe.

Tôi tình cờ đọc được một câu chuyện mấy thanh niên Cuba vượt thoát được sang Mỹ năm 1959 khi họ gâ y mê một thủy thủ đoàn của một thuyền nhỏ của quân đội Cuba bằng cách bỏ thuốc ngủ vào cà phê của thủy thủ đoàn. Câu chuyện hay nhưng tôi ở Sài Gòn, xa bờ biển lại mới ra tù không quen biết ai.

May thay, vào giữa năm 1977, một người em họ của vợ tôi cho biết công an Rạch Giá đang tổ chức chương trình Bán Chính Thức cho dân bí mật vượt biển để thu góp vàng. Cô em họ có vàng, hứa giúp tôi vượt biển. Nhưng buồn thay, cô không thể giúp cả gia đình tôi ra đi một lần. Tôi không nỡ bỏ vợ con lại nên từ chối sự giúp đỡ của cô em. Vợ tôi thì cứng rắn, lý luận sắc bén và thúc giục tôi chụp lấy cơ hội quý báu mà thoát khỏi Việt Nam. Nàng nói, “Dịp may không đến hơn một lần. Anh không ra đi thì cả gia đình coi như “chìm xuống”, không có cách nào khác để anh đi nếu sau này anh đổi ý. Tôi đắn đo, do dự, buồn bã. Vợ tôi yếu đuối, ba con tôi còn quá nhỏ. Làm sao vợ tôi lo nổi cho các con và bản thân nàng.

Thời điểm đó, Việt cộng chuẩn bị đánh Khmer Đỏ. Tên thủ trưởng Việt cộng của bệnh viện quận 6 có lần tiết lộ, nếu quân Việt cộng sang Miên thì các bác sĩ Việt cộng, kể cả bác sĩ Ngụy, sẽ phải đi theo. Tin này làm tôi lo âu thêm. Chuyện Việt cộng đánh Khmer Đỏ là có thật và sắp xảy ra. Nếu tôi bị cộng sản đưa qua Miên thì không còn cách nào khác ra biển tìm tự do, chưa kể có thể bỏ mạng ở chiến trường Miên.

Vợ tôi nghe tin chiến tranh Việt-Miên sắp xảy ra, càng thúc hối tôi vượt biển. Tôi điên đầu suy nghĩ, đi hay ở. Đi thì có thể chết trên biển, ở thì phải qua Miên. Con đường ra biển dần dần sáng tỏ hơn trong trí tôi. Cô em họ lại ra tối hậu thư. Nếu tôi

không đi thì cô giúp người khác. Cuối cùng tôi nghe theo lời vợ tôi và cô em họ, chịu bỏ gia đình, chịu vượt biển. Trong đời tôi, chưa lần nào tôi phải tranh đấu với bản thân để đi đến một quyết định quá khó khăn như vậy: bỏ gia đình, đi vượt biển. Buổi sáng mờ sương, tôi khoác áo mưa, bước ra khỏi cổng nhà mà lòng tan nát. Trước khi đi, tôi nhìn các con còn đang ngủ say trong chiếc mùng cũ. Không biết rồi đây mình có được nhìn lại các con và vợ không hay đây là lần cuối thấy nhau. Giờ phút chia tay thật đau lòng. Vợ tôi gắng không khóc nhưng mặt buồn vùi vùi. Trước khi rời nòng, tôi đứng yên nhìn vợ thật lâu, cố thu vào tim, nảo hình ảnh người vợ yêu thương từ nay xa cách không biết bao giờ gặp lại hay không bao giờ. Hình ảnh chia ly ấy đến bây giờ vẫn còn rõ nét.

Bốn ngày và ba đêm lênh đênh trên biển về hướng Mã Lai, tôi không chịu xuống hầm ghe mà cột người vào cột buồm, nằm suốt trên bon ghe mặc cho sóng gió vùi dập. Trước khi vượt biển, tôi cũng đã từng biết tin một số bạn thân của tôi đã bị sóng gió nuốt chửng hay hải tặc giết chết khi cướp bóc thuyền nhân. Tôi mang theo mình một thùng nhựa dày chứa 20 lít nước ngọt, một áo mưa nhựa dày có thể cột lại làm phao, một dao găm nhỏ và một sợi dây thừng Hương Đạo. Tôi tính, nếu không may, ghe chúng tôi bị chìm thì tôi cũng sống sót được vài giờ trên biển nếu nước biển không quá lạnh. Chiếc bình nước ngọt sẽ là chiếc phao của tôi. Tôi sẽ buộc chặt tôi với bình nước bằng chiếc dây thừng nếu tôi bất tỉnh và đuối sức bơi. Những năm dài bơi lội ở biển Qui Nhơn cho tôi một chút tự tin. Chiếc dao găm sẽ giúp tôi cắt đứt dây cột tôi vào cột buồm nếu ghe chìm hay giúp tôi tự vệ trước những hiểm nguy trên biển. Những lúc bão nhẹ, mưa lớn và sóng biển đập vào người tôi đau điếng nhưng tôi vẫn gắng chịu đựng. Nhiều người ngồi dưới hầm ghe đều bị say sóng nặng. Riêng tôi, vẫn tỉnh táo, ăn uống được.

Bốn ngày và ba đêm qua đi. Chúng tôi đến được bờ biển Trenganu của Mã Lai và sau đó được kéo đến đảo Pulau Bidong, nơi đã có khoảng 40 ngàn thuyền nhân đang sống đợi đi định cư nước thứ ba.

Chuyện vượt biển vẫn như còn mới đây dù tôi đã sống ở Mỹ 41 năm. Lúc ở Bidong, tôi mơ được được trở lại nghề cũ Y khoa mà tôi yêu. Tôi đọc tờ báo Time cũ, thấy đồng nghiệp tôi đang hành nghề ở Mỹ,

lượng 30 ngàn đô la một năm. Tôi mỉm cười nghĩ thầm, lương cao như vậy tiêu sao hết.

Đến Mỹ, tôi may mắn trở lại được nghề cũ như mơ ước dù phải trải qua muôn vàn khó khăn trong thi cử, tái huấn luyện để trở thành bác sĩ hành nghề ở Mỹ. Tôi đã hành nghề Y trên đất Mỹ được 36 năm. Hành nghề Y còn giúp tôi vui.

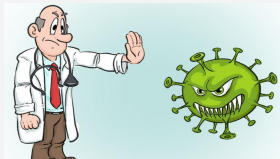
Mấy đêm nay, tôi suy nghĩ nhiều về chuyện về hưu hẳn như gia đình thúc giục. Thật là một quyết định khó khăn trong đời nữa. Nhưng gia đình tôi có lý. Nếu không may mà tôi tiếp xúc với một bệnh nhân bị nhiễm Corona virus thì tình thế sẽ trở nên bi đát. Một con tôi gọi nói giọng tha thiết, “Con đi làm ở bệnh viện, thấy các bệnh nhân bị nhiễm virus Corona tội nghiệp lắm ba ơi. Họ không được tiếp xúc với thân nhân, họ qua đời không ai được đưa tiễn...”. Một đứa con khác của tôi nói thêm, “Bệnh dịch này còn kéo dài lâu hơn vài tháng, có khi cả một hai năm, xác xuất ba bị lây nhiễm khi khám bệnh khá cao. Chúng con muốn ba nghỉ ngơi, an hưởng tuổi già...”

Cách đây vài hôm, đêm tôi có ác mộng liên quan đến bệnh dịch, thức giấc quyết định nghỉ hưu hẳn. Vậy là tôi đã làm một quyết định khó khăn nữa trong đời.

Vợ con tôi vui mừng về quyết định này của tôi. Tôi có ý định sẽ vẽ vời, làm thơ, viết truyện như các bạn già đã về hưu trước tôi. Mong sao đời sống sẽ không nhàm chán như nhiều đồng nghiệp của tôi đã gặp phải khi về hưu. Một số bạn hữu đã trở lại nghề, làm bán phần thời gian để tránh bị trầm cảm.

KD

Chiều ngày 3 tháng 4 năm 2020

NO CHOICE

22 million American lost their jobs
I have one, easy and good
But Corona forces me to stop
working full or part time
My family urges me to retire
They don't want to see me
Will get infected and die
I have no choice but accept their advice
The killing virus Corona
Is made in wuhan, China
The ambitious King Xi wants to kill us
In a no-bullet total war
America will win the war!
And will revenge the bad China
King Xi will be buried under 6 feet
A Bell and a Road will be two far!

KD

Sunday, 19 April, 2020

NHỮNG NGÀY ĐẦU NGHỈ HƯU

Những ngày đầu nghỉ hưu
Sáng điện thoại không reo
Không ra khỏi giường sớm
Qua cửa sổ nắng reo

Những ngày đầu nghỉ hưu
Làm vườn sáng trưa chiều
Nhìn hoa trong nắng
Lòng cảm thấy vui theo

Những ngày đầu nghỉ hưu
TV mở đều đều
Không phải vào giường sớm
Cao bồi bắn veo veo

Những ngày đầu nghỉ hưu
Ngồi sắp chữ được nhiều
Cảm hứng không còn thiếu
Văn vẻ không quá nghèo

Những ngày đầu nghỉ hưu
Hình cũ soạn lại nhiều
Thanh xuân qua mau quá!
Mới đó đã già queo!

Những ngày đầu nghỉ hưu
Thể dục không được nhiều
Đạp xe chân không mỏi
Nhớ nước mát hồ bơi

Những ngày đầu nghỉ hưu
Chưa thấy buồn chán nhiều
Mong cách ly chấm dứt
Sợ ngôi nhà buồn thiu!

Nguyễn Trác Hiếu

Một ngày đầu tuần còn cách ly,
20 tháng 4 năm 2020

Tạp ghi

30 tháng 4

Nỗi Đau Nghẹn Ngào

Nguyễn Đức An

I- Năm 1972, tôi là y sĩ kế ước của Bộ Y Tế VNCH; được đưa về Chi Y Tế Quân Dân Y Phối Hợp Tân Châu (Châu Đốc) để quản lý việc xây một Bệnh Viện Nông Thôn 100 giường đa khoa; được đặt tên là Trung Khu Y tế Tân Châu - Hồng Ngự.

Quận Tân Châu bên này Sông Tiền (thuộc Tỉnh Châu Đốc); còn Hồng Ngự (thuộc tỉnh Kiến Phong bên kia bờ sông).

Hai Quận có dân số khoảng 250,000 ngàn; cần một Bệnh Viện Đa Khoa, đúng theo sự điều nghiên và đặt kế hoạch thực tế để trách nhiệm việc bảo vệ sức khỏe cho đồng bào.

Tổng trưởng Y tế lúc đó là BS Trần Minh Tùng; Đồng lý là BS Phạm Vận (nguyên Y sĩ Đại tá Hải Quân, tốt nghiệp Y Khoa Hải Quân Bordeaux, Pháp).

Cả hai vị đàn anh, đều xứng đáng trong vị trí và trách vụ được giao phó.

Để chuẩn bị nhân sự cho Trung Khu Y tế Tân Châu, Hồng Ngự, trong kế hoạch kiểm soát sinh đẻ (Kế hoạch Hóa Gia đình), Bộ Y tế đã điều tôi về Saigon, tại Nha Y Tế Công Cộng, Bảo sanh Viện Từ Dũ, Hùng Vương để được huấn luyện về Y khoa phòng ngừa; vệ sinh răng miệng và các phương pháp ngừa thai.

Sau đó, Bộ gửi chúng tôi đi Đài Loan, Thái Lan, Nhật Bản để quan sát và học tập kinh nghiệm tại chỗ, nhất là tại các BV Nông Thôn.

Toán chúng tôi (khoảng 10 người) được BS-Phạm Vận Đồng lý Văn Phòng Bộ Y Tế cầm đầu, hướng dẫn.

Tại Đài Loan (15 ngày) chúng tôi đi khắp nơi: từ Đài Bắc, Đài Trung tới Cao Hùng (Đài Nam).

Tại Thái Lan, tới Đại Học Chulalongkorn ở Bangkok, các Tỉnh, Quận nhỏ.

Ngày 23-1-1975, chúng tôi sửa soạn đi Cheng Mai (Bắc Thái) thì được tin: Mỹ & CSVN đã ép VNCH, ký Hòa Đàm Ba Lê để Mỹ rút ra khỏi VN; nhưng CSVN vẫn giữ nguyên bộ đội của họ trong Nam.

Kể như đồng minh Mỹ đã bỏ Nam VN, khai tử VNCH không mấy may thương tiếc.

Chúng tôi đã khóc, hủy bỏ chuyến đi Cheng Mai và về VN ngay để làm việc và lo cho gia đình.

II- Trước Ngày Quốc Hận 30-4-1975 người Mỹ đã làm gì?

1- Năm 1971, Tu chính án Cooper- Church: Mỹ chấm, dứt các phi vụ oanh tạc toàn vùng Đông Nam Á.

2- Giáng sinh 1972, oanh tạc Hà Nội. Thực ra, các phi vụ này chỉ đánh vào ngoại ô Hà Nội và Hà Nội còn nguyên.

Chính Đô đốc Thomas Moore (Tham mưu Trưởng Liên Quân) người chỉ huy vụ oanh tạc BV và gài mìn cảng Hải Phòng đã đã kích việc đánh bom BV hạn chế và ngưng ngang trước khi CSBV thám đôn, đầu hàng.

Ông cũng phê bình những tay làm chính trị thiên tả, mị dân đa số thuộc Đảng Dân Chủ rằng: "Chúng toàn là một lũ ngu dốt vì tất cả sự hiểu biết của bọn này về chiến tranh VN đều lấy từ tin tức các báo phân chiến như New York Times, Washington Post..."

3- Mỹ đã có kế hoạch di tản khỏi VN trước 23-4-1975.

4- Ngày 23-4-1975, TT Ford tới Đại Học Tulane (LA) đọc diễn văn và kết luận: "Cuộc chiến VN đã xong đối với người Mỹ".

5- Trước đó, QH Mỹ đã bỏ phiếu cắt hết mọi viện trợ kinh tế và quân sự cho Nam VN.

6- TT Nixon hứa với TT Thiệu: sẽ trả đòn mạnh mẽ khi CS-BV vi phạm Hiệp Định Ba Lê.

CS-BV đã tấn công Phước Long và Mỹ đã không làm gì cả trước thử thách của CS-BV, với lời tự bào chữa: vì TT Nixon đã bị huyền chức, từ chức...

7- Nam VN đã bị đồng minh Mỹ bưng bít, phản bội và coi thường vì các Ông Tướng lãnh đạo Nam VN đều bất tài, tham nhũng và KHÔNG có Đạo Đức Cách Mạng như Thủ tướng Lý quang Diệu của Tân gia Ba.

Những Thiệu, Kỳ, Khiêm, Quang, Cao văn Viên... chỉ là một bọn tội tử ngoại bang, hành xử như những "Con Chó Nhảy Bàn Độc" tranh nhau ăn bả từ Trung ương tới địa phương:

- Vợ một Ông Tướng trong Bộ TTM: đứng đầu tổ chức buôn bán Cục Trưởng (Quân cụ, Tiếp Vận, Truyền Tin...) với giá 30 triệu và phải mua một miếng đất trong Làng Quân Đội.

- Buôn bán chức vụ từ Tỉnh đến Xã, Ấp. Hàng tháng, có trực thăng đi thu hụi chết.

- Cấp môn bài nhu yếu phẩm, thuốc men, xăng dầu cho các thương gia người Hoa, để bọn này tuần hàng sang cho MTGPMN...

- Bắt lính quân dịch đi vài chục ngàn để được hoãn dịch 6 tháng - 1 năm.

Việc này đã là động cơ chính để thanh niên bỏ Quốc gia, trốn qua vùng VC kiểm soát.

8- Hoàng thân Thủ tướng Cam Bốt Sirik Matak được Mỹ đề nghị đón, đưa ra khỏi nước an toàn 100%. Ông đã từ chối, ở lại và bị CS-Phe Pol Pot xử tử hình.

Trong khi đó những quan to sủng dãi, quyền hành ngất trời VN như Thiệu, Kỳ, Khiêm, Quang, Cao văn Viên đã ngoan ngoãn như những con chó kiểng để Trùm CIA Mỹ Polgar sắp xếp, hộ tống ra khỏi VN với đầy đủ bầu đoàn thể tử và vàng bạc, quí kim...

Hình ảnh này, là một chuyện ô nhục cho Nam VN, cho những Tướng đã tuần tiết, cho những người sĩ quan trẻ, những binh lính nghèo đã vì quốc vong thân, trong suốt chiều dài cuộc chiến để bảo vệ Chính Nghĩa, Tự Do cho Nam VN.

30-4-1975, Ngày Quốc Hận còn đó, với Nỗi Đau Trường Kỳ, Nhức Nhối Tâm tư.

Nguyễn Đức An
Người Di tản buồn.
Florida 25 tháng 3-2020

CORONA, LÀM VIỆC TẠI GIA

Anh Ba Búa muốn nghỉ dài hạn
Lợi dụng đại nạn Corona
Định trốn việc thành thoi ở nhà.
Gửi ngay một lá thư lên sớ:
"Tôi gửi đơn này đến ông chủ
Xin cho tôi được ở tại nhà
(Tôi đã nhiễm virus hôm qua)
Vừa chữa Corona, vừa làm việc
Trong bốn tuần, và ông chủ biết
Là tôi vẫn sẽ được trả lương.
Y như trong tình trạng bình thường
Nếu đơn này ông không chấp thuận,
Thì mỗi ngày tôi cũng sẽ vẫn
Đến sớ làm, và chuyện lây lan
Sẽ là lỗi của ông hoàn toàn."
Ông chủ biết rõ anh Ba Búa
Tính gian manh thuộc hàng sư tổ.
Nên gửi ngay thư trả lời anh:
"Anh nói đúng, tôi sẽ thi hành
Lệnh cách ly như anh đề nghị.
Bắt đầu từ ngày mai tôi sẽ
Cho nhân viên tất cả ở nhà
Để tránh tiếp cận Corona
Và anh cứ tự do đến sớ.
Lo việc anh, luôn việc của họ.
Một mình anh thì sẽ OK.
Đơn xin nghỉ không được chuẩn phê!"

CHẤM TÁ NHÂN
(phóng tác)
03/19/2020

THƠ VUI CÔRÔNA

Thất nghiệp chẳng biết làm chi
iPhone ta mở, đọc ghi lời bàn
Làm sao cho được bằng an
Sao qua khỏi nạn Cô-rô-na này
Có người nhanh nhẩu trình bày
Rượu say ta uống, tháng ngày mau qua
Mãng **cầu** cùng với khổ **qua**
Thêm đĩa thịt vịt (dịch) Corôna hết liền
Hạt mít ta nấu thiệt mềm
Đám đồng giải tán chẳng kèm lại đầu
Trà gừng mật ong uống lâu
Listerine đó súc sâu họng mình
Tiết dục cho người sạch tinh
Chớ nên đàn đúm, (phải) cầu kinh hàng ngày
Ra đường đi đứng thẳng ngay
Áo mặc phải có chữ này mới an (*toàn*) :
"I am not from Wuhan"
Kẻo không lại bị hàm oan thiệt thòi
Cách chữa tốt nhất hiện thời
Việt Nam đã có cách đời bệnh lan
Trước tiên bịt **Khẩu** khíet kháng
Sau đó đem bỏ nghĩa **Trang** chôn liền. Amen!

Trần chính Trực

03/21/2020

Nhân chuyện nay Covid 19, kể chuyện xưa HIV

BS Cao Tấn Phương

Nhân thế giới đang đương đầu với đại dịch Vũ Hán Covid-19 mà chính bản thân tôi đang nằm trong tình trạng chung: không biết ngày mai sẽ ra sao? tôi sẽ ra sao? nước Mỹ sẽ trị được con ma Virus này hay không, sẽ bao nhiêu người sẽ mất mạng nữa, v. v. ...

Tôi nhớ lại một kỷ niệm kinh hoàng mà tôi đã trải qua khi đang rotating internal medicine của năm intership ở DC General Hospital, Washington DC năm 1990.

Đêm hôm ấy vào tháng 9, tôi phải trực gác (tour de 3). Nhóm tôi gồm 4 resident bao gồm anh trưởng toán người Ấn Độ (năm thứ 2) và ba thằng tôi năm thứ 1, mà tôi là thằng già nhất (45 tuổi).

Đêm đó sau khi đã nhập viện 2 ca, tôi mệt mỏi trở về phòng trực cho resident, vừa nhắm mắt thì beeper emergency vang lên (khi lên trực phải mang 2 beeper, một cho các trại bệnh, và một cho emergency). Tôi vội vã nhào xuống phòng cứu cấp.

Tới đó, tôi thấy một anh Mỹ đen, to như kingkong, bị tai nạn lưu thông, đang nằm trên giường cấp cứu, dường như ngưng thở. Các y tá, bác sĩ, residents nhón nháo chung quanh. Anh trưởng toán ra lệnh cho tôi làm CPR, tôi thi hành ngay như cái máy. Sau khi thực hiện một loạt CPR, AED, bệnh nhân được tuyên bố chết. Chúng tôi trở về phòng trực.

Tôi gác tay trên trán cố nhắm mắt để nghỉ ngơi vì biết rằng sẽ bị gọi cho các emergency khác không lâu đâu. Bỗng nhiên tôi cảm thấy có cái gì ướt trên tay áo coat, và ... cảm thấy... lạnh gáy! Tôi ngòi bật dậy, mờ đèn lên sáng choang, mấy thằng resident la oai oái tắt đèn đi. Tôi nói to: áo tao dính máu. Tụi nó ào tới, phụ tôi cởi áo coat ra, hóa ra cây kim tôi thủ trong túi áo (để hút máu làm test) bị sút nắp đậy, đâm qua áo coat, chọc luôn da tôi làm chảy máu khi tôi làm chest compression! Tôi hú hồn vì rằng anh da đen mà tôi làm CPR bị bệnh AIDS.

Dù vậy, sáng hôm sau, tôi cũng phải báo cáo incident report và được gửi đi lab thử test coi có bị HIV không!!

Tôi cũng có một anh bạn cùng lớp, đã xong 4 năm residency về immunology, nhưng bà xã nó (cũng là BS) đang đi residency trên Washington DC, anh ta thấy buồn nên lại tiếp tục thêm 2 năm về infectious disease. Anh ta bị incident (needle stick), và phải trải qua hai năm theo dõi HIV. Anh ta nói với tôi: tao sống trong ác mộng trong 2 năm trời, phải dùng condom, đi lab thử test mỗi 2 tháng!

Thiệt là càng cao danh vọng, càng dày gian nan!

Đối với tôi, đây là một kỷ niệm mà tôi không bao giờ quên, dù cái nguy hiểm bị nhiễm virus của tôi chưa bằng một góc cái risks mà các bác sĩ và chuyên viên y tế hiện phục vụ front line cho đại dịch Covid-19.

Cầu xin cho mọi người chúng ta an toàn để qua cơn đại dịch này.

BS Cao Tấn Phương

45 NĂM KHỔ NẠN

Con thơ hoảng hốt bám vai cha (1)
Vợ chồng thất lạc trong can qua
Lệ nóng chan hòa khắp đất nước
Ngày đau thương ấy chưa lùi xa

45 năm đã trôi qua
Dân Việt đau thương trên quê nhà
Ai đã xa quê càng nhớ
Nghẹn ngào nhìn lại mảnh sơn hà

Cộngđoán.
sản lúa dân đi đánh thuê (2)
Nga Tàu chiến thắng cười hả hê
Xương trắng Trường Sơn phơi trắng núi
Mẹ già đất bắc khóc ê chề (3)

Bốn lăm năm cưỡng chiếm miền nam
Càng ngày chúng nó càng gian tham (4)
Dân Việt vẫn còn ăn bánh vẽ
Ai không đau xót cho giang san?

Nguyễn Trác Hiếu

Florida, 15 tháng 4 năm 2020.

- (1) Hình ảnh dân miền nam chạy loạn, con nằm trên đòn gánh của cha.
- (2) Lê Duẩn từng nói, “Ta đánh đây là đánh cho Liên Xô, Trung Quốc”
- (3) Con trở thành liệt sĩ, mẹ trở thành mẹ anh hùng.
- (4) Bọn lãnh tụ CSVN, hèn với giặc, ác với dân, tham lam, độc

Bệnh viện Nguyễn Văn Học và những kỷ niệm chưa quên Phương Tuấn

Đầu thế kỷ thứ 20, người Pháp xây một bệnh viện ở Gia Định. Hôpital de Gia Định ra đời từ đó. Sau 1945 bệnh viện đổi tên thành Bệnh Viện Nguyễn Văn Học. Ngày tôi vào Y Khoa cơ sở bệnh viện vẫn là những dãy nhà với lối kiến trúc xưa thời Pháp, một tầng, thoáng mát, nhiều cửa sổ, với các giường bệnh kê sát nhau. Từ cư xá sinh viên Đắc Lộ đường Yên Đổ, mất khoảng hai mươi phút xe gắn máy để tới bệnh viện. Nếu nhớ không lầm, bệnh viện nằm gần toà hành chánh Gia Định trên đường Nguyễn Văn Học.

Đã có nhiều bạn bè viết về các thầy đáng kính Nguyễn Hữu, Phạm Biểu Tâm và Trần Quang Đệ tại hai bệnh viện Bình Dân và Chợ Rẫy. Hôm nay xin viết ít dòng về những người thầy tôi quý mến tại bệnh viện Nguyễn Văn Học. Lần đầu tiên tôi đến khu Nội Thương ở đây vào năm thứ II Y khoa, trở lại năm thứ III, thứ IV rồi thứ VI. Không khí làm việc ở đây thật ám cúng, dễ chịu.

Người thầy nói trước tiên là giáo sư người Pháp Rivoalen. Khi tôi vào trường y đã có thầy, như vậy thầy đã dạy khá lâu. Thầy là giáo sư thực thụ của trường Y Saigon, không phải là giáo sư qua Việt Nam giảng vài ba tuần rồi trở lại Pháp. Gọi là "thầy", nhưng các sinh viên gọi thầy bằng tên rất dễ thương "Cu Ri". Thầy khoảng trên sáu mươi, cao lớn, bụng hơi phệ, trông rất "bon papa". Lúc nào cũng mặc áo blouse dài tay, áo có túi lớn trước bụng. Túi này thầy để carnet ghi tên các sinh viên đang thực tập tại khoa nội của thầy. Thầy có lẽ là giáo sư duy nhất

điểm danh các sinh viên. Nhớ trong groupe của tôi có anh Nguyễn Trùng Khánh, anh đến trình diện thầy ngày đầu đi clinic, rồi lặn thật sâu. Đến gần cuối khóa clinic thầy bảo chúng tôi gọi Khánh lại cho thầy bảo. Thầy nói: "Anh ráng học đi, ra trường tha hồ chơi. Nhưng để răn anh, cuối năm học này tôi không cho anh dự thi kỳ đầu!". Năm đó, Khánh phải thi kỳ hai. Qua cung cách đối xử của thầy, đối với sinh viên ham học, thầy chỉ bảo, người nào xao lãng, thầy không bỏ mặc, gọi về khuyên bảo và răn đe để không tái phạm. Một người thầy như vậy hiếm thấy.

Nguyễn Trùng Khánh khá khác lạ. Vào năm thứ tư y khoa, trên áo blouse, bên trên bốn sao trên ngực trái anh viết thêm mấy chữ: "Không biết gì xin đừng hỏi". Anh nói mấy em Y khoa I, II hay hỏi mà mình có biết chi trả lời, lời thôi quá! Anh bảo sợ vi trùng lắm nên chẳng nấn bụng bệnh nhân bao giờ. Một hôm vào giữa trưa tới giờ nghỉ clinic, Khánh bảo tôi:

- Ê Tuấn, mày cho tao mượn đôi giày của mày.
- Mày mượn giày tao làm chi vậy?
- Vì hôm nay là ngày lãnh lương, mà giày tao xệ quá, nó không cho lãnh lương đâu.
- Không được đâu, tao lấy gì mang?
- Thì mày mang tạm giày tao.
- Giày mày hôi thấy mồ ai dám mang?
- Tao đi mau lắm, một tiếng đồng hồ trả lại mày liền!

Thế là tôi phải vào phòng trực nằm chờ Khánh đi lãnh lương quân y cuối tháng.

Nói là một tiếng, nhưng có lương, Khánh "vi vu", quên bẵng là đang mang giày của tôi, mãi đến hôm sau mới trả.

Khánh hiện dịch, ra trường trước tôi mấy tháng. Anh chọn binh chủng Thiết Giáp. Vào khoảng 1970 đơn vị đóng quân ở Long Xuyên, anh có đến thăm tôi tại Quân Y Viên. Cuộc gặp mặt ngắn ngủi, hai đứa không có đứa nào nhắc lại chuyện mượn giày năm xưa. Tôi bảo Khánh: "Ê Khánh, sao biết mình ở đây mà ghé thăm". Khánh cười khi: "Biết chứ!". Ngắn ngủi thôi rồi chia tay. Người về quân Y Viên, kẻ vào nơi "gió cát". Đường trần vạn nẻo, biết bao giờ gặp lại bạn. Sau cuộc hành quân vượt biên qua Campuchia với các trận đánh Snoul hay Krek, anh bị thương nặng ở bụng và nghe đâu được trực thăng chuyển về bệnh viện quân y Hoa Kỳ ở Long Bình

điều trị. Anh đã để lại một phần máu thịt của anh trên quê hương Việt Nam, góp phần gìn giữ Miền Nam được yên vui cho đến ngày tan hàng 30/4/1975.

Tánh tình khôi hài như vậy, nhưng Khánh rất thông minh, trí nhớ siêu phàm, học đâu nhớ đó. Định cư ở Canada anh là giáo sư về Radiology.

Khâm phục !!!

Khánh ơi, xa bạn năm nay đã năm mươi năm, nếu bạn có đọc được những dòng này, đừng giận mình nghe. Tuổi trẻ chúng ta ai cũng có những lúc khác người, nhưng cho đến bây giờ mình vẫn thương mến tất cả bạn bè đã đi qua đời mình, dù là kỷ niệm với bạn vui hay buồn.

Người thầy thứ hai là anh Trần Lữ Y. Lúc đó anh chưa phải là giáo sư thực thụ, chỉ là "Chef Clinic". Trong suốt sáu năm đi thực tập tại các bệnh viện Saigon, chưa thấy thầy nào, giảng lâm sàng cho sinh viên hay, ngắn gọn, chuẩn mực như anh. Nên nhớ thời đó khoa cận lâm sàng có nhưng rất hiếm. Họ hoàn toàn mới có một CBC, một CXRay, hay một EKG. Complete Metabolic Profile hoàn toàn không có. Và đừng mơ có CT Scan hay MRI...Anh dạy sinh viên phải biết lắng nghe và hỏi cận kề bệnh sử, làm một physical chuẩn mực, chính xác như một phần lớn để định bệnh. Ngày hôm nay đà tiến của y khoa quá nhanh, chúng ta dựa quá nhiều vào cận lâm sàng và quên mất hoặc không đủ thì giờ để nghe bệnh sử và làm tốt physical.

Nhớ đến anh, không bao giờ quên phong cách rất bình dân của anh. Anh gọi các sinh viên là "Mấy em" và xưng mình là "Qua". Anh vào clinic không mang giày, chỉ mang dép, một tablier quần ngang bụng. Điều thuốc lúc nào cũng có trên môi, và không bao giờ gạt tàn thuốc.

Phòng mạch anh ở Đakao, anh không bao giờ nhận thù lao của thân nhân sinh viên. Vào khoảng 1968 anh là bộ trưởng Y tế, làm việc hết mình, tận tụy trong chức vụ của mình. Sau này anh định cư ở Canada. Cuối đời, nghe nói anh bị ung thư gan đã di căn. Học trò xưa khuyên anh nên điều trị. Anh từ chối và bảo: "Qua sống đủ rồi, ngang tàng, làm tròn bổn phận, chẳng có gì nuối tiếc". Và như thế, anh "ra đi", bình thản, an nhiên, để lại cho các học trò gương sáng của người thầy thuốc tận tụy, hết lòng trong nghề nghiệp.

Thời gian đi thực tập tại bệnh viện Nguyễn Văn Học, groupe tôi còn có chị Trà My và anh Dương Quốc Bảo. Vô cùng ngạc nhiên và vui mừng gặp lại hai bạn cùng khoá, tại cafeteria của Cincinnati General Hospital, thành phố Cincinnati, Ohio năm 1982. Năm đó chị Trà Mi đang năm thứ II Dermatology và anh Bảo năm chót residency Radiology. Khi bưng khay đồ ăn về bàn, ba đưa ngồi chung, thấy khay đồ ăn chị Trà My đầy nhóc thức ăn. Tôi hỏi:

- "Chị lấy chi nhiều, ăn sao hết?".

Chị trả lời:

- "Ăn đâu hết khay này, đó là lấy thêm phần cho hai con nhỏ ở nhà, chứ đi training đâu có thì giờ lo cho hai cháu".

Tội nghiệp!

Ngày xưa chị là nội trú của thầy Nguyễn Văn Út, Khu Bệnh Ngoại Da.

Bảo hỏi tôi:

- "Còn Tuấn, mi làm chi ở bệnh viện này?".

- "Tụi nó gọi mình là Therapeutic Program Worker, nghe cho oai, cầu kỳ, khó hiểu vậy, chứ thật ra là y công hay Nurse Aid. Mình đang xin letters of recommendation, để nộp đơn vào chương trình Matching Program, nhưng gặp các bác sĩ Mỹ khó quá".

- "Không sao, moi viết cho, trưa mai gặp bọn moi ở Cafeteria".

Bảo và Trà Mi là hai bạn đời.

Bằng một dạo rất lâu, nghe bạn bè nói Bảo đã ra đi vì bạo bệnh, còn chị Trà Mi về hành nghề ở San Francisco...

Một bạn nữa tôi gặp ở Cincinnati General Hospital, Cincinnati, Ohio là anh Nguyễn Gia Thọ. Tôi làm việc ở 8th North, tầng lầu 8, phía bắc. Còn Thọ ở basement bệnh viện. Giờ ăn cơm trưa thường ghé thăm Thọ. Công việc Thọ làm là mổ chuột bạch cho thầy của Thọ làm thí nghiệm. Thọ lúc đó đang soạn thi FLEX. Cái lạ đời là bác sĩ thường trú Mỹ soạn thi FLEX khi đang đi training năm thứ ba. Anh em bác sĩ Việt mình soạn thi FLEX trước khi vào training. Thế mà chỉ mấy tháng sau Thọ báo tin đã đỗ FLEX, mời tôi đến nhà ăn mừng. Chắc không ít anh em biết Thọ ngoài nghề y, còn vô cùng giỏi nghề "vượt biên" và là thuyền trưởng viễn dương. Thọ tặng tôi cuốn sách "Vượt biên" anh viết. Đọc sách anh viết mới thấy tài đi biển của anh, dù chưa có một ngày vào trường hàng hải của nước nào. Ngày trên biển cơn bão dữ trong đêm tối giữa Thái Bình hiem ác đã đánh văng đưa con trai mười sáu tuổi xuống biển. Hết bão anh quay thuyền trở lại và tìm được con vào trưa hôm sau. Bái phục anh quá.

Rồi cũng bằng một dạo, lai nghe tin anh "ra đi".

Dần dần chúng ta mất hết bạn bè, kẻ trước người sau ...

Người thầy thứ ba để lại dấu ấn trong tôi nơi bệnh viện Nguyễn Văn Học là anh Nguyễn Thế Minh. Anh cũng chỉ là "Chef Clinic" như anh Trần Lữ Y. Sau bao nhiêu năm, hình ảnh anh vẫn thật rõ trong tôi. Thật đẹp trai, cao lớn so với người Việt mình. Nhớ những lần anh giảng bệnh lý lâm sàng bên giường bệnh, tác phong chuẩn mực của một người thầy thuốc, của một giáo sư y khoa. Anh không mặc áo blouse, chỉ mang tablier trước bụng. Như đã nói ở đoạn trước, thời chúng tôi, cận lâm sàng không có bao nhiêu. Hành trang của anh để định bệnh, giảng giải bệnh lý cho sinh viên chỉ với một ống nghe vắt trên cổ, một búa gõ phản xạ, hai bàn tay và khối óc siêu việt. Mỗi tuần một lần, lên hội trường nghe anh trình bày những trường hợp đặc biệt, chữ nghĩa tuôn trào, qua tiếng Pháp và

những kiến thức y khoa anh giảng giải, cứ tưởng như mình đang nghe một giáo sư người Pháp nào, chứ không phải người Việt. Đây cũng là những “grand round”, nhưng xin đừng so sánh với các “grand round” tại các bệnh viện Hoa Kỳ với một amphitheater rộng lớn, đầy đủ tiện nghi, phương tiện, hình ảnh, tài liệu cận lâm sàng để trình bày cho sinh viên. Trong điều kiện khó khăn đó, lắng nghe anh làm “differential diagnoses” để cảm phục.

Sau này nghe anh định cư tại Canada và mất bên đó.

Hồi tưởng lại những ngày còn học trung học, đọc các tác phẩm của Antoine de Saint-Exupery như “Vol de Nuit”, “Pilote de guerre”, “Terre des hommes” và cuốn tự tưởng “Citadelle” của ông, lại nghĩ đến những người bạn cùng khoá của tôi. Antoine de Saint-Exupery là một phi công đường dài, thập niên 1920 ông và bạn bè của ông chuyển tải thư từ bằng máy bay. Thời đó máy bay không an toàn, có đi nhưng không chắc có về. Ông viết về tình bạn. Những bạn bè của ông tung ra bốn phương tám hướng. Rất ít khi gặp nhau. Họ hoảng hốt gặp nhau đâu đó sau một chuyến không hành vất vả gian nan, tưởng không còn về lại được phi trường cũ. Những phút ngắn ngủi bên nhau với cốc cà phê ở một quán nhỏ nào đó rồi lại chia tay. Ông kể về Guillaumet, bạn ông khi mở đường bay xuyên Đại Tây Dương rớt trên dãy núi tuyết Andes, Nam Mỹ..., về người bạn thân Mermoz mất tích trên Đại Tây Dương...

Lại nghĩ đến những anh em cùng khoá, ngày ra trường quê hương tràn đầy khói lửa của cuộc chiến tự vệ giữ nước. Anh em chúng tôi cũng tung ra bốn phương trời miền Nam. Kẻ mất người còn. Từ đó rất ít khi gặp nhau. Rồi tan hàng, trại tập trung, vượt biên, vượt biển. Đến một ngày tuổi đời chông chất, nhìn lại mình, tóc đã bạc trắng...

Bạn bè vắng vẻ còn lại lác đác vài người gặp qua phone. Rồi một hôm được tin người này đau yếu, kẻ kia ra đi. Cũng là lẽ bình thường. Có tụ chắc có chia tay, có hợp chắc có tan.

Khi viết những dòng này, cả Hoa Kỳ và thế giới đang điên đảo vì đại dịch Covid-19. Nhớ đến anh Lý Văn Lượng, người thầy thuốc đầu tiên cảnh báo cơn hồng thủy sắp đến. Phải là con người có lòng nhân và trí đại dũng mới dám gióng lên tiếng chuông cảnh báo trong một xã hội thông tin bị bưng bít và kiểm soát chặt chẽ như Trung Cộng. Tiếng chuông cảnh báo của anh có thể trở thành lưỡi dao kẻ cổ, lấy đi mạng sống của anh. Anh ra đi tuổi đời còn quá trẻ với bao mộng ước thật bình thường như tất cả chúng ta, như trả tiền cho căn nhà mới mua, như được sống những ngày hạnh phúc bên người vợ hiền và đứa con thơ. Tôi nghĩ có lẽ anh cũng đã dẫn đo nhiều trước khi cảnh báo cơn đại dịch. Nhưng lòng nhân trong anh giúp anh vượt qua cơn sợ hãi.

Và ngày hôm nay tiếp theo anh, những người áo trắng trong các bệnh viện Hoa Kỳ cũng như các bệnh viện khác trên thế giới, đang ở tuyến đầu

trong cơn đại dịch, cũng có những lo sợ lây nhiễm cho bản thân và gia đình. Tuy nhiên những lo sợ đó không cản họ làm tròn nhiệm vụ cứu người. Đã có nhiều người thầy thuốc “ra đi”. Và “*không có tình yêu nào cao quý bằng tình yêu của kẻ hy sinh mạng sống mình cho người mình yêu.*”

Hôm nay ngồi viết những dòng này để nhớ đến thầy đến bạn của tôi, một thời “Nguyễn Văn Học”. Những hình ảnh xa đó mà tưởng như gần. Những hình ảnh thật đó, nhưng tưởng như không thật. Chẳng còn một vết tích gì để lại. Chỉ là những kỷ niệm trong tâm trí của một thời đã qua. Và rồi thấy đời chúng ta đang sống đây như không có thật. Nó chỉ là huyền mộng. Cuộc sống của chúng ta hôm nay chỉ là tạm. Người xưa có câu: “*Sinh ký, tử quy*”. Quê hương thật của chúng ta bên kia trên nước Thiên Đàng, nơi không có hận thù, bệnh tật, chia tay, chết chóc. Đó là nơi không có không gian và thời gian. Đó là “Đảo Tiên”, nơi những tân “Lưu Nguyễn” như chúng ta sẽ trở về. Đó là nơi tập hợp những người thân, cha mẹ anh em họ hàng, những bạn bè một thời sống trong “*Cõi Tạm*” đã yêu thương, hy sinh cho nhau.

Và hôm nay, nhớ đến tất cả các chiến sĩ áo trắng trong mùa đại dịch, cầu xin Thượng Đế cho nhân loại vượt được qua cơn khổ nạn, được bình an, và nhất là sau cơn đại dịch này loài người sẽ thương yêu nhau hơn.

Trên đây là những dòng tâm sự của một người từng sống dưới mái trường thân yêu Y Khoa Saigon, xin gửi đến các thầy các bạn, những người hôm nay còn hay đã mất. Hy vọng và tin yêu luôn sống trong tất cả chúng ta. Đêm đen hãi hùng sẽ qua. Chim muông lại ca hát chào mừng bình minh.

Các bạn ơi, “*Hãy vững tin*”. Ngày mai trời lại sáng.

PHƯƠNG TUẤN

THẾ GIỚI MỘT NGÀY BUỒN

Thế giới một ngày buồn hắt hiu
Đồng không, mông quạnh, phố tiêu điều.
Con thuyền trắng đậu trên bờ vục
Chiếc lá vàng treo trước gió chiều.
Trơ trọi con đường thêm lạnh lẽo
Im lìm ghé đá khóc cô liêu.
Hoang vu một cõi đời băng giá
Vắng bóng con đò, mất dấu yêu.

VINH HỒ
April 5, 2020

đồng bằng sông Cửu Long 2020 Cánh Đồng Chết và 45 năm ảo vọng trí thức

BS Ngô Thế Vinh

*Tưởng nhớ GS Nguyễn Duy Xuân, GS Phạm Hoàng Hộ,
Hai tượng đài trí tuệ kiệt xuất, bất khuất của Miền Nam*

Lời Dẫn Nhập: Giáo sư Phạm Hoàng Hộ sau khi hoàn tất bộ sách đồ sộ “Cây Cỏ Việt Nam” mà Giáo sư gọi là “công trình của đời tôi” và vào mấy năm cuối đời, như một Di Chúc, Giáo sư Phạm Hoàng Hộ đã để tặng toàn sự nghiệp ấy cho:

“**Những ai còn sống hay đã chết trong tù vì tháng Tư năm 1975 đã quyết định ở lại để tiếp tục dâng góp cho đất nước.**

Tặng giáo sư Nguyễn Duy Xuân nguyên viện trưởng Đại Học Cần Thơ, mất ngày 10/XI/1986 tại trại Cải Tạo Hà-Nam-Ninh.

Tặng hương hồn những ai trên biển Đông đã chết nghẹn ngào”.

Thế hệ sinh sau 30 tháng 4, 1975 nay cũng đã 45 tuổi rồi, cũng là 45 năm của một chính sách ngu dân lãng phí / huỷ diệt nguồn chất xám, và lãng nhục cả một thế hệ trí thức Miền Nam. Và nghĩ xa hơn, một Đồng Bằng Sông Cửu Long sẽ không chết như ngày nay nếu có một nhà nước biết trân trọng sử dụng nguồn chất xám ấy, mà biểu tượng là hai trí tuệ kiệt xuất của Miền Nam như Giáo sư Phạm Hoàng Hộ, Giáo sư Nguyễn Duy Xuân, là hai thành viên sáng lập Viện Đại học Cần Thơ năm 1966, và sau 1975 cả hai có cùng một ý nguyện chọn ở lại để xây dựng đất nước sau chiến tranh và thống nhất. Để rồi, GS Nguyễn Duy Xuân thì chết thảm sau 11 năm bị đẩy đọa trong trại tù cải tạo Hà-Nam-Ninh ở Miền Bắc, và GS Phạm Hoàng Hộ thì trải qua một chặng đường vô cùng đau khổ qua “**một thời kỳ sống trong ảo vọng là sẽ thấy đất nước đi lên, giai đoạn đi xe đạp, ăn gạo hầm, tường hoa sẽ nở trên đường quê hương**” để rồi kết thúc là một cái chết buồn bã xa nửa vòng trái đất bên ngoài quê hương, một quê hương mà ông suốt đời gắn bó và chẳng bao giờ muốn xa rời. Hình ảnh một Giáo sư Phạm Hoàng Hộ, một Giáo sư Nguyễn Duy Xuân những năm sau 1975, là tấm gương và cũng là một trải nghiệm đau đớn cho cả một thế hệ trí thức Miền Nam. Trang sử âm đạm ấy là một bài học đắng cay cho cả một dân tộc sẽ không thể và không bao giờ quên. Với các thế hệ trẻ sau 1975 ở khắp năm

châu, cùng với bản tiếng Việt, nay có thêm bản tiếng Anh để các bạn dễ dàng tiếp cận hơn với bài học lịch sử ấy.

oOo

NHỮNG NĂM ẢO VỌNG
GIÁO SƯ PHẠM HOÀNG HỘ
VÀ BỘ SÁCH CÂY CỎ VIỆT NAM

Hình 1: chân dung Giáo Sư Phạm Hoàng Hộ
[nguồn: album gia đình GS Phạm Hoàng Hộ]

**Peter Shaw Ashton, Giáo Sư Charles Bullard
Ngành Lâm Học, Đại Học Harvard**

“Với những ghi chú bằng tiếng Anh, cùng với những nét minh họa tinh vi của hơn 10,500 chủng loại, bộ sách *Hoạ Hình Cây Cỏ Việt Nam / Illustrated Flora of Vietnam* của Giáo sư Phạm Hoàng Hộ đã cung cấp cho giới độc giả tiếng Anh lần đầu tiên và cập nhật một tài liệu tham khảo thấu đáo mà chúng tôi ít biết đến. Công trình này sẽ đứng như một tượng đài của sự quyết tâm, cống hiến, và uyên bác với lòng can đảm của tác giả. Giáo sư Phạm Hoàng Hộ hầu như đơn độc hình thành một công trình sinh học thực vật có tầm vóc hàn lâm/ academic tại Đại Học Sài Gòn giữa những năm tháng khó khăn. Trong hoàn cảnh cực kỳ thử thách ấy, giáo sư Hộ đã sưu tập được những chất liệu cho bộ sách đặc sắc này và cả những chuyến du khảo nhằm thu thập những mẫu vật để minh họa. Và nay công trình được xuất bản, đó sẽ là nguồn khích lệ cho các nhà sinh học trẻ ở Việt Nam và cả ở hải ngoại.

“Cây cỏ Việt Nam có thể lên tới 12,000 chủng loại. Bởi vì xứ sở này nằm sát bờ Thái Bình Dương Á Châu nhiệt đới, đó là hành lang cho những chuyển dịch theo chu kỳ bắc-nam / periodic north-south

migration của thảm thực vật vô cùng phong phú từ phía nam Trung Hoa và phong phú hơn nữa là thảm thực vật xích đạo Mã Lai / equatorial flora of Malaysia. Trên các rặng núi vẫn còn lưu lại những chủng loại tùng bách / conifer và thực vật có hoa / angiosperm taxa có tầm quan trọng vô song, trong khi các vùng bình nguyên mang dấu ấn của quá khứ có liên hệ tới các vùng hải đảo Phi Luật Tân và Borneo Nam Dương. Đến nay sự phong phú này hầu như tiêu vong. Những nỗ lực của chính phủ Việt Nam trong chiến lược trồng cây tái sinh và bảo tồn sẽ được hỗ trợ bởi công trình của Giáo sư Phạm Hoàng Hộ như một hồ sơ theo dõi các thảm thực vật đến nay còn tồn tại."

oOo

TIỂU SỬ:

GS Phạm Hoàng Hộ, trên giấy tờ ngày sinh là 3 tháng 8 năm 1931 tại An Bình, Cần Thơ. Nhưng theo cáo phó mới đây của gia đình GS Hộ sinh năm Kỷ Ty 1929, mất ngày 29 tháng Giêng năm 2017 tại Montréal, Canada hưởng thọ 89 tuổi. Anh Phạm Hoàng Dũng, con trai GS Phạm Hoàng Hộ xác nhận là "Ba tôi sinh năm Kỷ Ty 1929, nhưng theo lệ ngày xưa thì lâu sau đó mới khai sinh, là năm 1931".

Văn Bằng:

- 1953: Cử nhân khoa học, thủ khoa Thực Vật học, Paris
- 1955: Cao học Vạn Vật học, Paris
- 1956: Thạc sĩ / Agrégé Vạn vật học
- 1962: Tiến sĩ Khoa học / Vạn vật học, Paris

Chức Vụ:

- 1957-1984: Trưởng phòng Thực vật Đại học Khoa học Sài Gòn
- 1965-1984: Giáo sư Thực vật học Đại học Khoa học Sài Gòn
- 1962-1966: Giám đốc Hải học viện Nha Trang
- 1963-1963: Khoa trưởng Đại học Sư phạm Sài Gòn
- 1963: Tổng trưởng Quốc gia Giáo dục
- 1966-1970: Viện trưởng sáng lập Viện Đại học Cần Thơ
- 1978-1984: Chủ bút tuần báo Khoa học Phổ thông Sài Gòn
- 1984-1989: Giáo sư Khảo cứu tại Viện bảo tàng Thiên nhiên Quốc gia Paris

Hội viên Khoa học:

- 1956: Hội viên Hội Thực vật học Pháp
- 1963: Hội viên Hội Tảo học Quốc tế (International Phycological Society)
- 1964: Hội viên Sáng lập Hội Sinh học Việt Nam
- 1965: Phó Chủ tịch Ủy ban Danh từ Việt Nam
- 1967: Hội viên Hội Viện trưởng Đại học Quốc tế (APU)
- 1969: Sáng lập viên Niên san Đại học Cần Thơ
- 1971: Hội viên Ủy ban Thảm định hậu quả chất Da cam tại Nam Việt Nam, Viên Hàn lâm Khoa

học Quốc gia, Hoa kỳ.

-- 1973: **Cổ vấn Môi sinh Ủy ban Quốc Tế Sông Mekong (MRC)**

Ấn phẩm:

- 1960: Cây Cỏ Miền Nam Việt Nam (Flore Illustrée du Sud Vietnam)
- Bộ Giáo dục Việt Nam: 1 vol., 803 pp., 275 pls.
- 1964: Sinh học Thực vật
- Bộ Giáo dục Việt Nam: 1 vol., 861 pp., nhiều hình
- 1968: Hiển hoa Bí tử
- Trung tâm Học liệu, Bộ Giáo dục Việt Nam: 506 pp., 264 pls.
- 1969: Rong Biển Việt Nam
- Trung tâm Học liệu, Bộ Giáo dục Việt Nam: 558 pp., 493 figs.
- 1970: Cây Cỏ Miền Nam Việt Nam, in kỳ 2, quyển I
- Trung tâm Học liệu, Bộ Giáo dục Việt Nam: 1115 pp., figs. 2787
- 1972: Cây Cỏ Miền Nam Việt Nam, in kỳ 2, quyển II
- Trung tâm Học liệu, Bộ Giáo dục Việt Nam: 1139 pp., figs. 5272

Cây cỏ Việt Nam: An illustrated Flora of Vietnam

- 1991, Tập 1 Quyển I: Khuyết Thực Vật. Lửa Từ. Hoa-cánh-rời đến Tiliaceae
- 1992, Tập 1 Quyển II Hoa-cánh-rời từ Eleagnaceae đến Apiaceae
- 1993, Tập 1 Quyển III Từ Smilacaceae... Cyperaceae... Poaceae... đến Orchidaceae
- 1991, Tập 2 Quyển I Hoa-cánh-rời từ Sterculiaceae đến Fabaceae
- 1993, Tập 2 Quyển II Từ Daphniphyllaceae ... Fagaceae... Apocynaceae đến Scrofulariaceae
- 1993, Tập 2 Quyển III Từ Smilacaceae... Cyperaceae... Poaceae ... đến Orchidaceae
- 1998: Cây cỏ có vị thuốc ở Việt Nam Nxb Trẻ, TP Hồ Chí Minh: 860 pp., Mô tả 2149 loài có vị thuốc gặp ở Việt Nam

Vẫn trong bản Tóm lược sự nghiệp Khoa học, GS Phạm Hoàng Hộ tâm sự: "Có lẽ vì lúc còn rất nhỏ tôi đã sống ở nơi vườn tược, ruộng đồng xanh um vùng châu thổ sông Cửu Long, nên từ nhỏ tôi đã thích cây cỏ. Tôi không bao giờ quên được hình ảnh của bông Súng ở ruộng hay ao, lông lấy dưới ánh mặt trời ban mai, hay hình ảnh của bông Nhãn lồng phơi mình dựa bờ ruộng. Nên Thực vật học và Sinh học Nhiệt đới đã hấp dẫn tôi lúc đi du học. Và lúc học ở Đại học Khoa học Paris, tôi đã bắt đầu tìm hiểu Cây cỏ Đông Dương. Tiếp xúc đầu tiên một cách khoa học với Cây cỏ ấy, tôi thực hiện ở Viện Bảo tàng Thiên nhiên Quốc gia Paris. Lúc mới học Vạn vật, tôi đã vào nhà kiếng của Viện này để tìm coi có loại nào ở nước nhà hay không. Và một số loài đã được vẽ từ lúc ấy! Tôi nhớ một số Lan đã được vẽ từ năm 1950, trong nhà kiếng ấy. Đó là những hình "xưa" nhất của bộ Cây cỏ của tôi. Sau này khi làm luận án Cao học, cũng ở Viện ấy, tôi mới có dịp vào Thảo Tập, và nhiều hình, nhất là của

giống *Ficus*, khó, vì chưa nhiều loài đã được vẽ vì ngại sự khó khăn ấy về sau khi về bên nhà mà tài liệu thật là khó kiếm. Thật ra lúc ấy tham vọng của tôi vô cùng khiêm tốn, là sau này được biết các loại *Ficus* Việt Nam mà thôi! Cũng đã quá sung sướng rồi.

Sau khi thi đậu Thạc sĩ / Agrégation hạng sáu, trên 300 thí sinh, và chỉ có 30 đậu, năm 1956 tôi về nước.

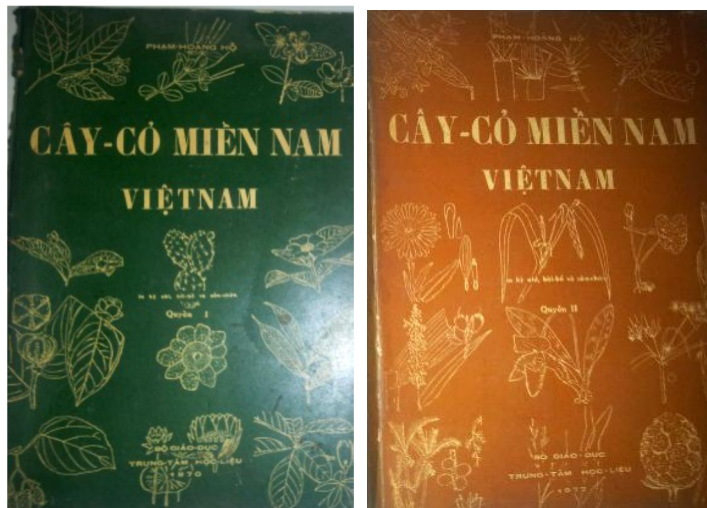
[* Ghi chú của người viết: cần phân biệt với bằng Thạc sĩ hiện nay ở Việt Nam tương đương với cao học/ master, trong khi Thạc sĩ / Agrégé ở Pháp là học vị về sư phạm, trải qua kỳ thi tuyển khó khăn, nếu thi đậu sẽ trở thành giáo sư thực thụ / professeur titulaire từ bậc trung học / lycée tới các trường cao đẳng / enseignement supérieur thuộc các ngành Khoa học, Y dược, Luật khoa]

Giáo sư Hộ viết tiếp: "Lúc ấy tham vọng của tôi chỉ là về dạy học ở một trường Trung học, và lúc rảnh rảnh sẽ tìm hiểu cây cỏ của vùng Lục tỉnh mà thôi, nhưng Viện Đại học Sài Gòn và Hải học viện Nha Trang "kéo" tôi về giảng dạy và trông nom Hải học viện. Khi làm việc ở Nha Trang tôi khảo cứu Rong biển, như là một phận sự. Và sau vài năm khảo cứu dưới sự hướng dẫn của Giáo sư J. Felmann, tôi hoàn thành luận án Tiến sĩ mà tôi trình ở Đại học Paris, năm 1961. Công trình này được đăng trong Niên san Khoa học Đại học đường Sài Gòn, và trong quyển **Rong biển Việt Nam**, cũng như một số ấn phẩm trong vài tạp chí khoa học.

Ở Sài Gòn, phận sự chính của tôi là giảng dạy Thực vật và Sinh học Thực vật (thay thế Giáo sư Pháp Roger, một nhà chuyên môn về nấm gây bệnh cây) cho sinh viên dự bị và chuyên khoa. Chính vì muốn giảng dạy tốt, thích nghi vào điều kiện nhiệt đới Việt Nam, các môn ấy mà tôi lục lạo và sau đó cho ra đời công trình mà sau này sẽ là công trình của đời tôi là **Cây cỏ Việt Nam**. [trích dẫn từ liệu gia đình GS. Phạm Hoàng Hộ: **Văn Bằng, Sự Nghiệp Khoa Học của Phạm Hoàng Hộ, Giáo sư Thực vật học**].

1959-1960, tôi / người viết bài này mới chỉ là sinh viên lớp dự bị Y khoa PCB / *Physique Chimie Biologie* tại Đại học Khoa học Sài Gòn và được học Thầy Hộ mới tốt nghiệp Thạc sĩ ở Pháp về, dạy môn Sinh Học Thực vật. Tuy chỉ được học Thầy một năm, nhưng Thầy đã để lại cho đám sinh viên và riêng tôi một niềm cảm hứng với những dấu ấn rất khó phai mờ. Vào trường Y khoa rồi, không còn được học Thầy Hộ nhưng tôi vẫn mang lòng ngưỡng mộ và cả theo dõi những bước đi và sưu tập những bộ sách công trình nghiên cứu khoa học của Thầy.

Vào đầu thập niên 1990, giới khoa học trong nước và hải ngoại rất đổi vui mừng khi bộ sách **Cây Cỏ Việt Nam** của GS. Phạm Hoàng Hộ được lần lượt xuất bản. Theo GS Thái Công Tụng, hiện định cư tại Montréal thì các sách của GS. Phạm Hoàng

Hình 2: Bộ sách *Cây Cỏ Miền Nam Việt Nam* gồm 2 quyển, do Trung tâm Học Liệu, Bộ Giáo Dục VNCH xuất bản 1970 [nguồn: Sách Xưa]

Hộ hiện có đầy đủ ở Bibliothèque Jardin botanique Montréal, Canada, và dĩ nhiên là có trong nhiều thư viện lớn trên thế giới.

Trọn bộ **Cây cỏ Việt Nam** gồm hai Tập, mỗi Tập 3 Quyển, tổng cộng khoảng 3,600 trang, chưa kể Phần Từ Vựng tên Việt Nam và Từ Vựng tên Khoa học các Giống (Chi) bao gồm thêm cả công trình của những năm tháng giáo sư rời quê hương Việt Nam sang Pháp, vẫn tiếp tục cặm cụi làm việc.

Riêng tôi / người viết đã sớm có được trọn bộ 6 Quyển **Cây Cỏ Việt Nam** xuất bản ở hải ngoại do bác sĩ Phạm Văn Hoàng nguyên Giám đốc Trung Tâm Phục Hồi Cần Thơ, một đàn anh trong Y khoa gửi tặng, anh Phạm Văn Hoàng chính là bào đệ của GS Phạm Hoàng Hộ.

Tưởng cũng nên ghi lại ở đây, là trước 1975, Giáo sư Phạm Hoàng Hộ đã từng là **Cố vấn Môi sinh Ủy ban Sông Mekong/ Mekong River Committee** và khoảng năm 1974 hai Giáo sư Phạm Hoàng Hộ và Thái Công Tụng đã có một nghiên cứu chung về Môi sinh Đồng Bằng Sông Cửu Long: **The Mekong Delta, Its environment, Its Problems**; [do Bộ Canh Nông VNCH xuất bản, Sài Gòn 1974]; khi tìm kiếm tới tài liệu có tính cách lịch sử ấy, tôi được anh GS Thái Công Tụng bù ngùi cho biết: là đã mất hết sau cơn binh lửa...

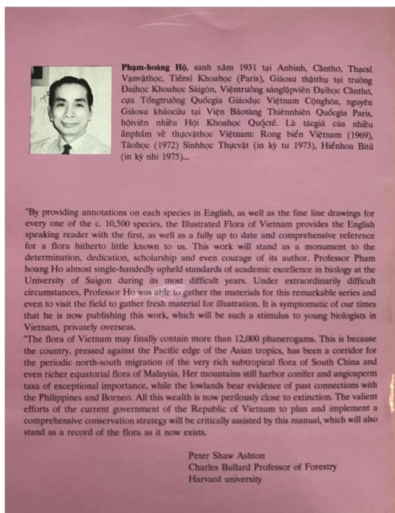
Để tìm hiểu thêm tại sao, các tác phẩm khoa học của Giáo sư Phạm Hoàng Hộ lại được ưu tiên xuất bản bằng tiếng Việt cho dù ngôn ngữ chính thông thạo của GS. Hộ trong suốt quá trình đào tạo và giảng dạy là tiếng Pháp.

Trong lời mở đầu quyển **Rong Biển Việt Nam** xuất bản năm 1969, GS. Phạm Hoàng Hộ viết: "Lúc đầu, quyển sách này được thảo bằng ngoại ngữ, khi làm việc ở Hải học viện Nha Trang và ở Museum, và tôi có hoài bão được xuất bản trong ngoại ngữ ấy để công bố công trình khảo cứu của mình ra bốn phương, như lời hứa ngầm lúc trình luận án.

Song nay tôi đã đổi ý và cho xuất bản bằng tiếng Việt Nam. Đó là để chứng minh rằng ngôn ngữ nào, miễn được chăm sóc, đều có thể diễn tả kiến thức ở mọi trình độ. Tôi biết rằng có nhiều người cho rằng không ấn hành trong một ngôn ngữ quốc tế là phí công, giới khảo cứu làm sao biết đến. Nhưng tôi thấy chẳng cần đến việc ấy. Được mấy mươi triệu người Việt Nam biết và dùng, có giá trị hơn là được vài ngàn học giả chuyên môn thường thức. Tôi đã bỏ cái tự hào sai là tranh đua cùng người ngoài để tự tạo lấy thanh danh, "làm thơm lây dân Việt". Tôi tin rằng cái tự hào ấy không thực tế, vì một người Việt Nam hay, không bằng nhiều người Việt Nam khác: cầm đuốc soi thành phố người có vẻ không thức thời trong khi nước nhà còn u ám. Cái tự hào trên thật ra chỉ để che đậy sự trốn tránh nhiệm vụ, sự bỏ phận sự trước con cháu chúng ta một cách không tha thứ được.

Tạo ra cho chúng ta một nền văn chương khoa học là một công trình rất bao la. Vì thấy nó quá to tát nên nhiều học giả chấp nhận giải pháp dễ nhất: học ngay trong văn chương khoa học ngoại ngữ vô cùng phong phú, dồi dào. Cái học như vậy sẽ cho ta những người giỏi, nhưng ta không quên rằng nền văn minh bây giờ là văn minh của đại chúng chứ không phải của vài người được nữa. Ta đừng để cho sự phong phú của văn hoá nước ngoài đè bẹp ta. Người Nhật, cách đây một thế kỷ, há đã không hoảng sợ trước sự hùng mạnh của khoa học nước ngoài sao? Mà nay họ đã tự tạo được một nền văn chương khoa học riêng biệt đã đến lúc gần hay hơn cả những nước ấy!

Hơn lúc nào hết, câu của Nguyễn Văn Vĩnh vẫn còn vẳng bên tai: "Nước Việt Nam ta sau này hay hay dở là ở chữ quốc ngữ". Trong thế giới tương lai, sự lệ thuộc về văn hoá, nhất là về văn hoá khoa học sẽ là sự lệ thuộc chánh". [Lời Mở Đầu của quyển Rong Biển Việt Nam; Trung Tâm Học Liệu, Bộ, Giáo Dục xuất bản 1969].

Hình 3: mấy dòng tiểu sử của GS. Phạm Hoàng Hộ cùng với Lời Tựa của Peter Shaw Ashton, nhà sinh học gốc Anh, Tiến sĩ Đại Học Cambridge, Giáo Sư Charles Bullard ngành Lâm Học, Đại Học Harvard nơi bìa sau của bộ sách **Cây Cỏ Việt Nam** [Quyển II, Tập 2] xuất bản tại Montréal 1993

Hình 4: Một số hình bìa bộ sách đồ sộ **Cây Cỏ Việt Nam** gồm 6 Quyển 2 Tập của Giáo Sư Phạm Hoàng Hộ xuất bản tại hải ngoại [nguồn: Ngô Thế Vinh]

CHẶNG ĐƯỜNG ĐAU KHỔ

Hình ảnh một Giáo sư Phạm Hoàng Hộ những năm sau 1975, là một tấm gương và cũng là một trải nghiệm đau đớn cho cả một thế hệ trí thức Miền Nam mà Giáo sư Phạm Hoàng Hộ là một biểu tượng.

Theo Giáo sư Phạm Hoàng Hộ thì bộ sách **Cây cỏ Việt Nam** đã được thực hiện qua 4 giai đoạn:

-- **Nghiên cứu giai đoạn một:** hợp tác với GS Nguyễn Văn Dương về phân dưc tính, **Cây cỏ Miền Nam Việt Nam**, do bộ Quốc gia Giáo dục ấn hành năm 1960 mô tả 1,650 loài thông thường của Miền Nam, "Đó là giai đoạn còn mờ mịt, học hỏi một thực-vật-chúng chưa quen thuộc đối với một sinh viên vừa tốt nghiệp từ vùng xa lạ mới về.

-- **Nghiên cứu giai đoạn hai:** kỳ tái bản lần hai 1970 bộ **Cây cỏ Miền Nam Việt Nam**, số loài lên được 5,328 [Hình 2]. "Đó là giai đoạn mà tôi xem như vàng son của một nhà thực vật học Việt Nam chúng ta. So với bây giờ, lúc ấy tôi yên ổn làm việc, có nhiều phương tiện cá nhân cũng như của non nước và nhất là được sự khuyến khích của mọi giới, bạn bè cũng như chính quyền.

-- **Nghiên cứu giai đoạn ba:** tiếp tục công việc nghiên cứu sau 1975, đưa thêm được vào bộ sách **Cây cỏ Miền Nam Việt Nam** 2,500 loài và bộ được nói rộng cho toàn cõi Việt Nam.

Sau biến cố 1975, Giáo sư Phạm Hoàng Hộ cũng như người bạn đồng hành trí tuệ của ông là Giáo sư Nguyễn Duy Xuân đã cùng chọn ở lại để xây dựng đất nước sau chiến tranh và thống nhất, nhưng với cái giá rất đắt mà sau này được GS Hộ ghi lại là: "thời kỳ sống trong ảo vọng là sẽ thấy đất nước đi lên. Giai đoạn đi xe đạp, ăn gạo hầm, tưởng hoa sẽ nở trên đường Quê hương."

Tuy Giáo sư Phạm Hoàng Hộ vẫn còn chức danh là Hiệu phó [phó Khoa trưởng] Đại học Khoa

học, nhưng chính quyền mới chỉ sử dụng trí thức cũ như ông chủ yếu là "làm kiếng", không có vai trò tương xứng trong giáo dục. Vì không là đảng viên, nên khi có vấn đề gì thì Đảng bộ họp riêng và quyết định, có việc ông không bao giờ được biết. Năm 1977 sau trải nghiệm những ngày học chính trị, một lớp học kéo dài mười tám tháng về "Chủ nghĩa xã hội khoa học" dành riêng cho các trí thức Miền Nam tổ chức tại TP Hồ Chí Minh; từ rất sớm, Giáo sư Phạm Hoàng Hộ đã phản đối cách đào tạo đưa thời gian học chính trị quá nhiều vào chương trình. Ông cảnh báo: "Nếu chính trị can dự quá mạnh, các nhà khoa học sẽ mất căn bản". [Huy Đức, Bên Thắng Cuộc]

Rồi phải chứng kiến một thiếu sót trí thức cũ xu thời, mau chóng hợp tác toàn diện với chế độ mới, bất chấp sự liêm khiết, sẵn sàng cống hiến những công trình mệnh danh khoa học theo phong trào để mừng các ngày lễ hội 3-2 hay 19-5 như các bài báo chứng minh "ăn mấy ký khoai mì bỏ bằng một ký thịt bò" hoặc là "ăn bo bo nhiều dinh dưỡng hơn cả gạo"... những công trình "giả khoa học / pseudo-science" ấy đã mau chóng trở thành giai thoại đầy mỉa mai được lan truyền trong các trại tù Cải tạo, nơi mà đám tù nhân Miền Nam đang bị thiếu ăn suy dinh dưỡng với thực phẩm cung cấp chủ yếu là gạo hầm "đại mễ" của Trung Cộng cùng với bo bo và khoai mì / ngoài bắc gọi là sắn.

Giáo sư Phạm Hoàng Hộ, cũng như số trí thức cũ khảng khái của Miền Nam còn ở lại, thấy không thể tiếp tục sống trong một xã hội giả dối và suy đồi đến như thế, việc ông đi tới quyết định phải chấm dứt những năm "ảo vọng" và lãng phí ấy, là điều không thể tránh. Và rồi dịp ấy đã tới, năm 1984 khi được chính phủ Pháp mời sang làm giáo sư thỉnh giảng, Giáo sư Phạm Hoàng Hộ đã quyết định chọn cuộc sống lưu vong và ở lại Pháp.

-- **Nghiên cứu giai đoạn bốn:** một giai đoạn mà giáo sư Phạm Hoàng Hộ gọi là "vừa hiếm có vừa đau khổ nhất". Giáo sư Hộ viết tiếp: "Đau khổ vì rời quê hương mà không hy vọng trở lại. Đau khổ vì xa gia đình thân yêu, vĩnh biệt mẹ hiền đã trọn đời hy sinh cho các con. Đau khổ vì thấy đất nước thân yêu đang ở trong một nỗi khổ khôn lường, một sự nghèo khổ tởm, một sự tuyệt vọng thương tâm."

Nhưng rồi với hùng tâm, ông cũng vượt lên trên sự khổ đau khôn lường ấy. Giáo sư Hộ đã kiên nhẫn đắm mình trong Viện Bảo Tàng Thiên nhiên Quốc gia Paris, cật lực làm việc ròng rã suốt sáu năm. Viện Bảo Tàng Thiên nhiên Quốc gia ở Paris / *Muséum National d'Histoire Naturelle* (MNHN) thuộc hệ thống Đại học Sorbonne, bên tả ngạn Sông Seine, được thành lập từ thế kỷ XVIII thời kỳ Cách Mạng Pháp.

Giáo sư Phạm Hoàng Hộ cho rằng: "Hiếm có một nhà Thực vật học, nhất là người Việt Nam, đã lặn lội cây cỏ ở nước nhà, lại được ở lại nghiên cứu tại Viện Bảo Tàng Thiên nhiên Quốc gia Pháp, chứa

một thảo tập phong phú vào bậc nhất thế giới, với 8 tới 10 triệu mẫu vật cây cỏ. Ít nhất cho Việt Nam, nó là kho tàng duy nhất, vì chứa hơn 10 ngàn loài thu được ở nước ta. Trong sáu năm làm việc ở Viện ấy, không một ngày nào mà khi chiều ra về, dù trời đông âm u lạnh lẽo, hay chiều hè vắng vẻ nóng khô, mà tôi không thốt ra câu "Thật là một ngày tuyệt" vì đã biết thêm cho Việt Nam ít nhất là một loài hiếm, lạ hay mới!" Trong giai đoạn chót này, ông bổ túc thêm cho bộ Cây Cỏ được trên 3000 loài. Số loài mô tả khoảng 10,500.

Tại Pháp khi gặp lại người học trò cũ, nay đã là thành viên trong ban giảng huấn Đại học Khoa học Sài Gòn, cũng đang làm việc tại Viện Bảo Tàng Thiên nhiên Quốc gia Pháp nghiên cứu về Cá / Laboratoire d'Ichthyology, Giáo sư Phạm Hoàng Hộ đã tâm sự:

"Tôi ráng làm càng nhiều càng tốt. Bộ sưu tập của Pháp rất dồi dào, đúng phương pháp khoa học. Do được sưu tập từ mấy mươi năm trước, các mẫu vật đã cũ, mình không làm gấp e sẽ hư hỏng thì uổng quá... Nhiều người Trung Quốc từ đại lục và cả từ Đài Loan, Singapore đã đến tìm học các bộ sưu tập thực vật Đông Dương của Pháp. Tôi không biết họ có chủ trương gì đó không. Tài nguyên nước mình, mình phải biết. Mình không biết mà người ta biết thì người ta xài hết của dân mình. Lãnh vực nào cũng vậy rồi người ta áp chế mình, ăn trên ngồi trước còn mình cắm đầu dưới đất, tiếng là có độc lập mà còn thua hồi thuộc Pháp!" [4]

Hình 5: Viện Bảo Tàng Thiên nhiên Quốc gia Pháp, Paris nơi Giáo sư Phạm Hoàng Hộ đơn độc làm việc ròng rã suốt sáu năm để hoàn tất bộ sách Cây Cỏ Việt Nam. [nguồn: internet]

Sau khi hoàn tất bộ sách **Cây Cỏ Việt Nam**, Giáo sư Phạm Hoàng Hộ đã bày tỏ lòng tri ân sâu xa đối với Viện Bảo Tàng Thiên nhiên Quốc gia Paris và các bạn đồng sự Pháp, ông đã rất chân thành tâm sự: "thực hiện những điều mà lúc nhỏ dù điên rồ tới đâu tôi cũng không dám mơ ước: nô lệ của một thuộc địa, học ở một trường thường, ở một tỉnh nhỏ, bao giờ dám nghĩ đến tạo một quyển sách dù nhỏ bé, mê cây cỏ xung quanh nhưng bao giờ nghĩ đến biết cây cỏ cả nước!"

Người "trí thức đau khổ" Phạm Hoàng Hộ đã vươn lên và hoàn tất được "giấc mơ điên rồ" tưởng như không thể được ấy và trở thành cây "đại thụ" trong Khoa học Thực vật của Việt Nam và cả thế

giới.

CHÚT GIAI THOẠI VĂN HỌC

Trong cuốn *Bông Hồng Tạ Ôn*, khi viết về bộ sách của Giáo sư Phạm Hoàng Hộ, nhà văn Nguyễn Đình Toàn nhớ lại: "Các năm trước 1975, bộ sách của giáo sư Phạm Hoàng Hộ còn mang tên là **Cây Cỏ Miền Nam**. Cuộc chia cắt đất nước đã giới hạn tầm mức của cuốn sách. Thế nhưng công trình của giáo sư Phạm Hoàng Hộ không phải chỉ được coi là quý đối với các nhà chuyên môn về thực vật học, mà theo nhà văn Võ Phiến có kể lại trong bộ sách Văn Học Miền Nam soạn thảo tại hải ngoại sau 75, thì đã có nhiều nhà văn, [trong số đó có Nguyễn Đình Toàn] đã tìm đọc cuốn **Cây Cỏ Miền Nam** để biết thêm về một vài loại cây cỏ quanh mình, để khi cần, có thể đưa vào tác phẩm". Giai thoại văn học này có lẽ, chính Giáo sư Phạm Hoàng Hộ không hề biết tới.

SÁNG LẬP VIỆN ĐẠI HỌC CẦN THƠ

Khoảng thập niên 1960, do sự vận động của các nhân sĩ trí thức Cần Thơ, với hai tên tuổi hàng đầu là Giáo sư Phạm Hoàng Hộ và bác sĩ Lê Văn Thuận, Viện Đại học Cần Thơ được phép thành lập vào ngày 31.03.1966 và cũng là Đại học đầu tiên của vùng Đồng Bằng Sông Cửu Long (ĐBSCL). Giáo sư Phạm Hoàng Hộ là Viện trưởng đầu tiên của Đại học Cần Thơ từ 1966 tới 1970.

Với uy tín lớn về thành tích khoa học và cả về nhân cách, Giáo sư Phạm Hoàng Hộ đã quy tụ được rất nhiều "chất xám" tinh hoa của Miền Nam thời bấy giờ; chỉ riêng trong lãnh vực Nông Nghiệp có thể kể tới sự hợp tác của những tên tuổi như GS Tôn Thất Trình, GS Thái Công Tụng, TS Nguyễn Viết Trương, TS Trần Đăng Hồng với công lao bước đầu đưa giống Lúa Thần Nông/ HYV / High Yield Variety vào ĐBSCL.

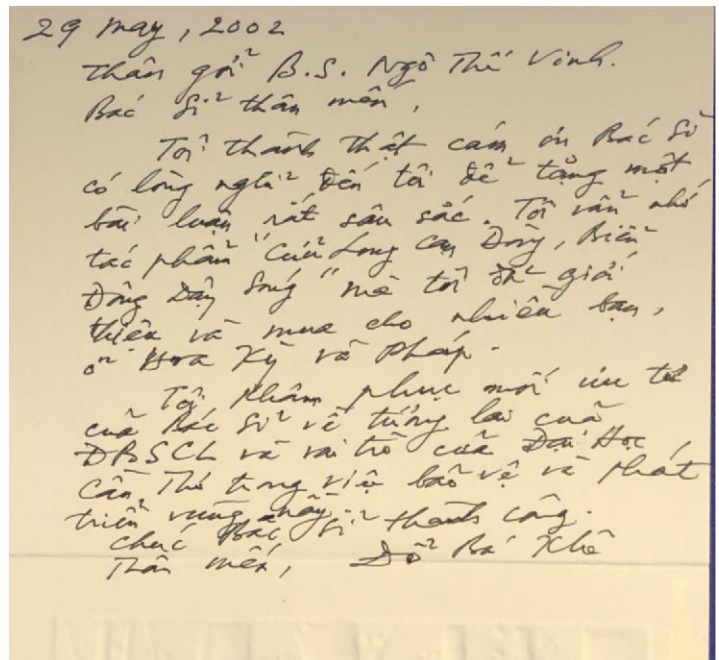
Rồi phải kể tới một đội ngũ giảng huấn đầy khả năng khiến Đại Học Cần Thơ mau chóng trở thành một trung tâm giáo dục và khoa học có tầm cỡ, đáp ứng nhu cầu trí tuệ của của một vùng châu thổ rộng lớn rất giàu nguồn tài nguyên thiên nhiên nhưng chưa được khai thác. Để có thể thấy được thành quả bước đầu của Viện Đại học Cần Thơ, đó là các lớp sinh viên đầu tiên trưởng thành và tốt nghiệp 4 năm sau đó.

Giáo sư Đỗ Bá Khê [là thầy dạy tôi môn Vật lý năm PCB], trong "think tank" của Giáo sư Phạm Hoàng Hộ, cũng đến từ Đại học Khoa học Sài Gòn, cách đây 50 năm, trong bài diễn văn "xuất trường" của Viện Đại Học Cần Thơ, đã có một tầm nhìn rất xa về vai trò của Viện Đại Học này đối với tương lai vùng Đồng Bằng Châu Thổ:

"Ngày nay (19/12/1970) trong Thời Đại Khoa Học Kỹ Thuật, các tỉnh ĐBSCL đang trông chờ nơi ánh sáng soi đường của Viện Đại Học Cần Thơ và ước mơ một chân trời mới, tô điểm bằng những cánh lúa vàng nặng trĩu, những mảnh vườn hoa quả oằn cây, dân cư thơ thới, một

cộng đồng trù phú trong một xã hội công bằng."

Giáo sư Đỗ Bá Khê cũng là người khai sinh ra hệ thống Đại học Cộng đồng [ĐHCĐ] tại Miền Nam trước 1975, theo mô hình Community College Concept của Mỹ, với điển hình là Đại học Cộng đồng Tiền Giang thành lập năm 1971 tại Mỹ Tho, tiếp theo là ĐHCĐ Duyên hải tại Nha Trang... nhưng rồi sau 1975, cùng chung số phận của cả một hệ thống giáo dục tốt đẹp Miền Nam bị sụp đổ, mô hình Đại học Cộng đồng cũng đã hoàn toàn bị chế độ mới làm cho biến thể, và mất hết ý nghĩa tâm nguyện ban đầu của người khai sinh sáng lập.

Hình 6: Những năm về sau này, cho dù đã phải sống xa quê nhà, nhưng tâm lòng GS Đỗ Bá Khê vẫn cứ luôn đau đáu hướng về **"tương lai ĐBSCL và vai trò của Đại Học Cần Thơ trong việc bảo vệ và phát triển vùng này."** [tư liệu Ngô Thế Vinh: thư tay của GS Đỗ Bá Khê viết từ Thành phố Concord, California ngày 29.05.2002]

GIAO SƯ NGUYỄN DUY XUÂN NGƯỜI BẠN ĐỒNG HÀNH

NGƯỜI BẠN ĐỒNG HÀNH

Đến năm 1970, bước đầu xây dựng được một Đại học Cần Thơ vững vàng, để có thể trở về Sài Gòn tiếp tục các công trình nghiên cứu khoa học và

giảng dạy, Giáo sư Phạm Hoàng Hộ chính thức mời Giáo sư Nguyễn Duy Xuân về thay ông, làm Viện trưởng thứ hai của Viện Đại Học Cần Thơ.

Giáo sư Nguyễn Duy Xuân cũng là người Cần Thơ, sinh năm 1925 hơn Giáo sư Phạm Hoàng Hộ 4 tuổi, tốt nghiệp Tiến sĩ Kinh tế tại Đại học Vanderbilt Hoa Kỳ, trở về Việt Nam 1963, giáo sư Luật. Nhận chức Viện trưởng từ Giáo sư Phạm Hoàng Hộ, Giáo sư Nguyễn Duy Xuân đã nỗ lực phát triển Viện Đại học Cần Thơ trên mọi lãnh vực từ chương trình giảng dạy, đào tạo ban giảng huấn, xây cất thêm giảng đường, phòng thí nghiệm, thiết lập ký túc xá như hệ thống campus cho sinh viên đến từ các tỉnh xa Miền Tây. Ông là người tiên phong thực hiện giáo dục đại học theo tín chỉ / credits (thay vì chứng chỉ, certificate như trước đây); giống như mô hình hệ thống Đại học Hoa Kỳ. Ông còn gửi cả một đội ngũ giảng viên trẻ đi du học, điển hình như anh Trần Phước Đường đi Mỹ tốt nghiệp tiến sĩ tại Đại học Michigan, sau đó họ trở về trường phục vụ ngành Sinh học, Giáo sư Trần Phước Đường sau này trở thành Viện trưởng Đại học Cần Thơ từ 1989 tới 1997.

Năm 1972, ông cũng đích thân mời nhà nông học trẻ Võ Tòng Xuân khi ấy đang công tác ở Viện Nghiên cứu Lúa gạo Quốc tế Los Banos Philippines về trường giảng dạy. Sau này anh Võ Tòng Xuân kể lại, khi nhận được thư của GS Nguyễn Duy Xuân: *"Anh Nguyễn Duy Xuân nói ĐBSCL là cái vựa của lúa gạo nên rất cần những nhà khoa học về nông nghiệp. Chiến tranh rồi có ngày hòa bình, đất nước sẽ cần những người như tôi. Đó là một trong những lý do tôi về công tác ở Đại học Cần Thơ."* TS Võ Tòng Xuân sau này trở thành một Giáo sư Nông học danh tiếng, *"Doctor Rice"* tên tuổi anh VTX gắn liền với sự tiếp nối phát triển cây Lúa Thần Nông và sau đó anh là Viện trưởng Đại học An Giang là Đại học lớn thứ hai của ĐBSCL sau Viện Đại học Cần Thơ.

Chỉ trong vòng 9 năm [1966 - 1975] với công lao xây dựng của hai Viện trưởng tiền nhiệm: GS Phạm Hoàng Hộ, GS Nguyễn Duy Xuân, **Viện Đại Học Cần Thơ như một Ngọn Hải đăng Miền Tây**, trở thành một trung tâm đào tạo và nghiên cứu khoa học, đặc biệt bước đầu ưu tiên phát triển hai lãnh vực Sư phạm và Nông nghiệp, vững vàng sánh bước với các Viện Đại học lâu đời khác của Miền Nam, đóng góp cho sự thăng tiến của vùng ĐBSCL.

TỪ ẢO VỌNG TỚI THẨM KỊCH

Chỉ mấy ngày trước biến cố 30 tháng 4, 1975, cũng như GS Phạm Hoàng Hộ, GS Nguyễn Duy Xuân như một trí thức dần thân, quyết định ở lại và giữa cảnh dầu sôi lửa bỏng, ông vẫn can đảm nhận chức Tổng trưởng Bộ Văn hóa Giáo dục cuối cùng của Việt Nam Cộng Hòa. Giữ chức vụ đó chưa đầy một tuần lễ thì chính quyền Miền Nam sụp đổ, TT Dương Văn Minh tuyên bố đầu hàng.

GS Nguyễn Duy Xuân bị đưa vào trại tù cải tạo, sau đó bị đưa ra Bắc, giam trong trại tù Hà-Nam-Ninh, hầu như không có ngày về. Vẫn theo anh Võ Tòng Xuân (VTX), năm 1983, trong một lần ra Hà Nội dự họp, anh VTX đã vô trại Ba Sao để thăm lại vị Viện trưởng của mình khi còn ở Viện Đại học Cần Thơ. Gặp lại đồng nghiệp, GS Nguyễn Duy Xuân rất mừng, và dù đang trong nghịch cảnh tù đầy, ông vẫn đau đáu quan tâm hỏi han tới hiện trạng của Đại học Cần Thơ, nơi mà ông và GS Phạm Hoàng Hộ đã dày công xây dựng.

Tôi, người viết bài này không thể không tự hỏi nếu không có 11 năm giam hãm đầy đọa độc ác và vô ích của những người Cộng sản thắng cuộc, nếu GS Nguyễn Duy Xuân, một Tiến sĩ Kinh tế tài ba và giàu lòng yêu nước như ông vẫn tiếp tục ở lại xây dựng Viện Đại học Cần Thơ với nhịp độ 1966-1975, không biết Viện Đại học Cần Thơ và ĐBSCL sẽ phát triển và tiến xa tới đâu.

Năm 1983 là lần gặp gỡ đầu tiên của hai Giáo sư cùng tên Xuân sau 1975 ở trại Ba Sao và cũng là lần cuối cùng GS VTX được gặp lại GS Nguyễn Duy Xuân. Tiếp tục bị đầy ải thêm 3 năm nữa tổng cộng 11 năm, GS Nguyễn Duy Xuân đã chết trong tù cải tạo Hà- Nam-Ninh ngày 10 tháng 11 năm 1986 trong đói khát và bệnh tật không thuốc men. Xác của ông được vùi nong trong nghĩa địa tù cải tạo trên triền núi phía sau trại tù Ba Sao.

Phải mãi đến tháng 4 năm 2015, gần 30 năm sau, di cốt của GS Nguyễn Duy Xuân, mới được người con gái là bà Nguyễn Thị Nguyệt Nga từ Pháp về bốc mộ đưa từ nghĩa địa trại tù Ba Sao Hà-Nam-Ninh về Chùa Thiên Hưng, Quận Bình Thạnh Sài Gòn để lưu giữ tại đây. Trong buổi lễ cầu siêu, ngoài các thành viên của gia đình cố Viện trưởng Nguyễn Duy Xuân, còn có một số cựu giảng huấn và các cựu sinh viên tốt nghiệp Đại học Cần Thơ trước 1975 như GS Võ Tòng Xuân, TS Nguyễn Tăng Tôn (Cựu SV), TS Nguyễn Văn Mận (Cựu SV), KS Minh (Cựu SV) Ông Hòa (nhân viên hành chánh), đến tham dự buổi lễ.

Hình 7: Trại tù Ba Sao Hà-Nam-Ninh, Miền Bắc Việt Nam, nơi triền núi phía sau trại tù là nghĩa địa chôn vùi xác rất nhiều tù nhân cải tạo có gốc từ Miền Nam sau 1975, thân xác Giáo sư Nguyễn Duy Xuân được vùi nong trong nghĩa địa trại tù Ba Sao này. Mãi 30 năm sau, con gái ông là bà Nguyễn Thị Nguyệt Nga từ Pháp về bốc mộ cha đưa từ nghĩa địa trại tù Ba Sao về Chùa Thiên Hưng, Quận Bình Thạnh Sài Gòn.

Hình 8: từ trái, GS Võ Tông Xuân, bà Nguyễn Thị Nguyệt Nga con gái GS Nguyễn Duy Xuân, ôm bình tro cốt của cha, bạn trai Alan và một thân hữu [nguồn: Võ Tông Xuân]

VIỆN ĐẠI HỌC CẦN THƠ SAU 1975

Thay thế Giáo sư Viện trưởng Nguyễn Duy Xuân là ông Phạm Sơn Khai, gốc Miền Nam Tập kết là đảng viên Cộng sản, với học vị "*Chuyên Ngành Lịch Sử Đảng*", ông Khai được đề cử giữ chức Viện trưởng và lãnh đạo Đại học Cần Thơ trong suốt 13 năm từ 1976 tới 1989.

Kể từ sau 1975, chính quyền mới với chủ trương một nền giáo dục "hồng hơn chuyên" nên học trình của Đại học Cần Thơ, cũng như toàn hệ thống các Đại học Miền Nam đã có thêm môn học chính trị cưỡng bách "*Chủ nghĩa Mác Lê và Tư Tưởng Hồ Chí Minh*". Một môn học mà "*thầy không muốn dạy, trò không muốn học*" nhưng vẫn cứ được duy trì cho đến ngày hôm nay. Ngót nửa thế kỷ, 45 năm sau ngày thống nhất đất nước, trên toàn cõi Việt Nam vẫn chưa có được một nền "*tự trị đại học*". Quá sớm để nói tới dân chủ hoá đất nước, khi mà các Đại Học như những "Think Tank" vẫn còn bị chi phối lãnh đạo bởi những Chi bộ Đảng Cộng Sản.

Hình 9: Những Hiệu trưởng Viện Đại học Cần Thơ từ ngày thành lập tới nay; từ trái, 1. GS Phạm Hoàng Hộ, 1966-1970; 2. GS Nguyễn Duy Xuân, 1970-1975; 3. Ông Phạm Sơn Khai, 1976-1989; 4. GS Trần Phước Đường, 1989-1997; 5. TS Trần Thượng Tuấn, 1997-2002; 6. TS Lê Quang Minh, 2002-2006; 7. GS Nguyễn Anh Tuấn, 2007-2012; 8. TS Hà Thanh Toàn, 2013 đến nay. [nguồn: tư liệu Lê Anh Tuấn]

Hình 10: GS Võ Tông Xuân mời GS Phạm Hoàng Hộ tham gia chuyến khảo sát Đồng Tháp Mười của Đại học Cần Thơ, tháng 3, 1981. Từ trái, TS Trần Thượng Tuấn, TS Nguyễn Thị Thu Cúc (bị che), ThS Đỗ Thanh Ren, GS Võ-Tông Xuân, GS Trần Phước Đường, một cán bộ Phân Viện Qui Hoạch, GS Phạm Hoàng Hộ, một cán bộ tỉnh Đồng Tháp. [nguồn: tư liệu Võ Tông Xuân]

Qua một eMail, anh Võ Tông Xuân kể lại: "Tôi nhớ mãi GS Hộ trong chuyến đi đó, ông rất kỹ về vấn đề ăn uống, đem theo đồ ăn và bình ton đựng nước uống riêng".

GS PHẠM HOÀNG HỘ SINH NHẬT 80

Tháng 7 năm 2009, một số môn sinh đã tổ chức tại Montréal một lễ mừng sinh nhật 80 tuổi của GS Phạm Hoàng Hộ, cùng với một bức tượng được đem tới tặng Thầy với phát biểu đầy xúc động của một môn sinh: "**Bức tượng không phải chỉ là hình ảnh của một giáo sư Thực Vật đáng kính mà còn là biểu tượng của người trí thức Miền Nam, đã hiến trọn đời mình cho khoa học, hết sức khiêm tốn so với tài năng của mình và nhất là hết lòng yêu quê hương đất nước.**"

Cũng rất ý nghĩa, trong buổi họp sinh nhật ấy, bác sĩ Tăng Quang Kiệt đã đọc lời chúc của Giáo sư Phùng Trung Ngân, định cư tại California, người sáng lập ra Bộ Môn Sinh Môi Học / Ecology Department cũng là Khoa trưởng Đại Học Khoa Học Saigon từ 1973-1975, là bạn đồng môn và cùng tuổi với GS Phạm Hoàng Hộ:

"Anh Hộ thân mến, Tôi thành thật cảm ơn Anh Chị và gia đình đã cho phép tôi gửi bài phát biểu trong buổi lễ long trọng này. Với 80 tuổi đời, Anh đã đóng góp một công trình đồ sộ về Cây Cỏ Việt Nam đồng thời với việc hướng dẫn sinh viên yêu Thực vật và Thiên nhiên Việt Nam. Là người cộng tác gần gũi với Anh trong công tác giáo dục sinh vật cho lớp trẻ VN tôi đã thấy sự tận tụy với nghề nghiệp của Anh và lòng hăng say nghiên cứu của Anh. Kết quả là công trình nghiên cứu vĩ đại về Cây Cỏ Nam Việt Nam và nhất là công trình bổ sung đầy đủ Cây cỏ toàn bộ VN với các mẫu cây quý báu đang bị bỏ quên trong Viện Thảo Tập ở Paris. Trước năm 1975 Anh và tôi thường dẫn sinh viên đi thực tập ở Lâm Đồng-Đà Lạt, cho các em leo lên đỉnh Lâm Viên, một trong những ngọn núi cao khoảng 2000m ở miền Nam, chúng ta thường ước mong khi hòa bình trở lại

sẽ cùng nhau ra miền Bắc khảo sát Cây cỏ Đỉnh Fan Xi Pan cao hơn 3000m ở Hoàng Liên Sơn. Rất tiếc đến ngày hôm nay ước mong của chúng ta chắc không bao giờ thực hiện được. Tuy nhiên Anh đã tự mình tiếp xúc với đỉnh Fan Xi Pan qua các mẫu cây còn lưu trữ tại Viện thảo Tập Paris và cũng từ đó hình thành bộ công trình **Cây Cỏ Việt Nam** cho Khoa học. Tôi rất may mắn là cộng tác viên thân cận của Anh trong nhiều năm nên đã học được tính chu đáo trong nghiên cứu, sự tận tụy trong giảng dạy và lòng say mê nghiên cứu Thiên nhiên Việt Nam." [3]

Hình 11: GS Phạm Hoàng Hộ bên bức tượng bán thân do một điêu khắc gia người Canada là bác sĩ Megerditch Tarakdjian thực hiện nhân dịp sinh nhật thứ 80 do một số môn sinh tổ chức tại Montréal, Canada. ⁽³⁾

DI CHỨC GIỮ XANH ĐẤT ME

Trong Quyển cuối cùng của bộ sách **Cây Cỏ Việt Nam** [Quyển III, Tập 2] xuất bản tại Montréal 1993, chỉ với hai trang **Thay Lời Tựa**, GS Phạm Hoàng Hộ đã để lại một Thông điệp; cũng có thể coi như một Di Chúc cho Việt Nam.

"Thực-vật-chúng Việt Nam có lẽ gồm vào 12,000 loài. Đó là chỉ kể các cây có mạch, nghĩa là không kể các Rong, Rêu, Nấm.

Đó là một trong những thực-vật-chúng phong phú nhất thế giới. Sự phong phú ấy là một điểm phúc cho dân tộc Việt Nam. Vì như tôi đã viết từ 1968, Hiên hoa là ân nhân vô giá của loài người. Hiên hoa cho ta nguồn thức ăn căn bản hàng ngày; Hiên hoa cung cấp cho ta, nhất là người Việt Nam, nơi sinh sống an khang. Biết bao cuộc tình duyên êm đẹp khởi đầu bằng một miếng Trầu, một miếng Cau. Bao nhiêu chúng ta đã không chào đời bằng một mảnh Tre để cắt rún, rời nhau (nhau)? Lúc đây nguồn sống lúc nhàn rỗi, chính Hiên hoa cung cấp cho loài Người thức uống ngon lành để say sưa cùng vũ trụ. Lúc ốm đau, cũng chính Cây cỏ giúp cho ta được thảo hiệu linh.

Các điều ấy rất đúng hơn với chúng ta, người Việt Nam mà ở rất nhiều nơi còn sống với một nền văn minh dựa trên thực vật.

Nhưng ân nhân của chúng ta ấy đang bị hiểm họa biến mất, vì rừng nước ta đã lùi dưới mức độ an

toàn, đất màu mỡ bị soi mòn mất ở một diện tích lớn, và cảnh sa mạc đang bành trướng mau lẹ. Đã đến lúc theo nhạc của một bài ca, ta có thể hát: "Thần dân nghe chẳng? Sơn hà nguy biến. Rừng dày nào còn, Xoi mòn đang tiến... Đâu còn muôn cây làm êm ấm núi sông." [Ghi chú của người viết: bài ca Hội nghị Diên Hồng, nhạc của Lưu Hữu Phước, lời: Huỳnh Văn Tiểng - Mai Văn Bộ - Lưu Hữu Phước].

Kho tàng thực vật ấy chúng ta có phận sự bảo tồn. Sự bảo tồn và phục hồi thiên nhiên ở nước ta rất là cấp bách. Nó có thể thực hiện, vì mỗi người của chúng ta, dù lớn dù nhỏ đều có thể góp phần vào sự bảo tồn ấy. Bằng những cử chỉ nhỏ nhất hàng ngày, sự đóng góp của chúng ta quan trọng không kém.

Không quăng bậy một tia lửa, một tàn thuốc, là ta góp phần tránh nạn cháy rừng. Không đốn bậy một cây, là ta bảo vệ Thiên nhiên của ta. Trồng cây là phận sự của chính quyền hay của các Công ty gây rừng. Nhưng quanh nhà chúng ta, chúng ta có thể tìm trồng một cây lạ, đặc biệt, hiếm của vùng hay chỉ có ở Việt Nam. Dân ta yêu cây hoa-kiểng, nhưng các nhà nhàn rỗi có thể trồng cây lạ, đặc biệt, cũng là một thú không kém hay đẹp. Các thị xã nên có một công viên hay vườn bách thảo, không lớn thì nhỏ để khoe các cây hay của vùng, không bắt buộc là cây hữu ích hay đẹp. Cây Dó đâu có gì lạ? Nhưng nó là niềm tự hào cho dân tộc vì từ Hồng Bàng, dân ta đã biết lấy trầm từ nó. Cả ngàn loài cây khác chỉ có ở Việt Nam mà thôi! Các cây này có thể trồng như cây che bóng mát dựa lộ. Các làng, các quận, các tỉnh nên tạo phong trào trồng nhiều loài lý thú như vậy. Ta không cần đợi các lâm viện, khu dự trữ để bảo vệ tài nguyên quý báu cho thế hệ sau, mà ta cũng có thể chính mình góp phần vào sự bảo vệ ấy. Trồng các cây lạ, đặc biệt ấy còn là một yếu tố quyến [chữ GS Phạm Hoàng Hộ theo cái nghĩa quyến rũ] du khách quan trọng: Lan Thủy tiên hương *Dendrobium amabile* của ta, chỉ có ở một Vườn Bách thảo ngoại quốc trồng được và họ tự hào đến nỗi đã ghi trong "Sách ghi quán quân thế giới 1988."

Hàng năm ta có thể tuyên dương nhà nào đã trồng cây hay, lạ. Tất nhiên là công với nước nhà mới trồng không bằng những ai đã đem *Rhizobium* vào để tăng năng suất xuất đậu nành, đã trồng được cây Dó tạo trầm, đã du nhập lúa Thần nông hay Nho. Nhưng nếu cả ngàn người, cả triệu người đóng góp cho non nước những "nhỏ-nhen" [chữ GS Phạm Hoàng Hộ theo cái nghĩa nhỏ nhặt], cả triệu cái nhỏ-nhen chắc chắn trở nên một khối đồ sộ.

Đóng góp lớn, tôi vẫn cho là việc khó. Tôi quý các đóng góp nhỏ, hằng ngày mà ai cũng làm được. Nó hay hơn. Kẻ sĩ, theo tôi không phải chỉ là những kẻ đã làm được những chuyện lớn. Đóng góp những chuyện nhỏ hàng ngày cũng là hành động của một kẻ sĩ, kẻ sĩ vô danh. Kẻ sĩ vô danh cao quý không kém. Với những đóng góp nhỏ ấy, chắc chắn bạn không làm buồn lòng cho Tổ Quốc và không thẹn với Non Sông. [lược dẫn Thay Lời Tựa, bộ sách **Cây Cỏ Việt Nam**; Quyển III, Tập 2].

Qua "Di Chúc" ấy của GS Phạm Hoàng Hộ, từ nay môn Sinh học Thực Vật không còn là lý thuyết mà đã đi vào đời sống; **Giữ Xanh Đất Mẹ** phải là kim chỉ Nam cho mọi trình độ giáo dục từ Tiểu học tới Đại học, cả trong công dân giáo dục, là giá trị phổ quát và xuyên suốt cho mọi thể chế chính trị và cả trên tầm vóc toàn cầu là **Giữ Xanh Trái Đất này / Keep this Planet Green.**

THAY CHO MỘT KẾT TỪ

Giáo sư Phạm Hoàng Hộ đã xem bộ sách "**Cây Cỏ Việt Nam là công trình của đời tôi**" và Giáo sư đã đề tặng toàn sự nghiệp ấy cho:

"Những ai còn sống hay đã chết trong tù vì tháng Tư năm 1975 đã quyết định ở lại để tiếp tục dâng góp cho đất nước.

Tặng giáo sư Nguyễn Duy Xuân nguyên viện trưởng Đại Học Cần Thơ, mất ngày 10/XI/1986 tại trại Cải Tạo Hà-Nam-Ninh.

Tặng hương hồn những ai trên biển Đông đã chết nghẹn ngào".

Bài viết này như lời cầu nguyện gửi tới hương linh các Giáo sư Nguyễn Duy Xuân, Giáo sư Phạm Hoàng Hộ, Giáo sư Đỗ Bá Khê – những nhà khoa học với nhân cách lớn, những kẻ sĩ khí phách biểu tượng của giới trí thức Miền Nam, đã đi hết chặng đường đau khổ với trọn đời cống hiến trong một giai đoạn vô cùng đen tối của đất nước. Viết trong nỗi xúc động, cùng với nén nhang tưởng nhớ, nghĩ tới câu thơ của thi hào Nguyễn Du: Thác là thể phách còn là tinh anh. **Tám gương của các Thầy vẫn cứ mãi là Ngọn Hải Đăng soi sáng và dẫn đường cho Đồng Bằng Sông Cửu Long đang như một con tàu lạc hướng sắp đắm, sẽ vượt qua mọi sóng gió, vào được bến đỗ an toàn.** Và cũng ước mong một ngày nào đó "hoa sẽ nở trên đường quê hương", và rồi ra trên một đất nước có tự do dân chủ, sẽ có một tượng đài của GS Phạm Hoàng Hộ trên đỉnh Fan Xi Pan cao hơn 3000 mét ở Hoàng Liên Sơn để các thế hệ môn sinh tiếp tục được Thầy Hộ hướng dẫn tới đó khảo sát Cây Cỏ và hoàn tất **Giác Mơ Việt Nam** của Thầy.

NGÔ THẾ VINH

Sài Gòn 30 tháng 4, 1975 – ĐBSCL 30.tháng 4, 2020
[Chân Dung VHNT & VH, Việt Ecology Press 2017]

Tham Khảo:

1/ GS. Phạm Hoàng Hộ & GS. Nguyễn Duy Xuân đối với việc hình thành và phát triển Viện Đại học Cần Thơ (1966 - 1975); *Phạm Đức Thuận; Tập San Xưa và Nay Số 439 Tháng 11 Năm 2013; http://www.cantholib.org.vn/Database/Content/1188.pdf*

2/ *Vị Tổng Trưởng quyết không rời Quê hương. Trung Hiếu; Báo Thanh Niên 28.04.2015; http://thanhnien.vn/thoi-su/ghu-huyet-mach-cho-hon-ngoc-vien-dong-ky-6-vi-tong-truong-quyet-khong-roi-que-huong-556577.html*

3/ *Anh Chị Thủy - Thu Vân thăm Thầy Phạm Hoàng Hộ; http://truongxuabancu.fpb.yuku.com/topic/118/Anh-Ch-ThuThu-Vn-thm-Thy-Phm-Hong-H#.WJNVUxTcdwg*

4/ *Giáo sư Phạm Hoàng Hộ, một người thầy của tôi. Lê Học Lãnh Vân; Một Thế Giới.VN 02.02.2017; http://*

mothegioi.vn/giao-duc-c-69/cau-chuyen-giao-duc-c-108/giao-su-pham-hoang-ho-mot-nguoi-thay-cua-toi-55462.html
5/ *Đại học cộng đồng được thành lập trước 1975. GS Đỗ Bá Khê; Đặc san Tiền Giang, July 1998. http://daihoc.tripod.com/199807-tiengiang.html*

NỖ BUỒN VÔ ẢNH VÔ HÌNH

Ngày nào cũng ở trong nhà
Hết nhìn mặt lại trông ra ngoài đường
Phố phường vắng lặng lạ thường
Không xe cộ chẳng ai buồn tới lui

Chỉ vài chiếc lá rơi rơi...
Bay bay như sắp đến thời "The End"
Mỗi lần nhảy mũi, ho hen
Lo lo như sắp đến phiên của mình

Nỗi buồn vô ảnh vô hình
Nghe như từ cõi vô minh hiện về
Cứ len lén, cứ mân mê
Nhập vào tim óc làm tê tái lòng

Nỗi buồn đâu tự hư không?
Mịt mù sương sáng, mênh mông mây chiều
Gã không gầy, vợ không kêu
Hoang vu một cõi buồn hiu hắt buồn

Ngồi hoài nhớ bạn văn chương
Nhớ người xa nhớ con đường cũng xa
Ngồi nhìn về phía chiều tà
Dưới màu mây trắng là nhà của em

Ngồi nhìn về hướng quê hương
Nửa vòng trái đất khói sương u hoài
Làm sao biết được ngày mai?
Nỗi buồn xé ruột xả hai con người

Ngồi trông về phía luân hồi
Tam thiên thế giới vọng lời chân kinh
Thoảng bên tai tiếng chày kinh
Cầu xin thế giới thái bình tịnh an.

VINH HỒ
Mar 30, 2020

Tiếng Hát Vượt Thời Gian Danh ca Thái Thanh đã ra đi.

Nguyễn Đức Ân

Nữ Danh Ca Thái Thanh (1934 – 2020)

(Tranh vẽ của Mùi Quý Bông)

I- Tôi xin phép quý vị độc giả trình bày một vài liên hệ xa xưa với Danh ca Thái Thanh và Gia đình của Bà:

Quê nội tôi ở Hưng Yên, đã ra Hà Nội lập nghiệp từ 3 đời trước khi sinh ra tôi trong Biệt Thự Bạch Mã (Ngõ Quỳnh, Bạch Mai Hà Nội).

Gia đình Thái Thanh cũng chọn Bạch Mai làm nhà, với các tên tuổi quen thuộc như Phạm Đình Sỹ, Phạm đình Viêm, Phạm thị Thái Hằng, Phạm thị Bằng Thanh (tức ca sĩ Thái Thanh sau này).

Gia đình Thái Thanh, có một tiệm tạp hóa, khoảng số nhà 153 đường Bạch Mai (nếu tôi nhớ không lầm).

Ông Nguyễn Đức Hoàng (chú ruột của tôi) học cùng lớp và trong ban nhạc của Phạm đình Chương. Ông chơi Guitar, khi đó, Phạm đình Chương đánh Mandoline. Sau này, Chú tôi là con rể của Cụ Yên Sơn (chủ nhà máy giấy cạc tông duy nhất ngoài Bắc).

Vì bận làm quản lý cho nhà máy, Ông ngưng chơi nhạc với Anh em Phạm đình Chương.

Thay vào đó, Ông Bác ruột của tôi là nhà văn Tiền Chiến Nguyễn Đức Quỳnh, thế Ông Chú kết thân với Anh em họ Phạm và được Phạm Duy coi như Anh Ruột, thân hơn cả chính anh ruột của mình là Thạc sĩ Phạm duy Khiêm (xin coi Hồi Ký Phạm Duy).

Tôi còn nhỏ, kém Thái Thanh 6 tuổi, nên chỉ mục kích mỗi giao hảo của Ông Bác, Ông Chú mình mà không có bất cứ liên hệ trực tiếp gắn bó nào cho tới sau 30-4-1975. Xin kể tiếp ở phần sau.

II- Về thân thế & sự nghiệp ca sĩ Thái Thanh, xin quý vị mở Internet coi, sẽ có đầy đủ chi tiết, tôi xin đề cập tới vài chi tiết không có trong Internet.

1- Năm 1946, Kháng Chiến chống Pháp bùng nổ. Trí thức, sinh viên, thanh niên nhập cuộc tiêu thổ kháng chiến bỏ Hà Nội ra Khu.

Bác Quỳnh tôi và Anh em nhà họ Phạm vô Thanh Hóa-Khu Tự theo kháng chiến, mở một quán bán cà-phê, chè tươi và ca hát mua vui.

Tại đây, Tướng Nguyễn Sơn và Cụ Nguyễn đức Quỳnh làm Đổng Chủ hôn cho đám cưới Phạm Duy & Thái Hằng.

2- Cũng tại Chợ Đại, mới 14 tuổi, Thái Thanh bắt đầu nghiệp cầm ca do Phạm Duy chỉ dẫn cả thực hành lẫn lý thuyết.

3- Năm 1947 (?) tất cả "dinh tề" Hà Nội, bỏ kháng chiến.

Năm 1951 gia đình họ Phạm và Phạm Duy vào Saigon và bắt đầu đi hát cho Đài Phát Thanh rồi Phòng trà, ca nhạc, vũ trường sau này. Ban Hợp Ca Thăng Long ra đời và nổi tiếng từ Nam ra Bắc, mà ca sĩ nữ cột trụ chính là Thái Thanh.

4- Thời gian hát Đài (Phan Đình Phùng, Pháp Á, ...) Thái Thanh chút xíu nữa trở thành bà nhạc sĩ Dương Cẩm Võ đức Tuyết (em ruột nhạc sĩ Võ đức Thu). Nhưng mỗi Tình Bắc Duyên Nam này không thành có thể vì sự xuất hiện như sao băng của tài tử đẹp trai, nổi tiếng Lê Quỳnh.

Nam 1956, Thái Thanh lấy Lê Quỳnh, được 5 người con:

1. Lê thị Ý Lan (ca sĩ Ý Lan), 1958
2. Lê xuân Việt, 1959
3. Lê thị Quỳnh Dao (ca sĩ Quỳnh Hương), 1960
4. Lê thị Thanh Loan, 1962
5. Lê Đại, 1964 (bị bệnh Polio sau này).

5- Cụ Quỳnh (Bác tôi) vẫn giữ liên hệ thăm hỏi với Ban Thanh Long và Phạm Duy.

Sau này, anh họ của tôi: Mr. Nguyễn Đức Ân (Ông Bầu của Đội Banh Quan Thué) cũng rất thân với Ban Thăng Long (và cả Th.Tướng Nguyễn Cao Kỳ, người mền mộ Ban Thăng Long hết mực).

III- Sau 30-4-1975, giai đoạn đen tối của gia đình Thái Thanh.

1. Đã ly dị với Lê Quỳnh (Lê Quỳnh có gia đình khác và đã tới Mỹ).

2. Thái Thanh và 5 con trú ngụ tại một ngôi nhà giành cho sĩ quan Hải Quân VNCH trước 30-4-1975.

Tôi không biết họ đã tới căn nhà cũ, ba phòng, ở gần nhà thương Grall lúc nào và do cơ duyên nào.

Tôi đã gặp Chị Thái Thanh tại đây, khi cùng ông anh họ Nguyễn đức Ân dắt tới.

Câu chuyện hơi ly kỳ, dài dòng nư sau:

* Năm 1976, tôi đi tù về, làm việc tại BV Quảng Đông Chợ Lớn; được một bệnh nhân gốc Hoa rủ đi vượt biên (đi chui, không lấy tiền, vì họ cần một Bác sĩ đi theo lo vấn đề sức khỏe).

Chuyến đi chui bị bẫy, tôi vô tù 1 năm (Hà Tiên, Rạch Giá, Rạch Sỏi).

* Năm 1978 ra tù, về Cần Thơ (Bến Ninh Kiều) làm quản đốc cho vụ đăng ký đi Bán Chính Thức của người Hoa. Vụ này cũng hỏng vì nhiều lý do.

* Năm 1978-tháng 6-1979, tôi tự tổ chức chuyến đi chui từ Bến Ninh Kiều Cần Thơ dùng bến sông trước nhà anh Hải (chồng Ca sĩ Sơn Ca) là trụ sở và sẵn sàng ra đi.

Tôi gặp Ông Bầu Nguyễn Đức Ân rủ đi. Ông sợ, không dám theo, nhưng dắt tới nhà Thái Thanh giới thiệu và nhờ đưa cả nhà Thái Thanh đi theo.

Bác Ân cho biết thời gian đó (4-1979) Thái Thanh đã khánh kiệt tài chánh, phải ra trước BV Đồn Đất (Grall) bán nước chè tươi, nước mía nuôi con, 1 cháu bị liệt vì bệnh Polio nữa.

Bác Ân, Tăng Di Linh và tôi tới nhà Thái Thanh một buổi trưa và chúng tôi phải nghẹn ngào thương cho Diva Tiếng Hát Vượt Thời Gian của chúng ta bèo nhèo trong bộ quần áo nhàu nát, tóc tai bù xù và khuôn mặt thanh tú, đôi mắt sao sáng xưa kia bây giờ hoảng loạn và ủ dột cách gì đâu.

Chúng tôi ngỏ lời mời cả gia đình Thái Thanh đi chui cùng - hoàn toàn miễn phí, dĩ nhiên.

Thái Thanh mừng lắm, hẹn vài ngày trở lại và trả lời: sợ, không dám đi vì cháu út bệnh tật mà đi chui thì 5 ăn 5 thua, nên đành ở lại, đợi dịp khác.

Sau này, gặp lại ở Mỹ mới hay: Thái Thanh đã vận động cho cháu Lê Đại qua Pháp chữa bệnh theo tổ chức Nhân Đạo Terres des Hommes.

Còn Chị và các cháu khác được Lê Quỳnh bảo lãnh qua Mỹ (không biết có đúng không?).

Năm 1985, nhân dịp Nhóm Hồn Việt (Ngọc Hoài Phương, Long Ân, Việt Dzũng, Kiên Thêm, Bùi xuân Hiến) đứng ra giúp buổi ra mắt Tuyển tập Truyện ngắn Gió Hoang của tôi tại Santa Ana; Chị Thái Thanh đặc biệt tới hát giúp vui 2 bản để nâng đỡ Mầm Non Văn Nghệ.

Thái Thanh bằng tuổi Chị Cả tôi.

IV- Thái Thanh:

Tiếng Hát Vượt Thời Gian (1934-2020).

Sinh ngày 5 tháng 8 năm 1934 tại Bạch Mai, Hà Nội.

Mất lúc 11 giờ 30 phút ngày 17 tháng 3 năm 2020 tại Orange County- Mỹ.

1- Thái Thanh tập luyện như thế nào: tự tập, hàng ngày chui đầu vào lu sành lớn và hát.

2- Kỹ thuật & nhạc lý do Phạm đình Chương, Phạm Duy dạy.

Học thêm Piano, nhưng không khá (từ Pianist Võ đức Tuyết).

3- Sở trường: nhạc có khuôn mẫu Ngũ Âm, mang tình tự Quê Hương, Dân tộc.

Đây là thứ âm nhạc của Phù thủy Phạm Duy.

Có thể nói Thái Thanh sinh ra để hát và thành công nhờ nhạc Phạm Duy.

Phạm Duy nhờ Thái Thanh đưa Cối Nhạc của mình lên mức cao của Âm Nhạc thứ thật.

Không ca sĩ VN nào có thể hát hay như Thái Thanh trong các bản nhạc sau:

- 1- Tình Hoài Hương
- 2- Bên Cầu Biên Giới
- 3- Xuân Thì
- 4- Hướng Về Hà Nội
- 5- Nghìn Trung Xa Cách
- 6- Tình ca
- 7- Nương Chiều
- 8- Về Miền Trung
- 9- Thương Về Năm Cửa Ô Xưa

Thái Thanh hát như Nhịp Thờ Quê Hương, như Nhịp Tim Non Nước.

Năm 1954, Tết Ta, Thái Thanh hát bài Thương Về Năm Cửa Ô Xưa: tôi nghe và khóc trầm ngâm, tế tái trong lòng. Mất mát tận cùng. Tim như thắt lại.

Đây là những rung cảm của:

- 1- Bạch Yến hát Đêm Đông
- 2- Julie Quang: Nửa Hồn Thương Đau, Mùa Thu Chết
- 3- Khánh Ly: Phôi Pha Trịnh Công Sơn.
- 4- Lệ Thu: Ngậm Ngùi.

Nhưng không Diva nào ngoài Thái Thanh đã sống chết với Ngũ Âm, Tình Tự Quê Hương Ca trù, Quan Họ, Hát Chèo. Không ai.

Tiếng hát Thái Thanh không những Vượt Thời Gian mà con đào xới Quốc nhạc vọng về từ quá khứ ngàn năm xa xưa.

Thôi,

Sống ở Thác Về Chị ạ.

Chị về với Nương Chiều-Tới Bên Cầu Biên Giới-Vô Năm Cửa Ô Xưa sau khi đã Nghìn Trùng Xa Cách. Vậy là vui rồi.

Xin Thương Hưởng.

Nguyễn Đức An

Ngày 18 tháng 3 năm 2020
Florida, USA

NẾU TRUNG.CỘNG TRẦN SANG VIỆT.NAM...

NGƯỜI VIỆT SẼ KHÔNG NỖ DUNG THÂN.

HÃY CHÔNG TRUNG.CỘNG XÂM.LÃNG !

Một bức tranh xưa dưới thời TT Ngô Đình Diệm